

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Utbildningsnämnden

Datum:
2021-03-10

Diarienummer:
UBN-2021-01305

Handläggare:
Märit Gunneriusson Karlström, Ingemar Holmkvist, Jacob
Inganäs

Uppföljning av pedagogisk verksamhet, sammanfattande resultatrapport 2020 för Uppsala som lägeskommun

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** godkänna rapporten, samt
2. **att** delge rapporten till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Sammanfattande resultatrapport 2020 – Uppföljning av pedagogisk verksamhet lägeskommun är tillsammans med *Resultatbilaga 2020* en sammanfattning av resultaten i de olika skolformerna i Uppsala kommun utifrån ett helhetsperspektiv utifrån ett helhetsperspektiv med lägeskommunen som utgångspunkt. De resultat som redovisas gäller både kommunala och fristående verksamheter och visar att förskollärare och lärare i Uppsala, tillsammans med alla barn och elever, som under läsåret 2019/20 mött stora utmaningar, lyckas hålla en fortsatt god kvalitet men att det också finns fortsatt utvecklingsarbete att göra.

Rapporten börjar i gymnasieskolan för att sedan leta sig lägre ned i åldrarna, via årskurs 9 och 6 i grundskolan för att avslutningsvis landa i förskolan och de allra yngsta barnen. Till rapporten hör också en separat resultatbilaga som redovisar kunskapsresultat tillsammans med enkätresultat på övergripande nivå. Kunskapsresultaten jämförs med riket och med liknande kommuner. I de fall det är möjligt jämförs kommunal och fristående verksamhet. Med den starkare sekretess som för närvarande råder är det inte möjligt att jämföra enskilda enheters resultat varför dessa jämförelser endast kan göras på aggregerad nivå.

Ärendet

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde i juni 2020 om ett nytt årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet. (Dnr UBN-2020-03842) I november presenterades huvudmannens kvalitetsredovisning. (Dnr UBN-2020-07991) Den omfattade samtliga skolformer och utgjorde underlag för nämndens verksamhetsplan och den strategi för ökad likvärdighet som nämnden sedan beslutade om i december 2020. (Dnr UBN-2020-08551)

I årshjulet ingår också en sammanfattande rapport av resultaten på övergripande nivå oavsett huvudman.

Beredning

Ärendet har beretts i utbildningsförvaltningen.

Föredragning

I rapporten sammanfattas resultaten av det gångna årets arbete på en övergripande nivå där lägeskommunen synliggörs. Med lägeskommunen menas de förskolor och skolor som är belägna i kommunen, oavsett huvudman. Lägeskommunen omfattar resultat som rör samtliga barn och elever som finns i dessa verksamheter, oavsett folkbokföringsadress.

Gymnasieskola

Sett till totalen har genomströmningen i gymnasieskolan minskat något i Uppsala jämfört med föregående år. Däremot fortsätter den ökning av genomströmning inom högskoleförberedande program som pågått under några år. Ökningen har skett för män men däremot har genomströmningen minskat för kvinnor inom högskoleförberedande program. När det gäller yrkesprogram verkar ett trendbrott ha skett för kvinnor men inte män. För första gången på fem år syns en ökad genomströmning för kvinnor inom yrkesprogram. För män inom yrkesprogram har genomströmningen fortsatt att minska.

Den genomsnittliga betygspoängen har ökat i Uppsala jämfört med föregående år totalt sett, men ökningen har endast skett för kvinnor och inte män. De senaste åren har den genomsnittliga betygspoängen ökat i Uppsala, vilket blir särskilt tydligt om man jämför med riket. Sett över tid har också spridningen av genomsnittlig betygspoäng minskat mellan skolorna i Uppsala.

Grundskola

Resultaten för grundskolan 2020 är i det stora hela inte så skilda från föregående år, men i stort sett alla förändringar är små men positiva. Andelen niondeklassare som är behöriga till gymnasiet har ökat något, både vad det gäller pojkar och flickor och sammantaget ligger resultatet över genomsnittet för riket och liknande kommuner. Spridningen mellan könen är också låg i ett historiskt perspektiv.

En viktig framgångsfaktor i arbetet med att få samtliga elever att klara målen och utmanas i sitt lärande är att både kunna arbeta proaktivt och att kunna följa elevers progression. I kvalitetsrapporten lyfts resultat för årskurs 6 då nationella prov i åk 3 inte genomfördes 2019/2020 på grund av pandemin.

I årskurs 6 har resultaten i kärnämnen matematik och svenska/svenska som andraspråk stadigt sjunkit år för år under senaste tiden. Denna trend har brutits i 2020 och betygen ligger i stort i linje med föregående år. Enda undantaget är svenska som sjunkit något, men å andra sidan har nedgången de senaste åren inte varit lika tydlig för just svenska i åk 6. Vi vet också sedan tidigare att det finns ett klart samband mellan resultaten i åk 6 och 9 och därför fortfarande stor anledning att vara vaksam på utvecklingen och att sätta in rätt stöd för att fortsätta den positiva utveckling av betygen i åk 6 som kunnat anas under 2020.

Förskola

Resultaten från förskoleenkäten ligger överlag på ungefär samma nivå 2020 som 2019. En förbättring har dock skett gällande resultaten om barns matematik- och språkutveckling. Fortfarande finns en stor spridning i resultaten mellan förskolorna, och spridningen har fortsatt att öka något mellan 2020 och 2019.

I rapporten har även resultat från kartläggningsmaterialet som elever i förskoleklass genomför redovisats. Resultaten från kartläggningsmaterialet visar på att barn som har varit placerade på förskola eller pedagogisk omsorg innan de börjar förskoleklass uppmärksammas i högre utsträckning genomföra de olika aktiviteterna i kartläggningsmaterialet, jämfört med barn som inte varit placerade i förskola eller pedagogisk omsorg innan de började förskoleklass. Med andra ord pekar dessa resultat på att förskola och pedagogisk omsorg tycks vara mycket positivt för barns utveckling inom språk och matematik.

Konsekvens för barn och elever

Inte aktuellt i detta ärende.

Konsekvenser för näringsliv

Inte aktuellt i detta ärende.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 10 mars 2021
- Bilaga 1, Sammanfattande resultatrapport, uppföljning av pedagogisk verksamhet, lägeskommun 2020
- Bilaga 2, Resultatbilaga lägeskommun 2020

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

Förvaltning eller nämnd eller enhet
Utbildningsförvaltningen

Datum: 2021-03-11

Diarienummer:
UBN-2021-01305

Handläggare:
Märit Gunneriusson Karlström, Ingemar Holmkvist, Jacob Inganäs,

Sammanfattande resultatrapport

Uppföljning av pedagogisk verksamhet, lägeskommun 2020

Innehåll

1	Sammanfattning	3
1.1	Gymnasieskolan.....	3
1.2	Grundskolan	4
1.3	Förskolan	4
1.4	Utbildningen hålls samman	4
2	Inledning	5
2.1	Uppsalas största uppdrag	5
2.1.1	Elevsammansättning.....	5
2.2	Utbildningens organisation i Uppsala	6
2.3	Rapport för både kommunal och fristående verksamhet	7
3	Gymnasieskola	8
3.1	Mål och indikatorer	8
3.2	Genomströmning i gymnasieskolan	8
3.2.1	Trendbrott för kvinnor inom yrkesprogram	10
3.3	Den genomsnittliga betygspoängen ökar i Uppsala	13
3.4	Sammanfattning gymnasieskola.....	15
4	Grundskola.....	16
4.1	Mål och indikatorer	16
4.2	Samtliga elever ska nå behörighet till gymnasieskolan.....	16
4.3	Mäta resultat utifrån förutsättningar.....	18
4.4	Öka bredden, bredda toppen	22
4.5	Följa elever genom hela grundskolan	23
4.6	Sammanfattning grundskola	27
5	Förskola.....	28
5.1	Resultat från förskoleenkäten.....	28
5.2	Övergång från förskola till förskoleklass.....	31
5.3	Sammanfattning förskola	33
6	Metod och användning av data.....	34
6.1	Enkäter.....	34
6.2	Användning och återkoppling av enkätresultaten.....	35
6.3	Officiell statistik.....	35
7	Bilagor	36
7.1	Enkätfrågor för förskolan (enkät för vårdnadshavare)	36
7.2	Enkätfrågor förskoleklass.....	37
7.3	Enkätfrågor grundskola årskurs 5 och årskurs 8	38
7.4	Enkätfrågor fritidshem	39

1 Sammanfattning

Sammanfattande resultatrapport 2020 – Uppföljning av pedagogisk verksamhet lägeskommun är tillsammans med *Resultatbilaga 2020* en sammanfattning av resultaten i de olika skolformerna i Uppsala kommun utifrån ett helhetsperspektiv med lägeskommunen som utgångspunkt. De resultat som redovisas gäller både kommunala och fristående verksamheter och visar att förskollärare och lärare i Uppsala, tillsammans med alla barn och elever, som under läsåret 2019/20 mött stora utmaningar, lyckas hålla en fortsatt god kvalitet men att det också finns fortsatt utvecklingsarbete att göra.

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde i juni 2020 om ett nytt årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet. I november presenterades huvudmannens kvalitetsredovisning. Den omfattade samtliga skolformer och utgjorde underlag för nämndens verksamhetsplan och den strategi för ökad likvärdighet som nämnden sedan beslutade om i december 2020.

I föreliggande rapport sammanfattas resultaten av det gångna årets arbete på en övergripande nivå där lägeskommunen synliggörs. Med lägeskommun menas de förskolor och skolor som är belägna i kommunen, oavsett huvudman.¹

Rapporten börjar liksom tidigare i gymnasieskolan för att sedan leta sig lägre ned i åldrarna, via årskurs 9 och 6 i grundskolan för att avslutningsvis landa i förskolan och de allra yngsta barnen.² Till rapporten hör också en separat resultatbilaga som redovisar kunskapsresultat tillsammans med enkätresultat på övergripande nivå. Kunskapsresultaten jämförs med riket och med liknande kommuner. I de fall det är möjligt jämförs kommunal och fristående verksamhet. Med den starkare sekretess som för närvarande råder är det inte möjligt att jämföra enskilda enheters resultat varför dessa jämförelser endast kan göras på aggregerad nivå.

1.1 Gymnasieskolan

Sett till totalen har genomströmningen minskat något i Uppsala jämfört med föregående år. Däremot fortsätter den ökning av genomströmning inom högskoleförberedande program som pågått under några år. Ökningen har skett för män men däremot har genomströmningen minskat för kvinnor inom högskoleförberedande program. När det gäller yrkesprogram verkar ett trendbrott ha skett för kvinnor men inte män. För första gången på fem år syns en ökad genomströmning för kvinnor inom yrkesprogram. För män inom yrkesprogram har genomströmningen fortsatt att minska.

Den genomsnittliga betygspoängen har ökat i Uppsala jämfört med föregående år totalt sett, men ökningen har endast skett för kvinnor och inte män. De senaste åren har den genomsnittliga betygspoängen ökat i Uppsala, vilket blir särskilt tydligt om man jämför med riket. Sett över tid har också spridningen av genomsnittlig betygspoäng minskat mellan skolorna i Uppsala.

---

¹ Lägeskommunen omfattar resultat som rör samtliga barn och elever som finns i dessa verksamheter, oavsett folkbokföringsadress.

² Våren 2020 genomfördes inga nationella prov varför det inte finns kunskapsresultat att redovisa för årskurs 3.

1.2 Grundskolan

Resultaten för grundskolan 2020 är i det stora hela inte så skilda från föregående år, men i stort sett alla förändringar är små men positiva. Andelen niondeklassare som är behöriga till gymnasiet har ökat något, både vad det gäller pojkar och flickor och sammantaget ligger resultatet över genomsnittet för riket och liknande kommuner. Spridningen mellan könen är också låg i ett historiskt perspektiv.

En viktig framgångsfaktor i arbetet med att få samtliga elever att klara målen och utmanas i sitt lärande är att både kunna arbeta proaktivt och att kunna följa elevers progression. I kvalitetsrapporten lyfts resultat för årskurs 6 då nationella prov i åk 3 inte genomfördes 2019/2020 på grund av covid-19 pandemin.

I årskurs 6 har resultaten i kärnämnen matematik och svenska/svenska som andraspråk stadigt sjunkit år för år under senaste tiden. Denna trend har brutits i 2020 och betygen ligger i stort i linje med föregående år. Enda undantaget är svenska som sjunkit något, men å andra sidan har nedgången de senaste åren inte varit lika tydlig för just svenska i åk 6. Vi vet också sedan tidigare att det finns ett klart samband mellan resultaten i åk 6 och 9 och därför fortfarande stor anledning att vara vaksam på utvecklingen och att sätta in rätt stöd för att fortsätta den positiva utveckling av betygen i åk 6 som kunnat anses under 2020.

1.3 Förskolan

Resultaten från förskoleenkäten ligger överlag på ungefär samma nivå 2020 som 2019. En förbättring har dock skett gällande resultaten om barns matematik- och språkutveckling. Fortfarande finns en stor spridning i resultaten mellan förskolorna, och spridningen har fortsatt att öka något mellan 2020 och 2019.

I rapporten har även resultat från kartläggningsmaterialet som elever i förskoleklass genomför redovisats. Resultaten från kartläggningsmaterialet visar på att barn som har varit placerade på förskola eller pedagogisk omsorg innan de börjar förskoleklass uppmärksammas i högre utsträckning genomföra de olika aktiviteterna i kartläggningsmaterialet, jämfört med barn som inte varit placerade i förskola eller pedagogisk omsorg innan de började förskoleklass. Med andra ord pekar dessa resultat på att förskola och pedagogisk omsorg tycks vara mycket positivt för barns utveckling inom språk och matematik.

1.4 Utbildningen hålls samman

Uppsala fortsätter att arbeta med ett samlat 0–20-årsperspektiv. Det är fortfarande tämligen unikt för en så stor kommun och innebär utmaningar då det gäller att hålla samman en mycket stor verksamhet. Ytterst handlar det om att hålla fast vid att alla barn och elever räknas och vinsten i ett sammanhållet perspektiv är uppenbart; varje skolform bidrar i arbetet med att ge alla barn och elever förutsättningar att kunna utvecklas till sin fulla potential. Det skapar styrka att arbeta tillsammans för slutmålet: studenten som går ut genom porten med sin gymnasieexamen och som getts de bästa förutsättningarna att få ett gott liv som vuxen.

2 Inledning

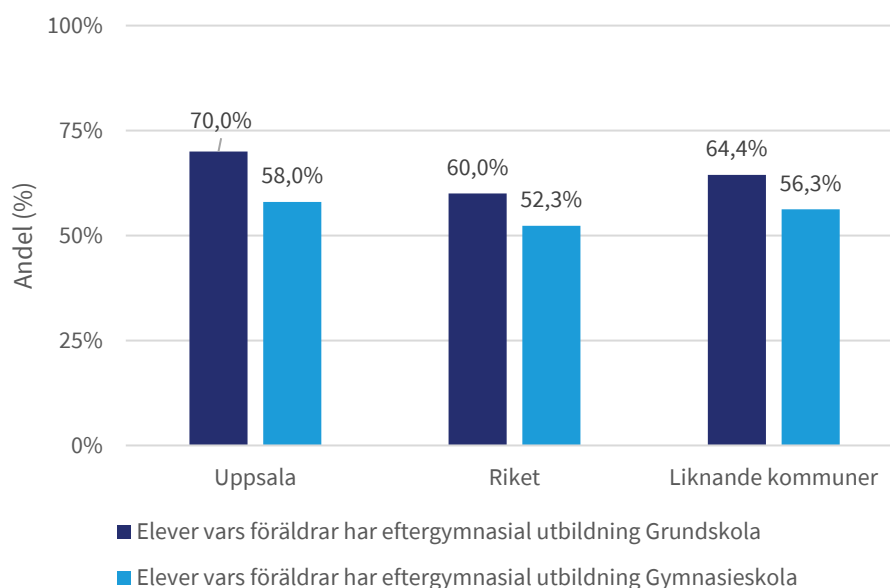
2.1 Uppsalas största uppdrag

Uppsala är Sveriges fjärde största kommun och kommunens överlägset största uppdrag är att möta de yngsta medborgarnas behov av förskola och skola, en verksamhet som ska hålla hög kvalitet för att leva upp till de krav som ställs i skollagen. Det handlar om att ge alla barn och elever möjlighet att både klara kunskapsmålen och att utmanas i sitt lärande. I maj 2020 fanns 12 573 barn i någon av de över 200 förskolor och pedagogisk omsorg som finns i Uppsala. Våren 2020 lämnade närmare 2 400 ungdomar ett nationellt program från någon av de 25 gymnasieskolor som fanns i kommunen läsåret 2019/20. Totalt gick under 2020 knappt 48 000 barn och ungdomar i förskola och skola i Uppsala.

2.1.1 Elevsammansättning

Uppsala är en tillväxtkommun med både växande barnkullar och hög andel inflyttning. Med två stora universitet i kommunen har kommunen en relativt hög utbildningsnivå. I diagram 2.1 visas en jämförelse mellan Uppsala, riket och gruppen *liknande kommuner*.³ Med utgångspunkt i utbildningsbakgrund har Uppsala tämligen goda förutsättningar att ligga över riksnivå vad gäller skolresultat.

Diagram 2.1 Elevstatistik: Andel (%) elever med högutbildade föräldrar, grundskola resp gymnasieskola, lägeskommun; Uppsala, Riket och Liknande kommuner. Höst 2019

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

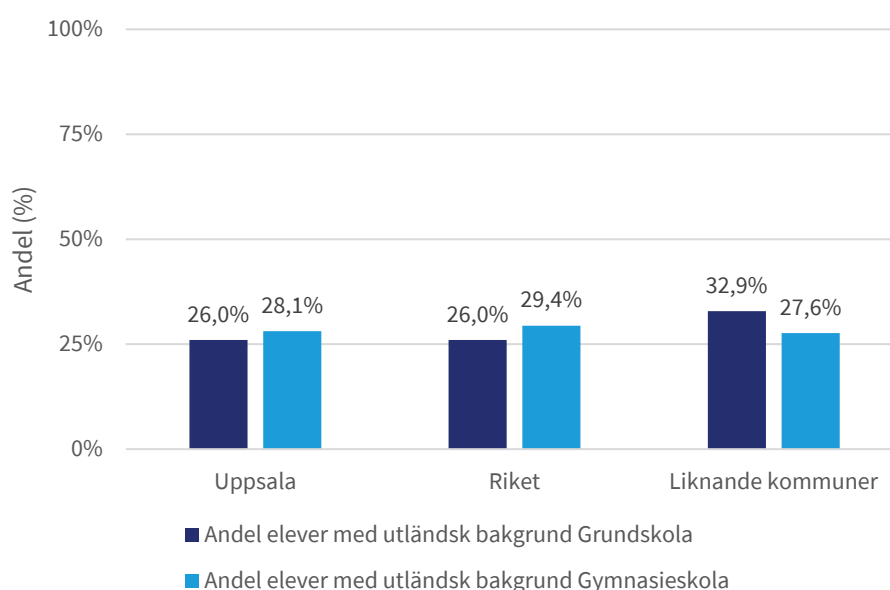
³ Liknande kommuner är en jämförelsegrupp som tas fram av Sveriges kommuner och regioner. I gruppen finns sju kommuner som strukturellt liknar den kommun eller det landsting som är i fokus. Begreppet likhetsutsökta kommuner används också. I Uppsalas grupp av liknande kommuner ingår vad gäller grundskolan: Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Norrköping, Västerås och Örebro. De liknande kommunerna för gymnasieskolan skiljer sig från dem för grundskolan. Där utgörs gruppen av: Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Umeå, Västerås och Örebro.

En bakgrundsfaktor som också har stor betydelse är om en elev kommit nyligen till Sverige. De elever som kommit till Sverige i slutet av grundskolan eller först i gymnasieskolan har svårare att nå kunskapskraven. I jämförande statistik på nationell nivå används måttet utländsk bakgrund som är en betydligt bredare definition. Den innebär att eleverna är födda utomlands eller födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands. Siffran säger således väldigt lite om hur länge eleven vistats i Sverige.

Sett till andelen elever med utländsk bakgrund ligger Uppsala mycket nära rikssnittet, något som illustreras i diagram 2.2 nedan.⁴

Diagram 2.2 Elevstatistik: Andel (%) elever med utländsk bakgrund, grundskola resp gymnasieskola, lägeskommun; Uppsala, Riket och Liknande kommuner. Höst 2019

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

2.2 Utbildningens organisation i Uppsala

Uppsala har en samlad utbildningsnämnd och en likaledes samlad utbildningsförvaltning. Arbetet bedrivs i ett 0–20-årsperspektiv där förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola utgör en helhet. Nämnden har ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola/skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Den samlade organisationen gör att Uppsalas utbildningsförvaltning är Sveriges största. (I de större kommunerna fördelas ansvaret mellan olika förvaltningar eller stadsdelar.)

Förutom genom skollagen utformas utbildningsuppdraget också av de politiska mål som bestäms av kommunfullmäktige och som formuleras i styrdokumentet Mål och

⁴ Det finns inte nationell statistik som visar barnsammansättningen utifrån föräldrarnas utbildningsbakgrund eller utländsk härkomst i förskolan.

budget via de beslutade inriktningsmålen. Mål 6 har direkt bäring på utbildningsområdet: "Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande." I sin verksamhetsplan tar utbildningsnämnden om hand målen genom att beskriva strategier och åtgärder för varje inriktningsmål. Det systematiska kvalitetsarbetet ansvarar varje huvudman för.

2.3 Rapport för både kommunal och fristående verksamhet

Rapporten tillsammans med resultatbilagan är en sammanfattning av kvalitetsläget i samtliga skolformer och ger en möjlighet att se närmare på resultat som rör lägeskommunen, det vill säga de förskolor och skolor som är belägna i kommunen. I en kommun är det viktigt att ha kunskap om hur verksamheten ser ut i ett övergripande perspektiv, det vill säga för alla barn och elever som går i förskolor och skolor i kommunen.

Genom att systematiskt följa upp all pedagogisk verksamhet, från förskola till gymnasieskola, oavsett huvudman, kan en likvärdig bedömning göras av den pedagogiska verksamheten i Uppsala kommun.

Hösten 2019 ändrade SCB sin sekretesspolicy och en strängare tolkning av begreppet ekonomiska förhållanden, som omfattas av statistiksekretess, gjordes. Uppgifter om elevers genomströmning och betygspoäng samt elevsammansättningen hos en fristående skola ska enligt domar från förvaltningsdomstolar tolkas som ekonomiska förhållanden. Det fick till följd att Skolverket publicerat enbart nationell statistik rörande läsåret 2019/20. Att inte kunna jämföra sina egna förutsättningar och resultat med andra försvårar utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet och ett intensivt arbete pågår på nationell nivå för att komma tillrätta med problematiken. På grund av de rådande förhållandena finns det inga möjligheter att redovisa resultat för enskilda fristående huvudmän eller skolor. Jämförelserna som görs i denna rapport ligger därför på aggregerad nivå där den kommunala verksamheten jämförs med en samlad bild av fristående huvudmän.

Med utgångspunkt i att elever ska kunna lämna gymnasieskolan med erhållen gymnasieexamen har rapportens innehåll disponerats så att den börjar i gymnasieskolan och sedan vandrar lägre ned i åldrarna. Rapporten pekar på faktorer som utmanar verksamheten. Ytterst handlar det om att ge varje barn och elev möjligheten att lyckas, att alla barn och elever räknas.

3 Gymnasieskola

Läsåret 2019/20 fanns 10 kommunala och 14 fristående gymnasieskolor i Uppsala. Den 15 oktober 2019 gick totalt 9651 elever i en gymnasieskola i Uppsala varav 69 procent i kommunala skolor. De fristående gymnasieskolorna är relativt små och i huvudsak inriktade på yrkesprogram med 51 procent av det totala antalet yrkeselever, medan 74 procent av eleverna på högskoleförberedande program och 87 procent av eleverna på introduktionsprogrammen finns på skolor i kommunens regi.

Den övergripande statistiken för gymnasieskolan kommer att presenteras för Uppsala som lägeskommun. I lägeskommunen ingår alla elever i skolor belägna i kommunen oavsett var eleven är folkbokförd och oavsett om det är en kommunal eller fristående skola. Anledningen till att lägeskommun används istället för hemkommun (där enbart elever folkbokförda i kommunen ingår) är att Uppsalas gymnasieskolor har ett stort inflöde av elever från andra kommuner.

Resultaten i rapporten fokuserar på den sjunde kullen av elever som har genomgått hela sin gymnasieutbildning efter införandet av gymnasiereformen Gy11, det vill säga de elever som påbörjade sina gymnasiestudier hösten 2017 och därmed, i normalfallet, förväntas fått sin gymnasieexamen våren 2020. Jämförelser av resultat över tid är begränsade till fem år. Kraven för att få en examen i Gy11 är annorlunda än de krav som ställdes för att få ett slutbetyg i den gamla gymnasieskolan. Tidigare var kraven enbart fokuserade på att eleverna var betygsatta i samtliga kurser medan nuvarande system också kräver en viss andel godkända poäng, för att få examen. Dagens gymnasieexamen kräver alltså mer av eleverna än vad som krävdes för slutbetyg tidigare. Analyser av betygsresultat som innebär jämförelser med läsår före gymnasiereformen blir därför inte användbara.

3.1 Mål och indikatorer

Det övergripande målet med gymnasieskolan, liksom för hela utbildningskedjan, är att alla elever ska gå ut gymnasieskolan med en examen. För att få en hög produktivitet är målet att genomströmningen ska vara hög, med andra ord ska så många elever som möjligt nå en examen inom tre år. Eleverna ska dessutom under sin studietid utmanas i sitt lärande för att få möjlighet att nå sin fulla potential. De resultatindikatorer som används för att mäta hur väl vi möter målen är

- **Andel elever med examen inom tre år** baseras på alla elever som påbörjade en gymnasieutbildning hösten 2017 och därmed i normalfallet hade möjlighet att få en gymnasieexamen våren 2020.
- **Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever** baseras på Skolverkets definition av avgångselever.

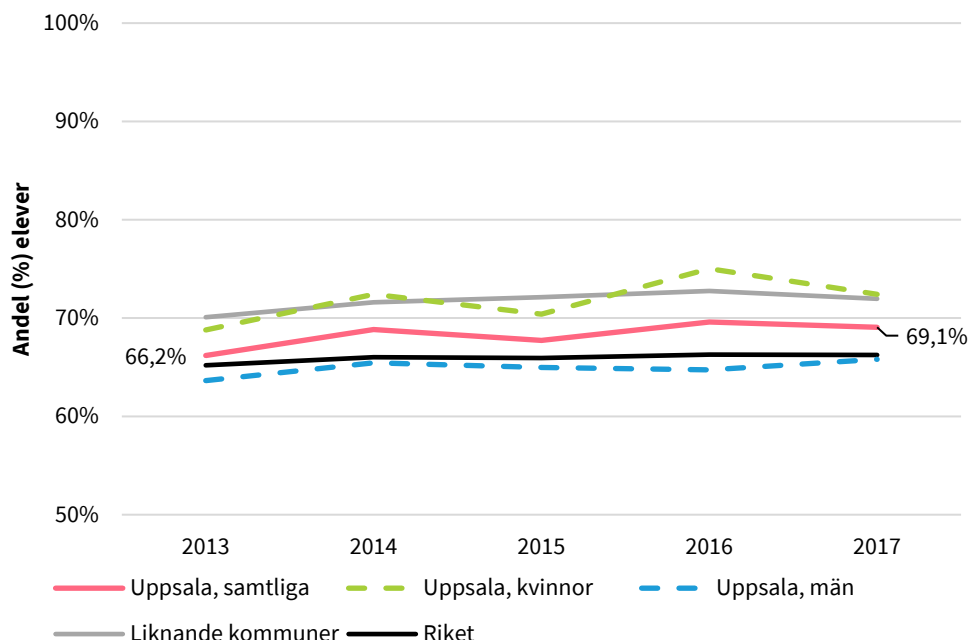
Jämförelser av resultaten görs över tid för Uppsala, med riket och med likhetsutsökta kommuner. I Uppsalas grupp av likhetsutsökta kommuner för gymnasieskolan ingår Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Umeå, Västerås och Örebro.

3.2 Genomströmning i gymnasieskolan

För att mäta kvalitet i gymnasieskolan är den viktigaste resultatindikatorn den som visar hur stor andel av eleverna som har tagit examen efter tre år i gymnasieskolan, vilket också brukar benämnas genomströmning. Detta mått baseras på samtliga elever som påbörjade gymnasiet ett visst läsår, och visar hur stor andel av dem som har tagit

examen efter tre år i gymnasieskolan. I diagram 3.1a redovisas genomströmningen för de elever som påbörjade gymnasiet åren 2013 till 2017.⁵

Diagram 3.1a Genomströmning: Andel (%) elever med gymnasieexamen inom tre år, fristående och kommunal gymnasieskola. Tidsserie för startläsåret 2013–2017 för Uppsala, liknande kommuner och riket. (Observera att y-axeln är bruten och börjar på 50 procent)

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

69,1 procent av samtliga elever som påbörjade gymnasiet i Uppsala hösten 2017 tog examen vid slutet av läsåret 2019/20, vilket är en lägre andel i jämförelse med eleverna som påbörjade gymnasiet i Uppsala hösten 2016. Genomströmningen har alltså minskat något sedan föregående år för eleverna i Uppsala. I diagram 3.1a framgår att den minskade genomströmningen i Uppsala framför allt beror på att genomströmningen minskade för kvinnor jämfört med föregående år.

På nationell nivå avslutade 66,3 procent av eleverna som påbörjade sin utbildning hösten 2017 gymnasiet med en gymnasieexamen tre år senare. Genomströmningen är alltså högre i Uppsala i jämförelse med riket. I diagram 3.1a framgår att genomströmningen för kvinnor i Uppsala är betydligt högre än för elever i riket.

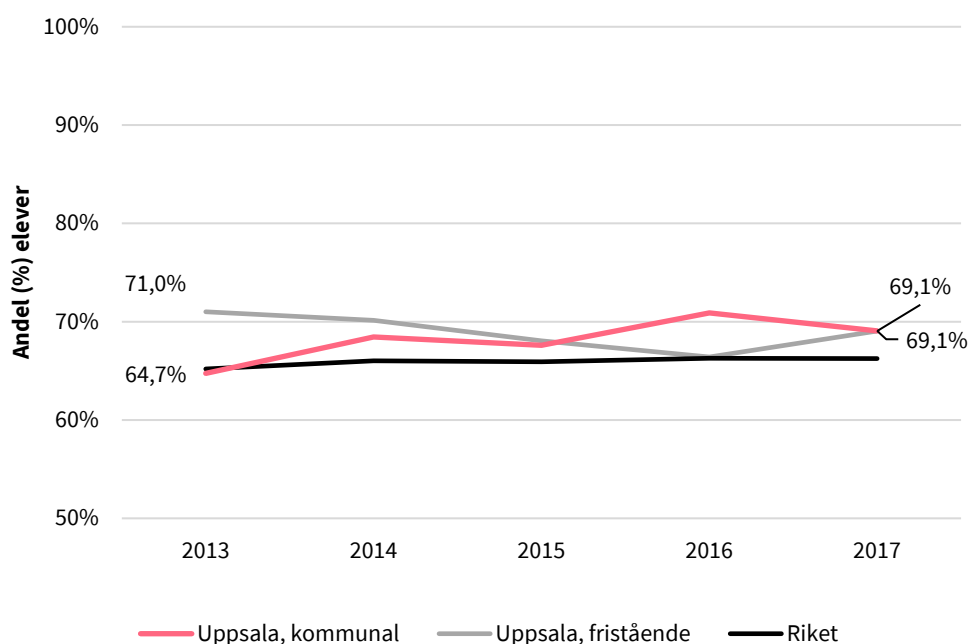
I diagram 3.1a framgår också att genomströmningen är högre i Uppsalas likhetsutsökta kommuner jämfört med Uppsala. 72,0 procent av eleverna som påbörjade sin utbildning 2017 i de liknande kommunerna avslutade gymnasiet med examen tre år senare. I Lunds kommun, som är den kommun som har högst genomströmning av de sju likhetsutsökta kommunerna, så avslutade 79,5 procent av eleverna som påbörjade sin utbildning 2017 gymnasiet med en examen tre år senare. Västerås och Helsingborg har däremot lägre genomströmning än Uppsala, där 66,3 respektive 65,7 procent av eleverna som påbörjade gymnasiet 2017 tog examen tre år senare.

I diagram 3.1b redovisas den totala genomströmningen uppdelat på kommunal och fristående huvudman i Uppsala för samtliga gymnasieprogram. I diagrammet redovisas även rikets resultat för både kommunala och fristående huvudmän. Genomströmningen är högre i Uppsalas kommunala enheter jämfört med Uppsalas

⁵ Resultaten innefattar också elever som genomgått International Baccalaureate (IB).

fristående enheter. I diagram 3.1b framgår även att genomströmningen bland kommunala enheter har ökat under den redovisade tidsperioden, även om en minskning har skett mellan startåren 2016 och 2017. Samtidigt har genomströmningen minskat bland fristående enheter fram till startåret 2016 men därefter ökat för eleverna som påbörjade gymnasiet 2017.

Diagram 3.1b Genomströmning: Andel (%) elever med gymnasieexamen inom tre år, fristående och kommunal gymnasieskola. Tidsserie för startläsåret 2013–2017 för kommunal respektive fristående huvudman i Uppsala samt riket. (Observera att y-axeln är bruten och börjar på 50 procent)

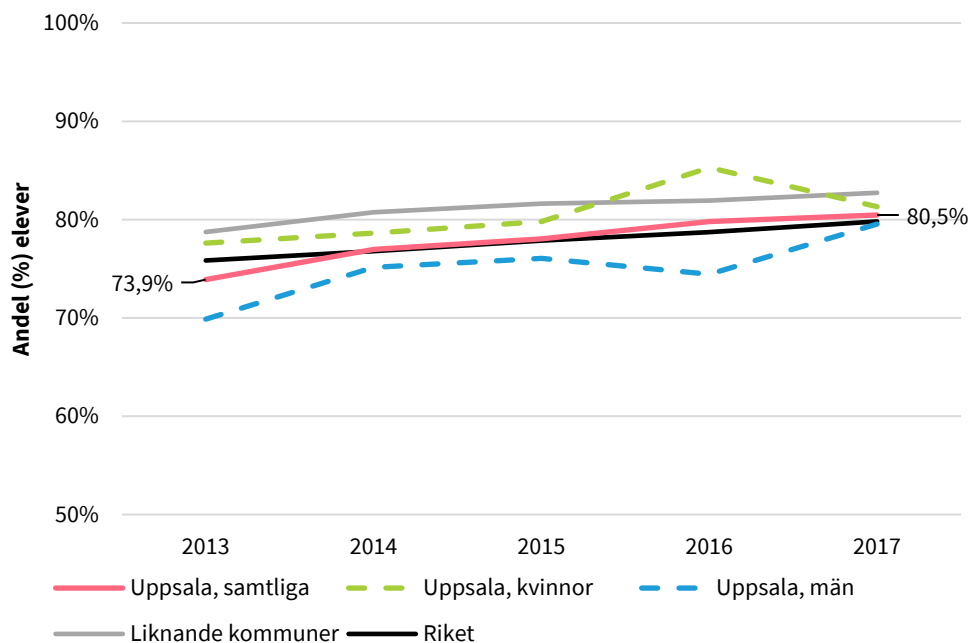
Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

3.2.1 Trendbrott för kvinnor inom yrkesprogram

I diagram 3.2 redovisas genomströmningen för elever som påbörjade högskoleförberedande program under tidsperioden 2013 till och med 2017. Av eleverna som påbörjade ett högskoleförberedande program i Uppsala 2017 så avslutade 80,5 procent gymnasiet med examen tre år senare, vilket är en ökning jämfört med föregående år. I diagram 3.2 framgår att det har skett en ökning i genomströmningen för män men en minskning för kvinnor jämfört med 2016. Gällande högskoleförberedande program ligger Uppsala på en något högre nivå än riket, men på en lägre nivå i jämförelse med liknande kommuner.

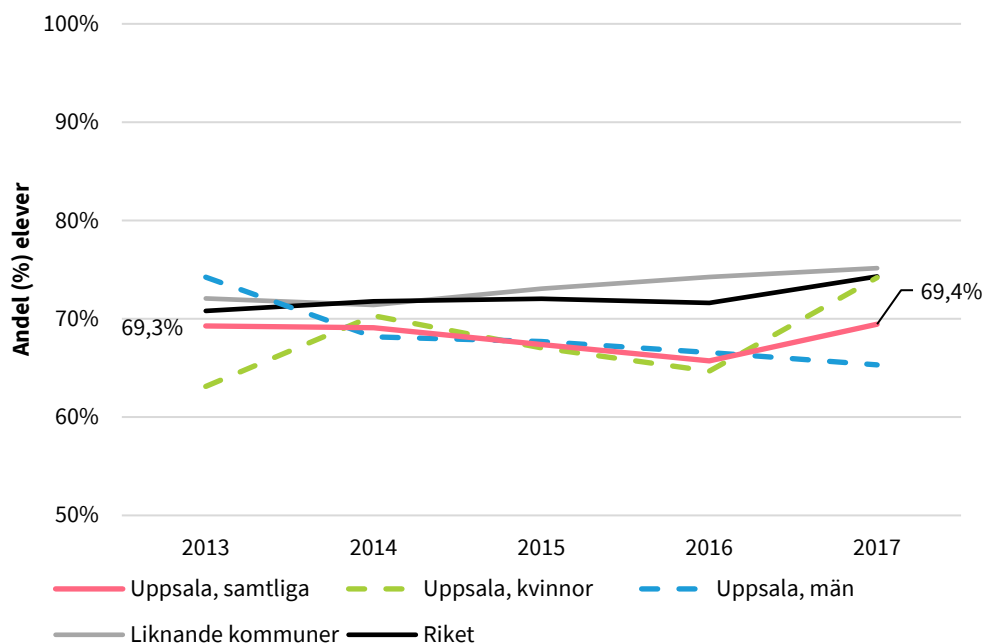
I diagram 3.3a redovisas genomströmningen för elever som påbörjade yrkesprogram under tidsperioden 2013 till och med 2017. Enligt diagram 3.3a tycks ett trendbrott ha skett i Uppsala, då det skett en ökning av genomströmningen mellan startåren 2016 och 2017. I diagram 3.3a framgår även att genomströmningen är som högst 2017 jämfört med övriga år i tidsperioden. 69,4 procent av eleverna som började yrkesprogram 2017 tog examen tre år senare, vilket kan jämföras med 65,7 procent av eleverna som började yrkesprogram 2016. I diagram 3.3a framgår att genomströmningen har ökat för kvinnor men inte för män i yrkesprogram. För män har den negativa trenden fortsatt. I jämförelse med liknande kommuner och i jämförelse med riket så är genomströmningen i yrkesprogram lägre i Uppsala.

Diagram 3.2 Genomströmning: Andel (%) elever som påbörjat ett högskoleförberedande program med gymnasieexamen inom tre år, fristående och kommunal gymnasieskola. Tidsserie för startläsåret 2013–2017 för Uppsala, liknande kommuner och riket. (Observera att y-axeln är bruten och börjar på 50 procent)

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

Diagram 3.3a Genomströmning: Andel (%) elever som påbörjat ett yrkesprogram med gymnasieexamen inom tre år, fristående och kommunal gymnasieskola. Tidsserie för startläsåret 2013–2017 för Uppsala, liknande kommuner och riket. (Observera att y-axeln är bruten och börjar på 50 procent)

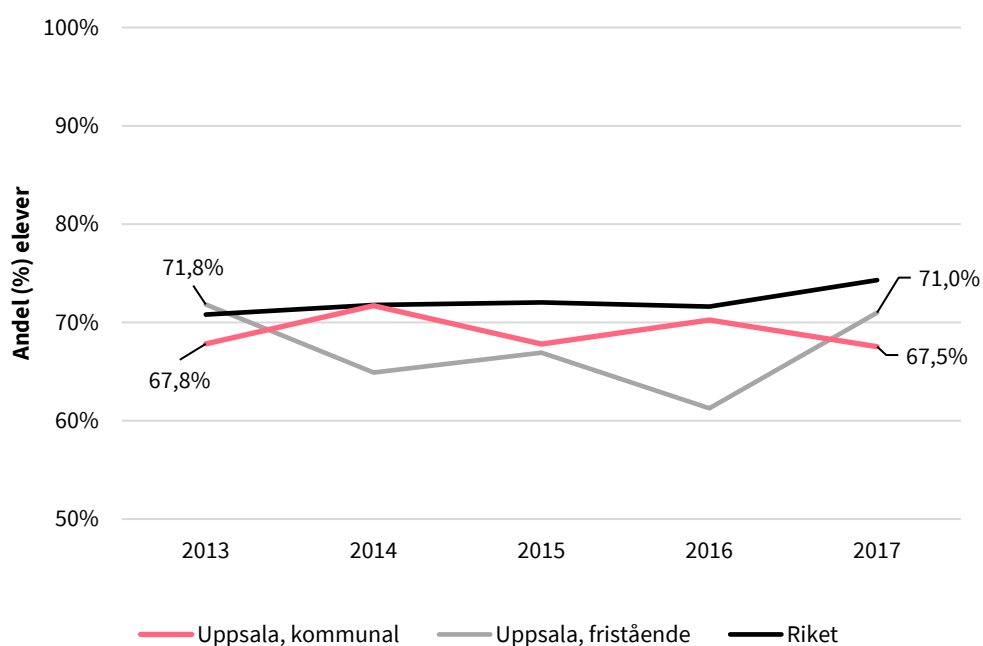

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

Förutom att den positiva utvecklingen gällande genomströmningen inom yrkesprogrammen kan kopplas främst till kvinnor är också skillnaden stor mellan fristående och kommunala gymnasieskolor. För de fristående skolorna i Uppsala

landade skillnaden mellan 2019 och 2020 på nästan 10 procentenheters bättre resultat vad gäller genomströmningen. Den kommunala verksamheten sänkte däremot sitt resultat något vad gällde genomströmning. Resultaten vad gäller yrkesprogrammen växlar generellt mer än för de högskoleförberedande programmen då det är väsentligt färre elever i yrkesprogrammen. Den stora ökningen av andel elever med gymnasieexamen inom tre år från fristående gymnasieskolor återfinns även nationellt, om än inte lika kraftig. (I diagrammet 3.3b nedan utgörs linjen för riket av både kommunala och fristående huvudmän.) Det är intressant att fortsätta följa utvecklingen för att se om läsåret 2019/20 utgör ett trendbrott.

Diagram 3.3b Genomströmning: Andel (%) elever som påbörjat ett yrkesprogram med gymnasieexamen inom tre år, fristående och kommunal gymnasieskola. Tidsserie för startläsåret 2013–2017 för Uppsala, fristående respektive kommunal huvudman och riket. (Observera att y-axeln är bruten och börjar på 50 procent)

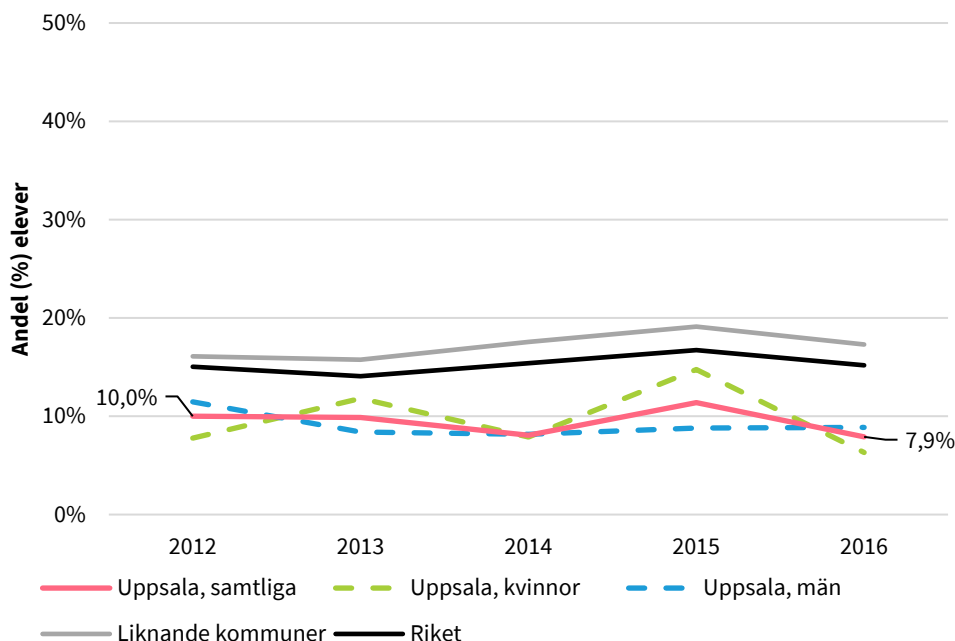

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

I diagram 3.4 redovisas andelen elever som påbörjade ett introduktionsprogram under perioden 2012–2016 och som har tagit examen inom fyra år.⁶ I diagrammet framgår att genomströmningen för elever i introduktionsprogram är lägre i Uppsala än i liknande kommuner. Genomströmningen i Uppsala är också lägre än i riket.

⁶ Observera att i övriga diagram om genomströmning så gäller genomströmningen elever som tagit examen inom tre år. För elever i introduktionsprogram så saknas uppgifter om andel som tagit examen inom tre år för flera år, varför genomströmning inom fyra år redovisas istället.

Diagram 3.4 Genomströmning: Andel (%) elever på introduktionsprogram med gymnasieexamen inom fyra år, fristående och kommunal gymnasieskola. Tidsserie för startläsåret 2012–2016 för Uppsala, liknande kommuner och riket.

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

3.3 Den genomsnittliga betygspoängen ökar i Uppsala

Eleverna i gymnasiet får betyg efter varje avslutad kurs, vilka ingår i avgångsbetyget efter fullgången gymnasieutbildning. Det innebär att eleverna måste få minst betyg E på i princip samtliga sina kurser under sin utbildning för att nå gymnasieexamen. Det ställer höga krav på att eleverna presterar från första dagen i sin utbildning. Den genomsnittliga betygspoängen används som ett kvalitetsmått eftersom den visar huruvida eleverna utmanats i sitt lärande och nått ett högre betyg än de grundläggande kraven för en godkänd kurs. I konkurrensen om platserna på universitet och högskola kan den genomsnittliga betygspoängen vara av direkt avgörande betydelse.

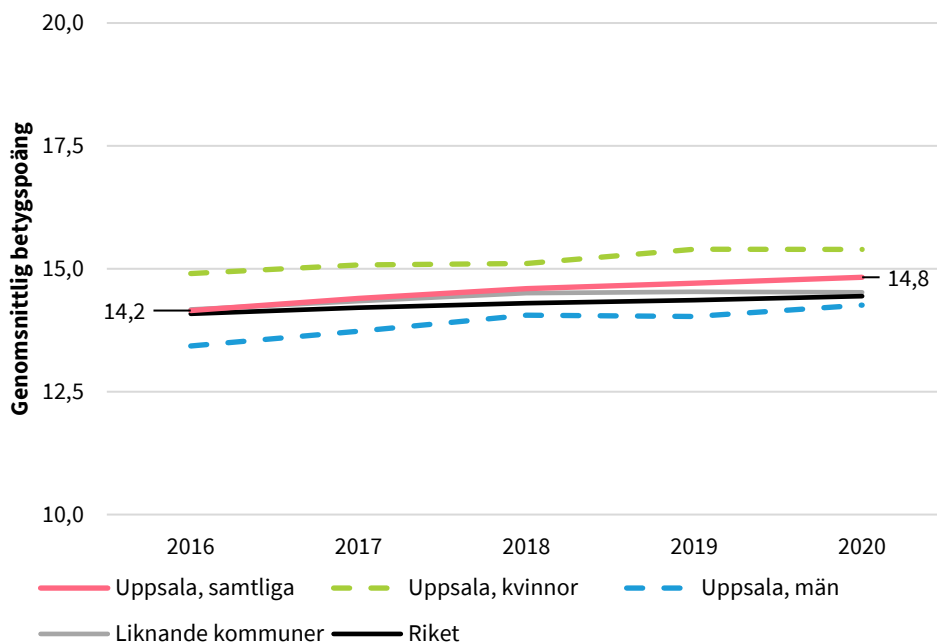
Den genomsnittliga betygspoängen beräknas genom att samtliga kursers poäng multipliceras med vikt för betyg och divideras med det totala antalet kurspoäng för eleven. En genomsnittlig betygspoäng på 10 motsvarar på så sätt betyg E i alla ämnen och en genomsnittlig betygspoäng på 20 motsvarar betyg A i alla ämnen.⁷

I diagram 3.5a redovisas den genomsnittliga betygspoängen. Den genomsnittliga betygspoängen har ökat från 14,7 till 14,8 mellan 2019 och 2020 för samtliga avgångselever i Uppsala kommun. Det är bland män som den genomsnittliga betygspoängen ökar, samtidigt som den är i stort sett oförändrad för kvinnor. I jämförelse med samtliga liknande kommuner så är den genomsnittliga betygspoängen högre i Uppsala. Den genomsnittliga betygspoängen är också högre i Uppsala än i riket.

⁷ Elever som gått International Baccalaureate räknas inte med i den sammanställda statistiken, då det är en internationell utbildning med andra mått för betygspoäng.

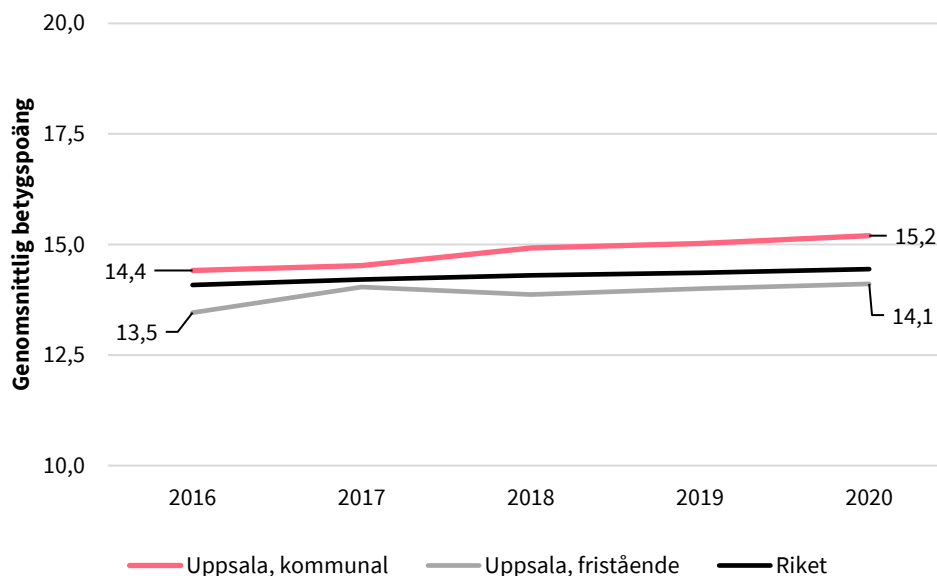

Diagram 3.5a Genomsnittlig betygspoäng: Samtliga avgångselever, fristående och kommunal gymnasieskola. Tidsserie 2016–2020 för Uppsala, liknande kommuner och riket (Observera att y-axeln är bruten och börjar på 10,0)

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

Diagram 3.5b Genomsnittlig betygspoäng: Samtliga avgångselever, fristående och kommunal gymnasieskola. Tidsserie 2016–2020 för kommunal respektive fristående huvudman i Uppsala samt riket (Observera att y-axeln är bruten och börjar på 10,0)

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

I diagram 3.5b redovisas den genomsnittliga betygspoängen uppdelat på kommunal och fristående huvudman inom Uppsala. I diagrammet redovisas även rikets resultat för både kommunala och fristående huvudmän. I diagram 3.5b framgår att kommunala enheter i Uppsala kommun har en högre genomsnittlig betygspoäng jämfört med fristående enheter inom kommunen. Den genomsnittliga betygspoängen har ökat för

både kommunala och fristående enheter under tidsperioden, men ökningen har varit något högre för kommunala enheter under tidsperioden. Fristående gymnasieskolor i Uppsala har högre andel elever i yrkesprogram än de kommunala skolorna och generellt är betygspoängen lägre inom yrkesprogram. Det kan förklara en del av skillnaderna ovan mellan kommunala och fristående skolor.

3.4 Sammanfattning gymnasieskola

Sett till totalen har genomströmningen minskat något i Uppsala jämfört med föregående år. Däremot fortsätter den ökning av genomströmning inom högskoleförberedande program som pågått under några år. Ökningen har skett för män men däremot har genomströmningen minskat för kvinnor inom högskoleförberedande program. När det gäller yrkesprogram verkar ett trendbrott ha skett för kvinnor men inte män. För första gången på fem år syns en ökad genomströmning för kvinnor inom yrkesprogram. För män inom yrkesprogram har genomströmningen fortsatt att minska.

Den genomsnittliga betygspoängen har ökat i Uppsala jämfört med föregående år totalt sett, men ökningen har endast skett för kvinnor och inte män. De senaste åren har den genomsnittliga betygspoängen ökat i Uppsala, vilket blir särskilt tydligt om man jämför med riket. Sett över tid har också spridningen av genomsnittlig betygspoäng minskat mellan skolorna i Uppsala.

4 Grundskola

I Uppsala finns totalt 83 grundskolor. Skolorna har olika årskurssammansättningar, är spridda mellan stad och landsbygd och mellan olika huvudmän (60 kommunala och 23 fristående).

Uppföljningen av grundskolan i denna rapport utgår från kunskapsresultat i årskurs 9 samt andel godkända elever i ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk i årskurs 6. Resultaten följs upp genom tidsserier fem år bakåt i tiden och i de flesta fall också med jämförelser mellan riksgenomsnittet och likhetsutsökta kommuner i Kolada⁸ alternativt genom jämförelser mellan kommunala och fristående skolor.

Grundskolan är en obligatorisk skolform och uppdraget handlar om att ge samtliga elever förutsättningar att nå målen och utvecklas så långt det är möjligt. Grundskolan ska således ge alla elever möjlighet till fortsatt studiegång, vilket innebär att alla elever ska uppnå minst behörighet till ett yrkesprogram på gymnasiet.

Det finns troligen många förklaringar till varför elever inte når behörighet till gymnasieskolan och den här rapporten belyser några aspekter som kan bidra till att så många elever som möjligt når kunskapsmålen i grundskolan i framtiden.

4.1 Mål och indikatorer

För att nå fram till målet att alla elever ska utmanas i sitt lärande och få goda ämneskunskaper är det av stor betydelse att följa resultatutvecklingen i grundskolan och därför mäts ett antal resultatindikatorer som regelbundet följs upp.

De resultatindikatorer som i denna rapport används för att mäta hur väl grundskolan möter målen är

- Andel elever i åk 9 som är behöriga till minst yrkesprogram på gymnasieskolan
- Andel elever i åk 9 som når kunskapskraven i alla ämnen
- Meritvärde baserat på 17 ämnen för åk 9
- Andel elever i åk 6 med minst E i matematik
- Meritvärden för betyg i matematik, svenska och svenska som andraspråk för elever i åk 6

Jämförelser av resultaten görs dels över tid för Uppsala, dels jämförs resultaten med ett riksgenomsnitt samt ett genomsnitt för liknande kommuner. I vissa mått görs också en jämförelse av skolor i kommunal och fristående regi. Tidigare har även de nationella proven i åk 3 använts som mått, men dessa genomfördes inte under 2020 på grund av covid-19 pandemin.

4.2 Samtliga elever ska nå behörighet till gymnasieskolan

Gymnasiebehörighet är grundskolans viktigaste och tydligaste uppdrag då det ger eleven möjlighet till fortsatta studier. För att klara gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram behöver eleverna ha minst betyget E i 8 ämnen (av totalt 17) varav tre

---

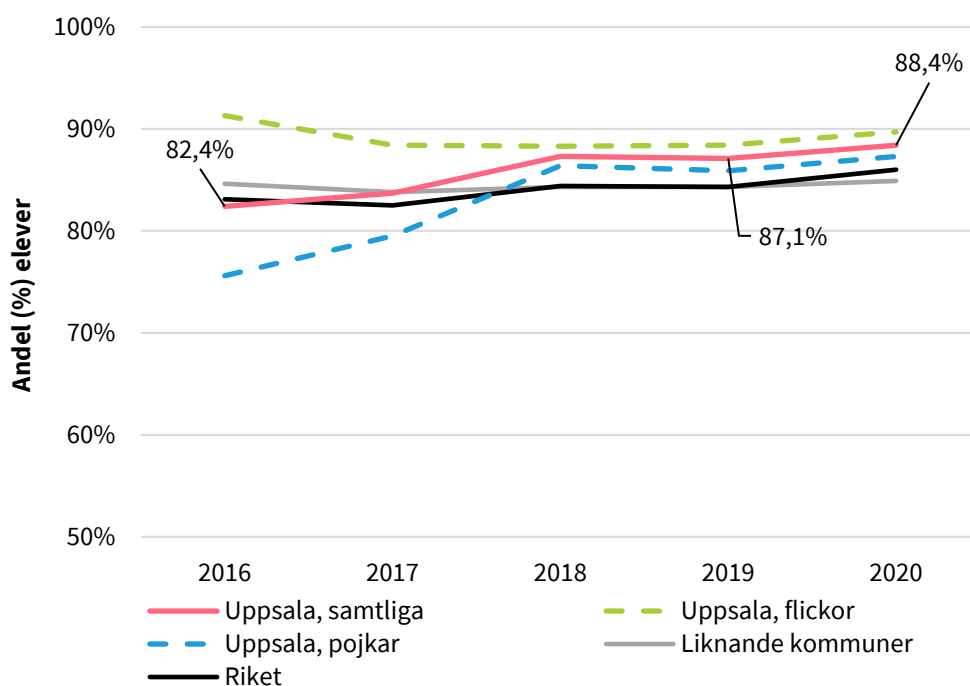
⁸ Likhetsutsökta kommuner för grundskolan enligt Kolada 2020 är Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Malmö, Västerås och Örebro

måste vara matematik, svenska och engelska. För de ungdomar som inte klarar grundskolan är risken stor att de hamnar i en svårbruten arbetslöshet.

Diagram 4.1 nedan visar utvecklingen av andel behöriga till yrkesprogram mellan 2016 och 2020.

I jämförelse med förra läsåret har resultaten i Uppsala kommun förbättrats med en dryg procentenhet. Skillnaden mellan pojkar och flickor är relativt konstant över de senaste tre åren med ca två procentenheter vilket är en klar förbättring jämfört med tidigare år då skillnaden var betydligt större. Resultatet för både pojkar och flickor är bättre än för riket och liknande kommuner.

Diagram 4.1 Andel (%) elever åk 9, behöriga till yrkesprogram: Samtliga elever, fristående och kommunal grundskola. Tidsserie 2016–2020 för Uppsala, liknande kommuner och riket (OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50%)

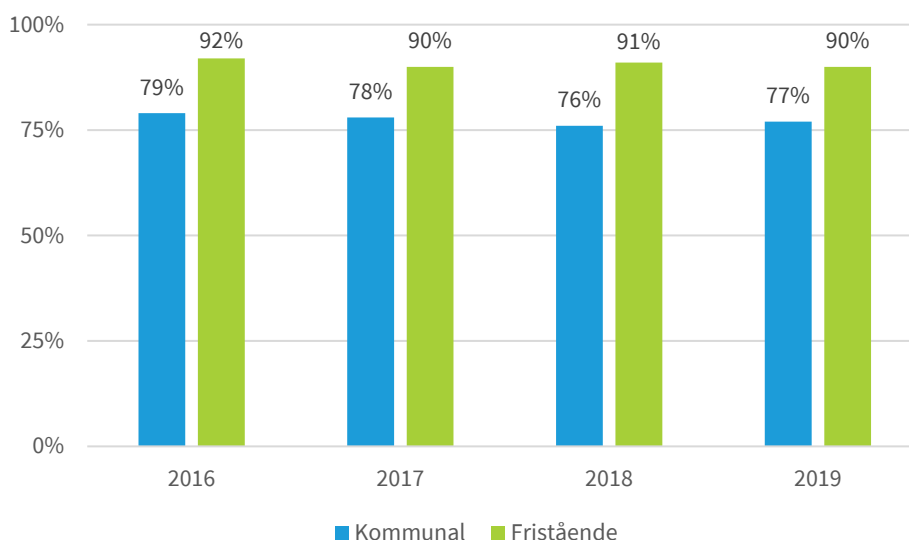
Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

4.3 Mäta resultat utifrån förutsättningar

Som nämnts inledningsvis i texten har Uppsala generellt goda förutsättningar vad gäller bland annat föräldrars utbildningsbakgrund, en faktor som ofta är av stor betydelse för hur elever lyckas i skolan. Även om exempelvis den generella utbildningsnivån i Uppsala är hög ser det inte ut så i alla skolor. För att få en bild av hur olika skolor lyckas med sitt uppdrag kan man utgå från förväntade värden i relation till faktiska resultat. I den här rapporten används Skolverkets statistiska modell SALSA för att synliggöra detta. I SALSA-modellen utgår Skolverket från ett antal bakgrundsfaktorer som har tydlig påverkan på elevernas förutsättningar att lyckas i skolan.⁹ Utifrån dessa räknas två värden ut, andel elever som förväntas nå kunskapsmålen i samtliga ämnen samt förväntat meritmedelvärde för 17 ämnen. Det förväntade resultatet jämförs med det faktiska och differensen dem emellan är residualen, det vill säga skillnaden mellan förväntat värde enligt SALSA-modellen och det observerade värdet (det faktiska resultatet). En skola som har en positiv residual har ett bättre resultat än vad modellen förutsagt. Är residualen negativ har skolan således landat på ett sämre resultat än förväntat.

I diagrammet nedan illustreras de förväntade värden vad gäller andel elever som skulle klara kunskapskraven i samtliga ämnen i årskurs 9, uppdelat mellan kommunala och fristående skolor, åren 2016–2019. (Som tidigare beskrivits finns det inte statistik att tillgå för 2020 på grund av SCB:s skärpta sekretesspolicy.) Där blir det tydligt att kommunala respektive fristående skolor har elevgrupper med ganska olika förutsättningar och att de förväntade resultaten ser olika ut:

Diagram 4.2 Modellberäknat värde, andel (%) elever åk 9 som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen: Modellberäknat värde, Skolverkets SALSA-värden, andel elever åk 9 som nått kunskapskraven i samtliga ämnen. Jämför medelvärde kommunala resp. fristående grundskolor, Uppsala. Tidsserie 2016–2019.

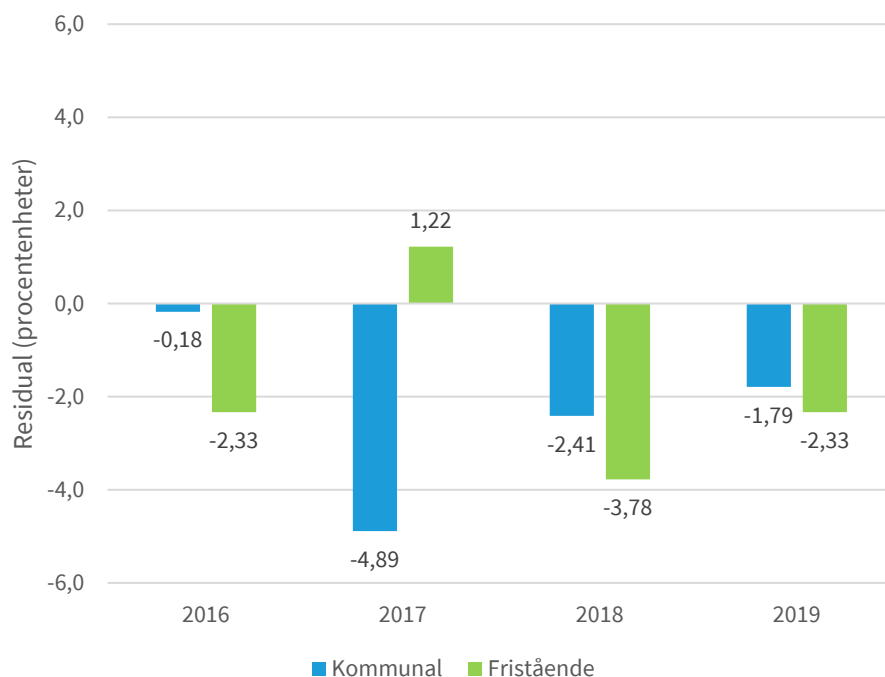

Källa: Skolverkets databas SALSA

⁹ De bakgrundsfaktorer som används är föräldrarnas genomsnittliga utbildningsnivå, andel nyinvandrade elever samt andelen pojkar. De bakgrundsfaktorer som ingår i den statistiska modellen året 2019 för andelen som uppnått kunskapskraven förklarar 58 procent av variationen i skolors resultat. 42 procent av variationen beror på andra faktorer.

Om man som ovan beskrivits jämför de modellberäknade värdena med de faktiska resultaten blir bilden följande:

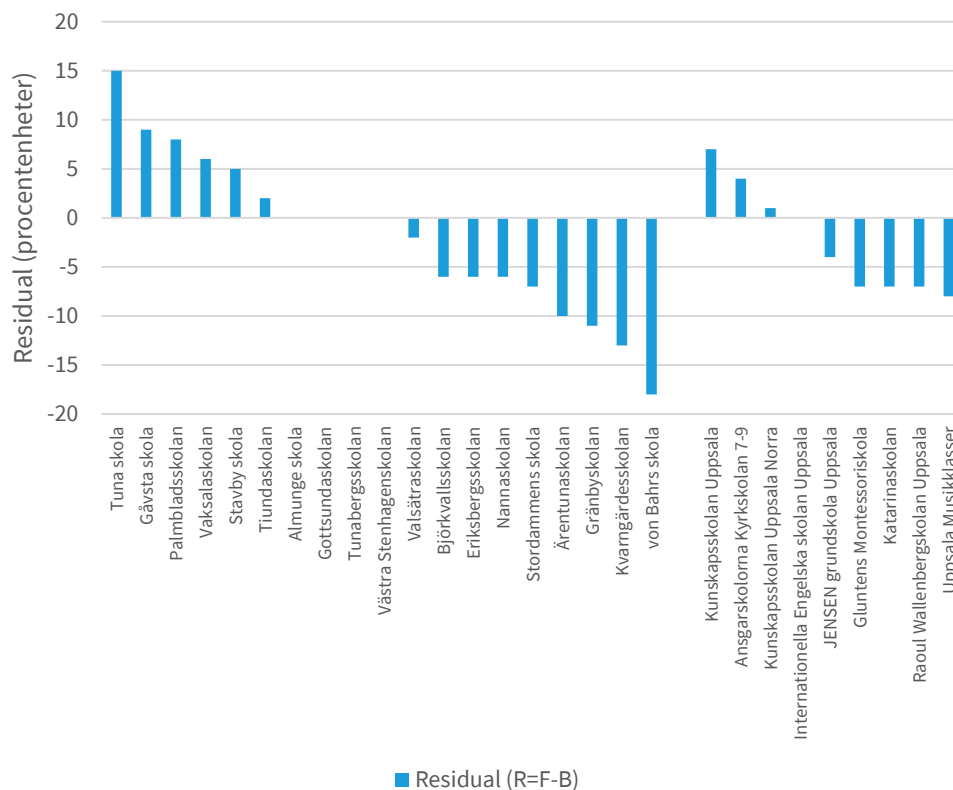
Diagram 4.3 Residual (R=F-B) Kommunala resp. fristående skolor, Uppsala. Jämförelse andel (%) elever åk 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen, medelvärde kommunala resp. fristående skolor, Uppsala (F=Faktiskt värde nått kunskapskraven i samtliga ämnen, B = beräknat värde nått kunskapskraven i samtliga ämnen) Tidsserie 2016–2019.

Källa: Skolverkets databas SALSA

Resultaten tyder på att såväl kommunala som fristående skolor i Uppsala underpresterat (med undantag av 2017) om man utgår från den modell Skolverket använder sig av. Det är av stor vikt att tolka resultat som dessa med försiktighet. Inom grupperna kommunala och fristående skolor finns variationer och med utgångspunkt i frågor om likvärdighet är det intressant att se hur sådana variationer ser ut. En enkel illustration av hur skolorna lyckats i relation till förväntat värde kan göras för ett år i taget. I diagrammet nedan visas detta för senast möjliga år, 2019.

Diagram 4.4 Residual (R=F-B) Kommunala skolor, Uppsala. 2019. Jämförelse andel (%) elever åk 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen, Uppsala, kommunala och fristående skolor. (F=Faktiskt värde nått kunskapskraven i samtliga ämnen, B = beräknat värde nått kunskapskraven i samtliga ämnen)

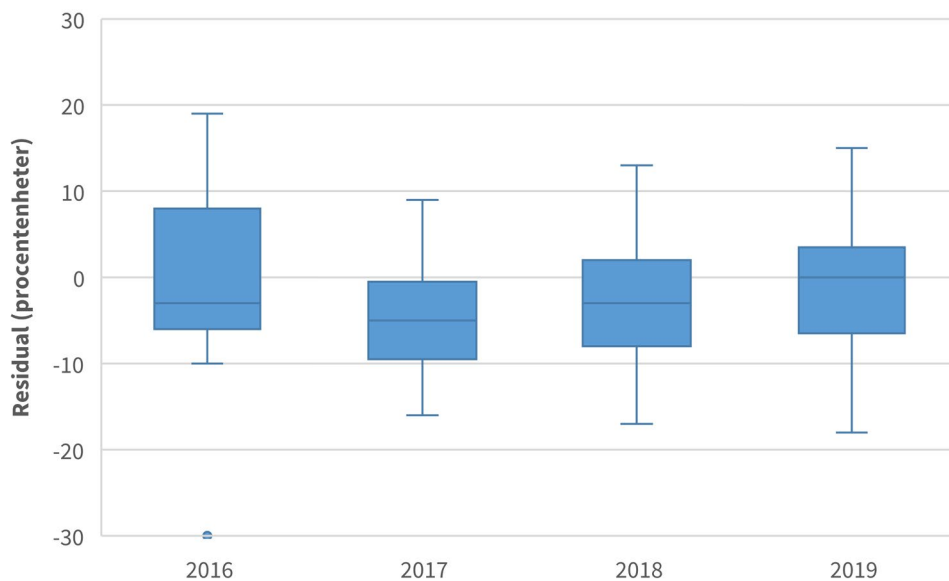
Källa: Skolverkets databas SALSA

Skolorna är sorterade i bokstavsordning och uppdelade i kommunala respektive fristående skolor. För 2019 är det tydligt att spridningen mellan förväntat och faktiskt värde var större för kommunala än fristående skolor.

Vill man se en mer komplex bild, där fler år illustreras är det bättre att göra ett samlat diagram. I diagrammen 4.5a respektive 4.5b nedan synliggörs variationerna vad gäller residualen inom grupperna kommunala respektive fristående skolor i form av lådagram. Spridningen inom varje grupp och år illustreras med en figur av en "låda" med armar. "Lådan" rymmer de mittersta 50 procenten av värdena, medan armarna utanför lådan täcker max- och minimivärden. Strecket mitt i lådan utgör medianen, det mittersta värdet. Ju mer utsträckt lådan är, desto större är spridningen av värdena i mitten och den totala spridningen illustreras av hela figuren.

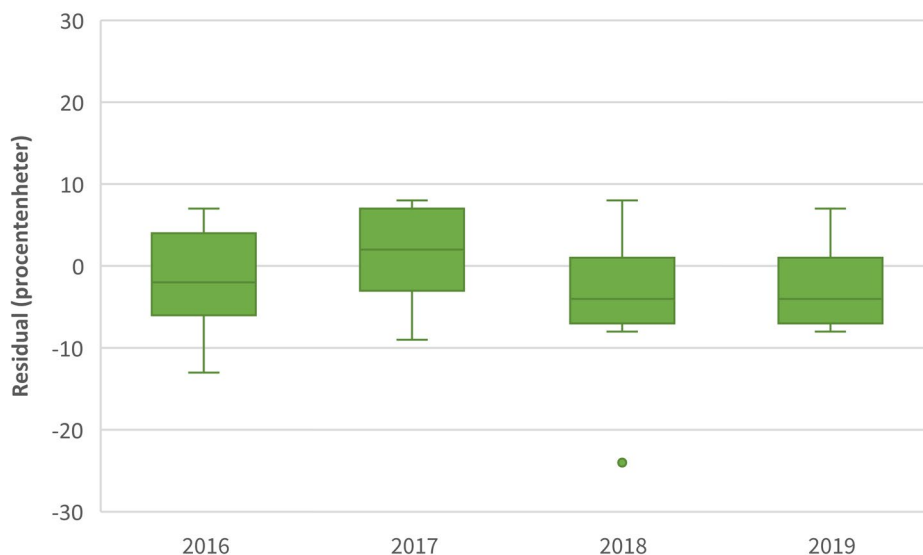
Genom att använda ett lådagram blir det möjligt att se hurvida spridningen av resultat ökar eller minskar över tid. I det här fallet handlar det alltså om spridning av residualen, i vilken utsträckning som skolornas resultat motsvarat förväntat värde.

Diagram 4.5a Residual (R=F-B) Kommunala skolor, Uppsala. Jämförelse andel (%) elever åk 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen, spridning kommunala skolor, Uppsala (F=Faktiskt värde nått kunskapskraven i samtliga ämnen, B = beräknat värde nått kunskapskraven i samtliga ämnen) Tidsserie 2016–2019.

Källa: Skolverkets databas SALSA

Diagram 4.5b Residual (R=F-B) Fristående skolor, Uppsala. Jämförelse andel (%) elever åk 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen, spridning kommunala skolor, Uppsala (F=Faktiskt värde nått kunskapskraven i samtliga ämnen, B = beräknat värde nått kunskapskraven i samtliga ämnen) Tidsserie 2016–2019.

Källa: Skolverkets databas SALSA

Flera intressanta resultat kan lyftas utifrån de båda diagrammen 4.5a och 4.5b.

Spridningen inom gruppen kommunala skolor är större än inom gruppen fristående skolor även över tid. Utifrån de modellberäknade resultaten där fristående skolor förväntas klara målen i större utsträckning är det inte oväntade resultat. Elevgruppen i den kommunala verksamheten är mer blandad vad gäller bakgrundsfaktorer. Diagrammen visar att avstånden mellan topp och botten är större i den kommunala verksamheten och att avstånden dem emellan ökar.

Samtidigt syns en positiv utveckling för de kommunala skolorna när det gäller mittenskiktet, ”lådan”. De mittersta 50 procenten av skolorna har gjort en förflyttning uppåt under åren 2017–2019 så att resultaten i högre grad sammanfaller med det förväntade värdet.

Fristående skolor har som redan nämnts mer samlade värden, men för både 2018 och 2019 ligger mittenskiktet under det förväntade värdet. Det finns således arbete kvar att göra för att öka likvärdigheten.

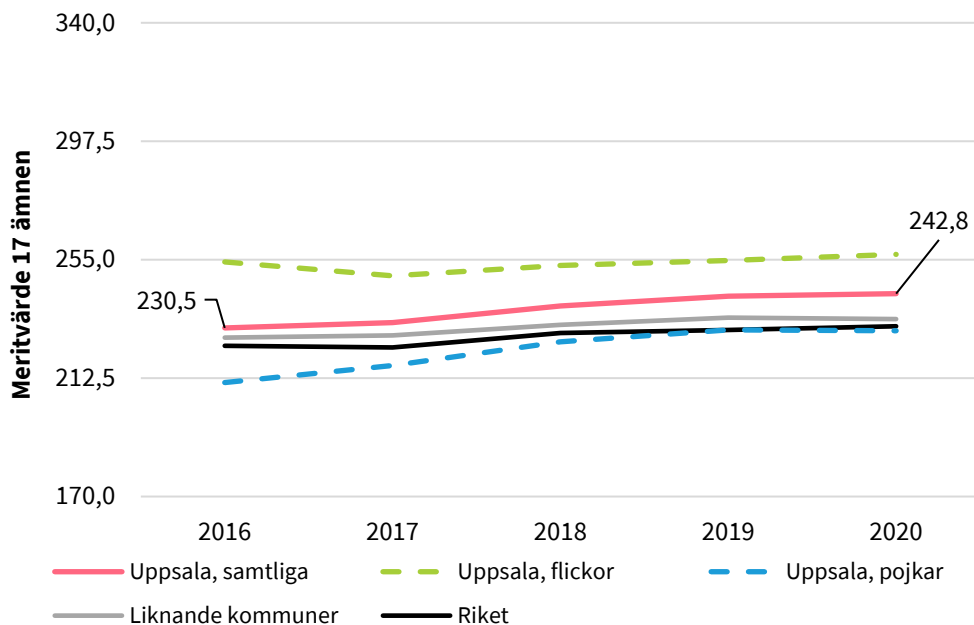
4.4 Öka bredden, bredda toppen

Grunden är som beskrivs ovan att alla elever ges förutsättningar att nå de grundläggande kunskapsmålen i varje ämne. Samtidigt har alla elever också rätt att utmanas i sitt individuella lärande för att nå högre betyg och därigenom nå sin fulla potential. Meritvärde är ett mått som signalerar att eleverna inte bara klarat de grundläggande kunskapskraven utan också utmanats i sitt lärande och nått högre betyg. Meritvärdet räknas ut genom att elevernas samtliga betygspoäng läggs samman och sedan divideras med antalet elever. Sedan 2015 används i den officiella statistiken i första hand ett meritvärde baserat på 17 ämnen.

Flickornas meritvärde ligger långt över både riksgenomsnitt och liknande kommuner och är nu till och med något högre än den tidigare toppnoteringen från år 2016. Pojkarnas meritvärde ligger lägre, men har de senaste åren återhämtat sig från ännu lägre nivåer och är nu bättre än föregående års resultat. Pojkarnas meritvärde ligger i nivå med riket totalt, men något lägre än liknande kommuner.

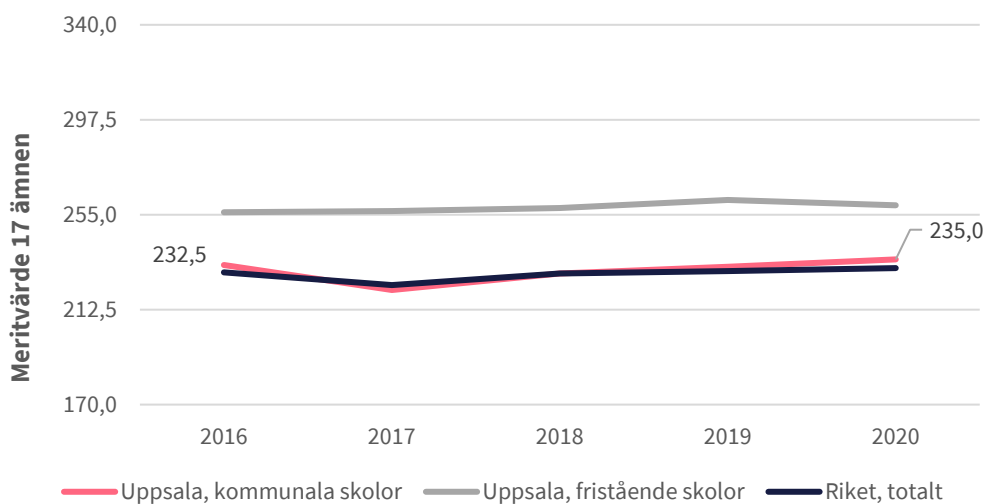
Uppdelat på kommunala och fristående skolor ligger meritvärdet för de fristående skolorna högre och de kommunala mer eller mindre följer genomsnittet för riket som helhet. För 2020 är dock meritvärdet något högre än genomsnittet för riket från att ha varit något under för några år sedan och avståndet mellan fristående och kommunala skolor har också minskat under 2020 så en positiv utveckling för de kommunala skolorna. Det är också värt att ha resonemanget från avsnitt 4.3 om olika förutsättningar för att lyckas i åtanke när man jämför resultatet mellan kommunala och fristående enheter.

Diagram 4.6 Meritvärde 17 ämnen, åk 9: Samtliga elever, fristående och kommunal grundskola. Tidsserie 2016–2020 för Uppsala, liknande kommuner och riket (OBS att y-axeln är bruten och börjar på 170 vilket motsvarar i genomsnitt E i betyg. Övriga värden på y-axeln motsvarar i genomsnitt D, C, B och A i betyg)

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

Diagram 4.7 Meritvärde 17 ämnen, åk 9: Samtliga elever, fristående och kommunal grundskola i jämförelse. Tidsserie 2016–2020 för Uppsala och riket (OBS att y-axeln är bruten och börjar på 170 vilket motsvarar i genomsnitt E i betyg. Övriga värden på y-axeln motsvarar i genomsnitt D, C, B och A i betyg)

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

4.5 Följa elever genom hela grundskolan

Grundskolans viktigaste mål är att alla elever ska nå behörighet till gymnasieskolan, men goda resultat i grundskolan är också avgörande för en fullföljd gymnasieutbildning och därmed en gymnasieexamen.

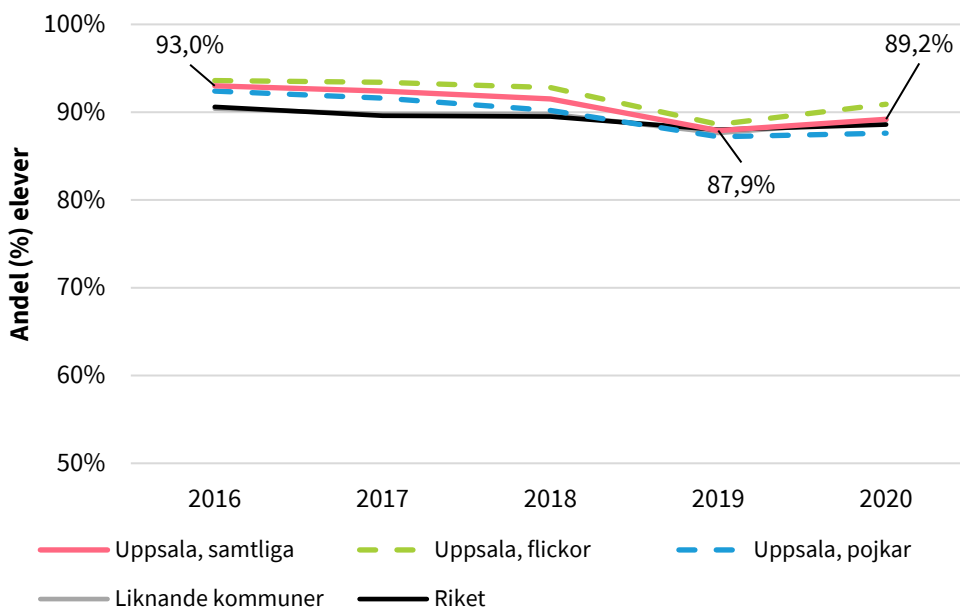
Vi har tidigare¹⁰ visat att elever som har godkänt i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk i princip i samtliga fall också har gymnasiebehörighet när de lämnar grundskolan.

De elever som lämnar grundskolan utan behörighet till något nationellt gymnasieprogram har i många fall haft problem i dessa ämnen redan i årskurs 6. Det är således möjligt att upptäcka elever med behov av extra stöd tidigt under deras skolgång. Som en del i att få alla elever behöriga till minst yrkesprogram på gymnasiet ingår att följa upp resultat så tidigt som möjligt under elevernas skolgång. Det är alltså av stor betydelse att synliggöra elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen i årskurs 9 så tidigt som möjligt.

Sedan hösten 2012 får eleverna betyg på höstterminen i årskurs 6 vilket innebär att det tydligt går att följa upp och se vilka elever som uppnår kunskapsmålen redan då. Det bör ge goda förutsättningar att upptäcka vilka elever som är i behov av extra stöd då de fortfarande har 3,5 år kvar i grundskolan. I en rapport från Skolverket, *Utvärdering av betyg från årskurs 6*, framkommer att tidiga betyg i skolan kan vara ett verktyg för att upptäcka särskilda behov hos eleverna. Däremot verkar inte betygen i sig göra att fler elever klarar kunskapskraven.¹¹

På grund av den ändrade sekretesspolicyn från SCB är det inte möjligt att visa resultat vad gäller andel elever som klarat kunskapskraven i samtliga ämnen i årskurs 6 för alla skolor i kommunen. Ett urval har därför gjorts och fokus har lagts på resultaten i matematik.¹²

Diagram 4.8 Andel (%) elever i åk 6, som klarat minst betyg E i matematik: Samtliga elever, fristående och kommunal grundskola. Tidsserie 2016–2020 för Uppsala, liknande kommuner och riket (OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50 procent)

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

¹⁰ Kvalitetsrapport uppföljning av pedagogisk verksamhet, 2016

¹¹ Skolverket (2017) *Utvärdering av betyg från årskurs 6*

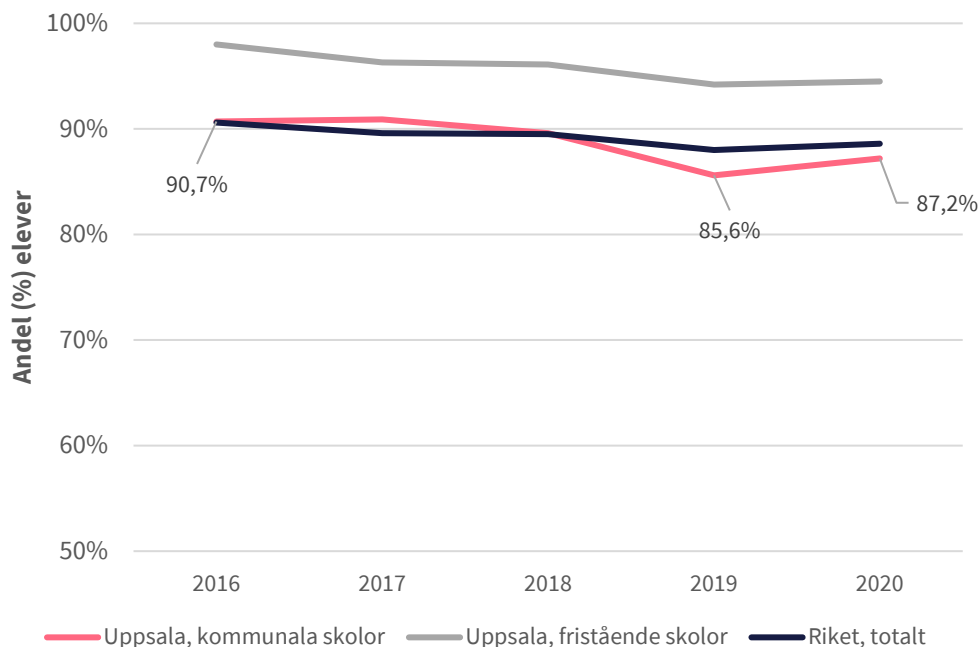
¹² I resultatbilagan finns även diagram som visar resultat i svenska, svenska som andraspråk samt engelska för årskurs 6.

Under normala omständigheter genomförs även nationella prov i matematik och svenska/svenska som andraspråk redan i årskurs 3 som ett första mått på elevens utveckling, men dessa genomfördes inte under 2019/2020 på grund av covid-19 pandemin.

Andelen elever som klarat minst betyg E i årskurs 6 i matematik har de senaste åren haft en tydlig negativ trend. I matematik är nu andelen med minst E i matematik 89,2 procent och det har stigit något jämfört med lägsta noteringen 87,9 procent under föregående år. Uppsala ligger nu, från att ha legat klart över, i nivå med riket och likhetsutsökta kommuner (se diagram 4.8).

Ser man till skillnaden mellan fristående och kommunala skolor återfinns samma nedåtgående trend under de senaste åren med en upphämtning under 2020 för både kommunala, fristående skolor och riket som helhet (se diagram 4.9). Som syns i diagrammet ligger fristående skolor på en högre nivå än de kommunala skolorna (och riket). Med utgångspunkt i de beskrivningar som tagits upp i avsnittet 4.3 är resultatskillnaderna är inte helt oväntade. Elevsammansättningen skiljer sig åt mellan kommunala och fristående skolor även i de lägre årskurserna vad gäller bakgrundsfaktorer som har tydlig påverkan på elevernas förutsättningar att lyckas i skolan. Med god kunskap om förutsättningarna ges varje verksamhet en bättre grund att stå på för sitt eget arbete med att utveckla verksamheten och förbättra resultaten.

Diagram 4.9 Andel (%) elever i åk 6, som klarat minst betyg E i matematik: Samtliga elever uppdelat på fristående och kommunal grundskola samt riket som helhet. Tidsserie 2016–2020 (OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50 procent)

Källa: Kommun- och regiondatabasen (Kolada)

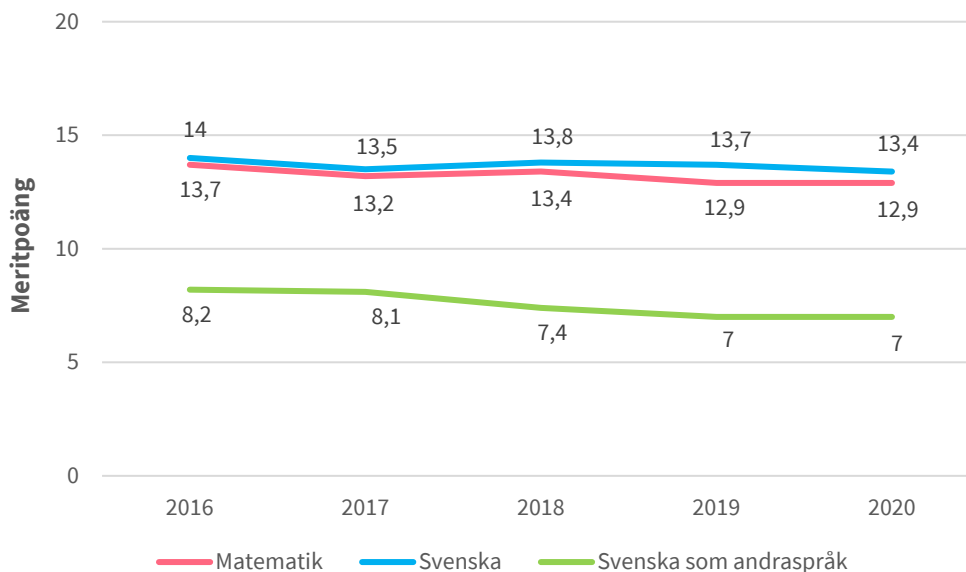
För svenska/svenska som andraspråk finns också en nedåtgående trend. Se vidare i diagram 4.10 där genomsnittliga meritpoäng i matematik och svenska/svenska som andraspråk jämförs för de senaste åren (data för engelska saknas tyvärr på hemkommunnivå).

Det genomsnittliga meritvärdet i svenska har sjunkit något till 2020, men har under både 2018 och 2019 varit högre vilket gör den nedåtgående trenden mindre tydlig, men sett till en längre tidsserie så sjunker även betygen i svenska.

Resultaten i svenska som andraspråk varierar betydligt mer än de övriga ämnena eftersom elevunderlaget är mycket mindre. Trenden är dock negativ och mellan 2017 och 2019 har det genomsnittliga meritvärdet sjunkit med ett steg, men för 2020 har trenden planat ut precis som för matematik.

Som sammanfattning kan sägas att under de senaste åren har det funnits en nedåtgående trend i kärnämnen matematik och svenska/svenska som andraspråk, men den har för 2020 planat ut i både matematik och svenska som andraspråk, och det kommer att bli en utmaning för framtiden att skapa en återigen uppåtgående trend i dessa viktiga ämnen.

Diagram 4.10 Genomsnittlig meritpoäng i matematik och svenska åk 6: Samtliga elever, fristående och kommunal grundskola. Tidsserie 2016–2020. Meritpoängen för matematik och svenska som andraspråk har särskilt märkts ut i diagrammet.

Källa: Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada)

4.6 Sammanfattning grundskola

Resultaten för grundskolan 2020 är i det stora hela inte så skilda från föregående år, men i stort sett alla förändringar är små men positiva. Andelen niondeklassare som är behöriga till gymnasiet har ökat något, både vad det gäller pojkar och flickor och sammantaget ligger resultatet över genomsnittet för riket och liknande kommuner. Spridningen mellan könen är också låg ur ett historiskt perspektiv.

En viktig framgångsfaktor i arbetet med att få samtliga elever att klara målen och utmanas i sitt lärande är att både kunna arbeta proaktivt och att kunna följa elevers progression. I kvalitetsrapporten lyfts resultat för årskurs 6 då nationella prov i åk 3 inte genomfördes 2019/2020 på grund av covid-19 pandemin.

I årskurs 6 har resultaten i kärnämnen matematik och svenska/svenska som andraspråk stadigt sjunkit år för år under senaste tiden. Denna trend har brutits i 2020 och betygen ligger i stort i linje med föregående år. Enda undantaget är svenska som sjunkit något, men å andra sidan har nedgången de senaste åren inte varit lika tydlig för just svenska i åk 6. Vi vet också sedan tidigare att det finns ett klart samband mellan resultaten i åk 6 och 9 och därför fortfarande stor anledning att vara vaksam på utvecklingen och att sätta in rätt stöd för att fortsätta den positiva utveckling av betygen i åk 6 som kunnat anas under 2020.

5 Förskola

I maj 2020 fanns 200 förskolor och 30 pedagogisk omsorg (familjedaghem) i Uppsala. Det finns fler fristående än kommunala enheter inom förskola och pedagogisk omsorg, men den kommunala verksamheten är betydligt större i fråga om antal barn i verksamheten. Cirka 65 procent av barnen finns i kommunala förskolor och pedagogisk omsorg.

I maj 2020 gick totalt 12 564 barn i förskola och pedagogisk omsorg i Uppsala. Eftersom förskolan tar emot nya barn under hela året växlar siffrorna varje månad och det är också stor skillnad mellan antalet barn om man jämför vår och höst. I september 2019 fanns 11 301 barn i förskola och pedagogisk omsorg i Uppsala. Förskolans årscykel har således en egen rytm som inte liknar de andra skolformernas. Det kräver stor flexibilitet, inte bara vad gäller lokaler, utan också i arbetet med att möta varje barns behov och utveckla barnen utifrån deras förutsättningar.

5.1 Resultat från förskoleenkäten

En enkät skickas årligen ut till samtliga vårdnadshavare som har sina barn placerade i förskola och pedagogisk omsorg. Vårdnadshavare som har flera barn i förskola och pedagogisk omsorg får en enkät för varje barn. 2020 skickades 12 074 enkäter ut, och 7285 svar kom in, vilket innebär en svarsfrekvens på 60,3 procent. Svarsfrekvensen ökade med drygt två procentenheter mellan 2019 och 2020. Samma enkätfrågor har använts sedan 2012, vilket gör det möjligt att göra jämförelser över tid. Enkäten består av numera av 16 frågor för samtliga vårdnadshavare.¹³ Frågorna har till stor del sin utgångspunkt i läroplanens övergripande mål, se bilaga 8.1.

Resultat från förskoleenkäten redovisas i diagram 5.1a. I detta diagram redovisas medelvärdet av andelen positiva svar av samtliga enkätfrågor för samtliga enheter, kommunala såväl som fristående enheter. Den genomsnittliga andelen positiva svar ligger på ungefär samma nivå under hela tidsperioden. 2020 är medelvärdet 87,0 procent. I diagram 5.1a redovisas även den övre och den undre kvartilen. För den fjärdedel av förskolorna som har sämst resultat är medelvärdet av andelen positiva svar lägre än 83,2 procent (undre kvartilen) år 2020, och den fjärdedel av förskolorna som har bäst resultat har ett högre resultat än 92,7 procent år 2020 (övre kvartilen). Jämfört med 2019 har kvartilavståndet ökat något, vilket tyder på en högre spridning mellan förskolor gällande andelen positiva svar i förskoleenkäten. Resultat från förskoleenkäten uppdelade på fristående och kommunala enheter redovisas i diagram 5.1b. Fristående enheter har i genomsnitt ungefär fem procentenheter högre andel positiva svar jämfört med kommunala enheter inom kommunen.

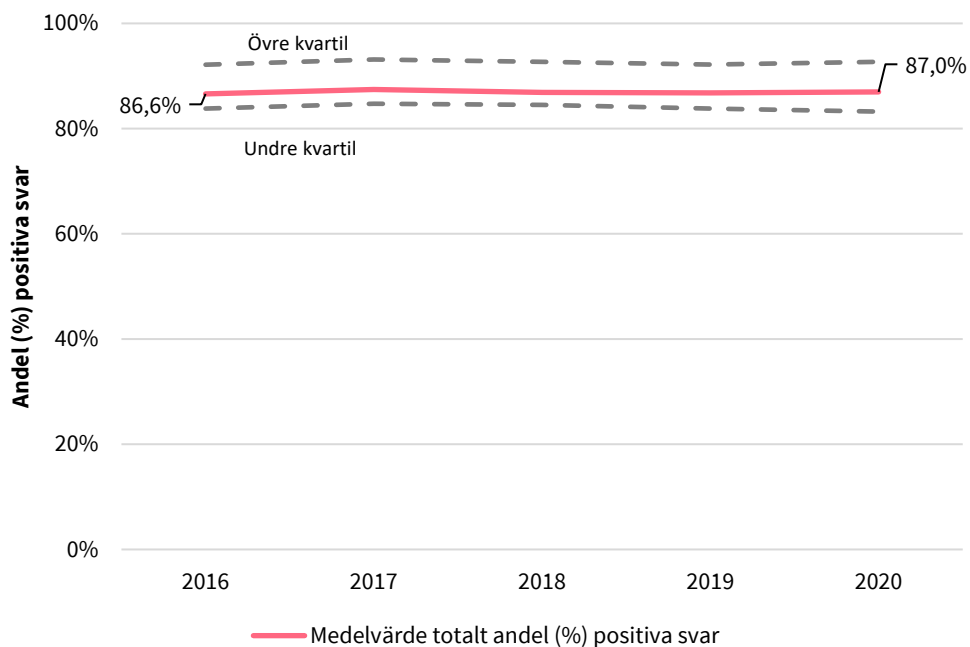
I diagram 5.2 redovisas andelen positiva svar från förskoleenkäten för varje enhet, där varje röd punkt markerar respektive enhets medelvärde av andelen positiva svar av samtliga frågor från enkäten som genomfördes 2020. Förskolorna är sorterade enligt deras genomsnittliga resultat på enkäten, med förskolorna med lägst resultat till vänster i diagrammet. Medelvärdet för samtliga förskolor (87,0 procent) är markerat med en horisontell streckad linje i diagrammet.

40,0 procent (75 st) av förskolorna har ett resultat som ligger under medelvärdet för samtliga förskolor, och 60,0 procent (108 st) av förskolorna har ett resultat som ligger över snittet. Föregående år fick 39,7 procent (71 st) av förskolorna ett resultat som

¹³ Tidigare fanns det 21 frågor i enkäten för vårdnadshavare med barn i kommunal verksamhet.

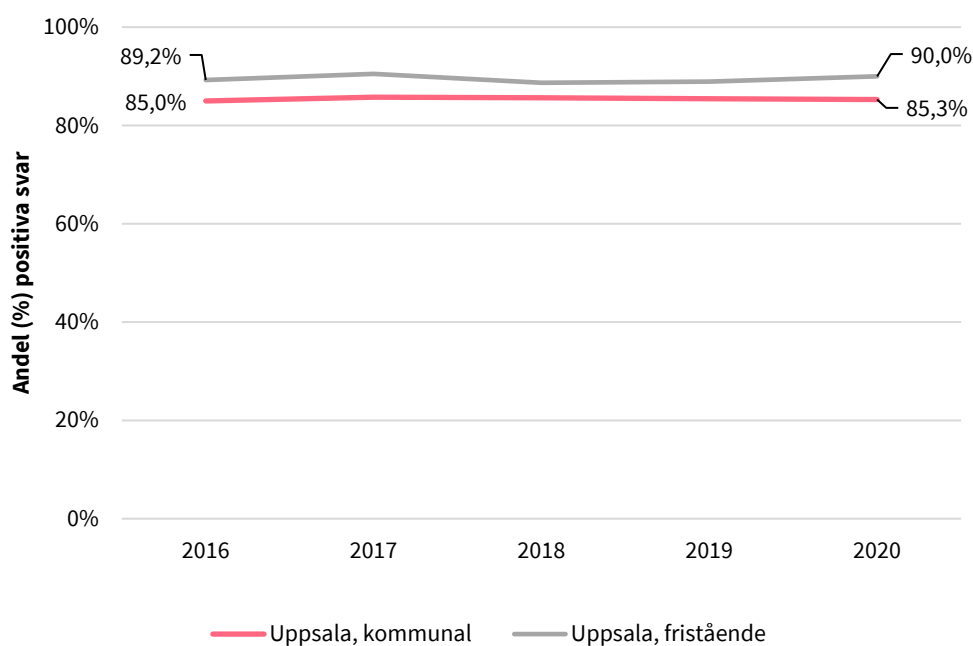
ligger under genomsnittet för det året. Det är alltså en något större andel förskolor som har ett resultat under snittet 2020 än 2019. Förskolan med det lägsta resultatet 2020 fick i genomsnitt 60,0 procent positiva svar, och förskolan med det högsta resultatet fick i genomsnitt 99,2 procent positiva svar.

Diagram 5.1a Resultat förskoleenkät, samtliga frågor, 2016–2020: Andel (%) positiva svar, kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Källa: Uppsala kommun

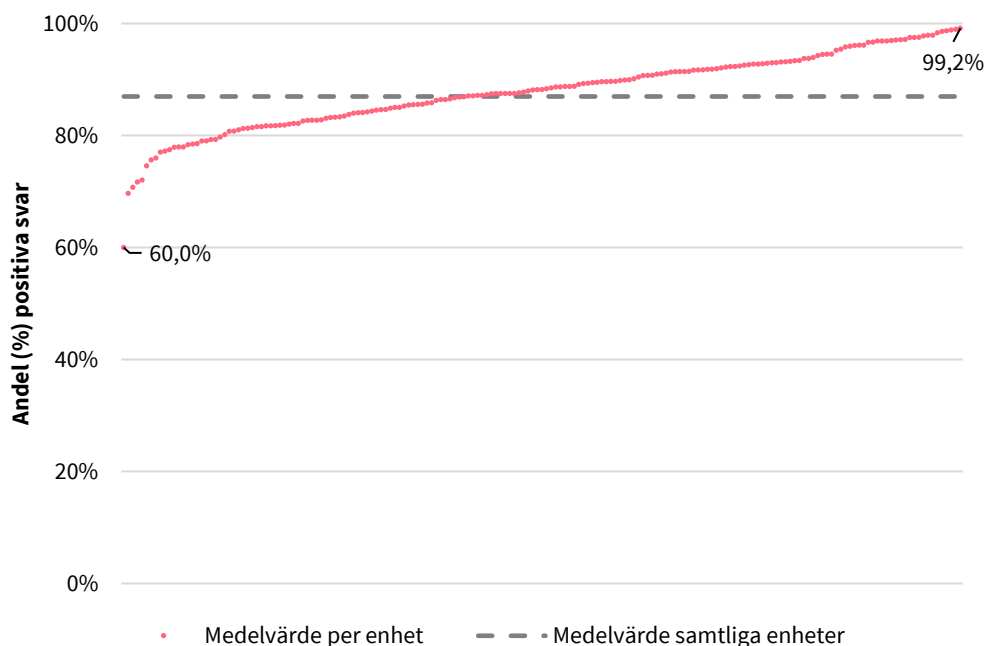
Diagram 5.1b Resultat förskoleenkät, samtliga frågor, 2016–2020: Andel (%) positiva svar, kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg, uppdelat per huvudman

Källa: Uppsala kommun

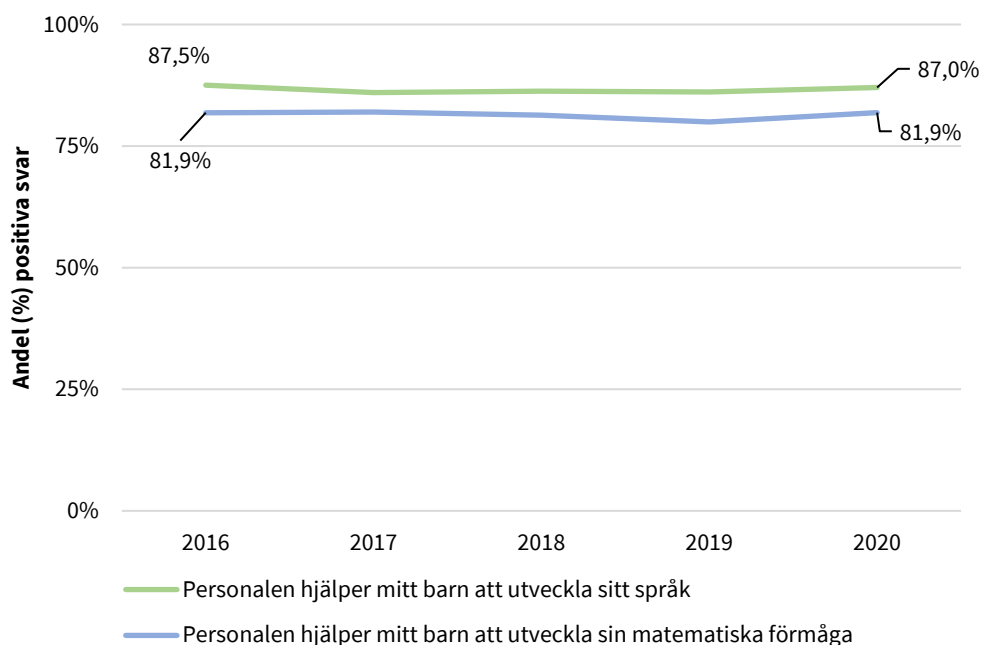

Diagram 5.2 Resultat förskoleenkät, samtliga frågor, 2020: Andel (%) positiva svar per enhet och medelvärde, fristående och kommunal förskola och pedagogisk omsorg.

Källa: Uppsala kommun

Diagram 5.3 Resultat förskoleenkät, vissa frågor: Andel (%) positiva svar, medelvärde, fristående och kommunal förskola 2016–2020.

Källa: Uppsala kommun

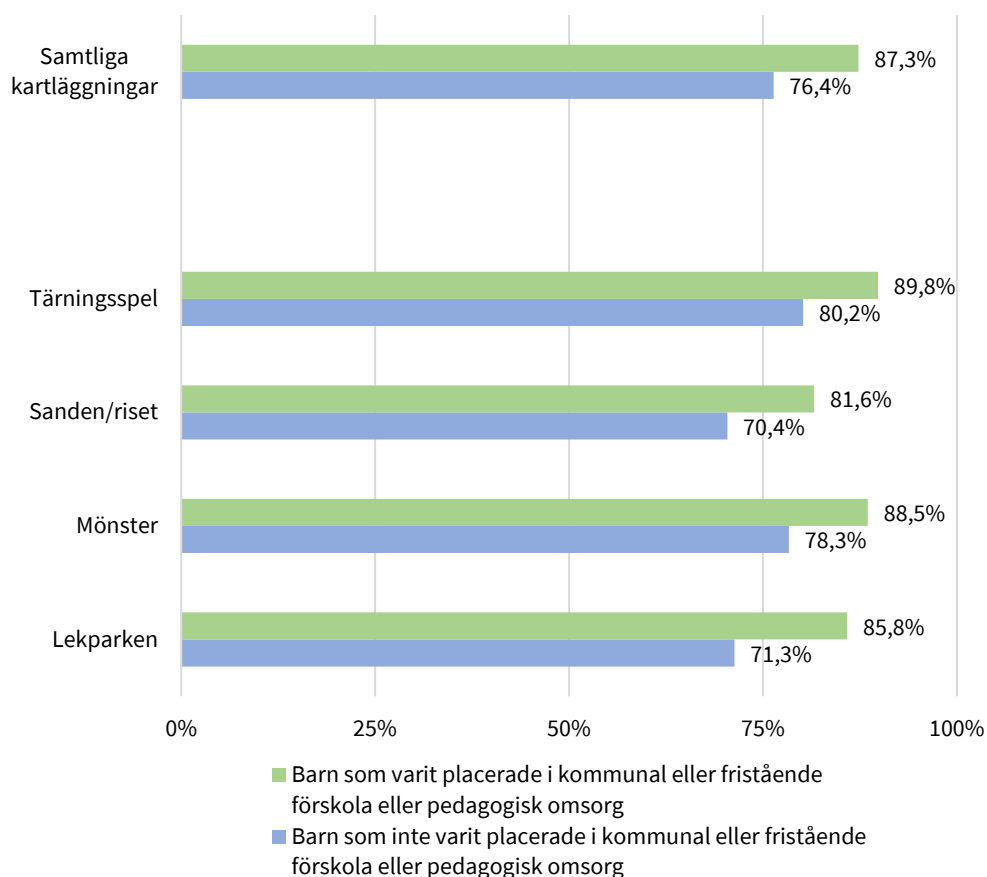
Eftersom man inom förskolan i Uppsala kommun har särskilt fokus på barnens utveckling inom språk- och matematik redovisas resultat gällande de frågor som berör detta i förskoleenkäten i denna rapport. I diagram 5.3 redovisas utvecklingen av andelen positiva svar för frågorna som handlar om språk- och matematikutveckling i förskoleenkäten. Jämfört med resultaten från 2019 har andelen vårdnadshavare som

instämmer positivt i dessa påståenden ökat med nästan 2 procentenheter för frågan om matematik och med nästan 1 procentenhet för frågan om språk. I diagram 5.3 framgår även att andelen vårdnadshavare som instämmer positivt i frågan som gäller matematikutveckling är lägre i jämförelse med frågan som gäller språkutveckling.

5.2 Övergång från förskola till förskoleklass

Sedan den 1 juli 2019 är det obligatoriskt att kartlägga elevers kunskaper i matematiskt tänkande och språklig medvetenhet i förskoleklass med hjälp av Skolverkets kartläggningsmaterial *Hitta språket* och *Hitta matematiken*. Syftet med kartläggningsmaterialen är att identifiera elever som kan komma att ha svårt att nå kunskapsmål i grundskolan, och kartläggningsmaterialen ger således lärare stöd i att se om elever behöver extra anpassningar eller särskilt stöd i undervisningen. Kartläggningsmaterialet ska användas som en naturlig del av undervisningen i förskoleklass och genomförandet av aktiviteterna ska ske i grupp.

Diagram 5.2a Resultat kartläggningsmaterial förskoleklass, matematik: Andel (%) som uppmärksammas göra vad som anges i de olika aktiviteterna per kategori. Barn som varit placerade respektive ej placerade i förskola eller pedagogisk omsorg 2019.

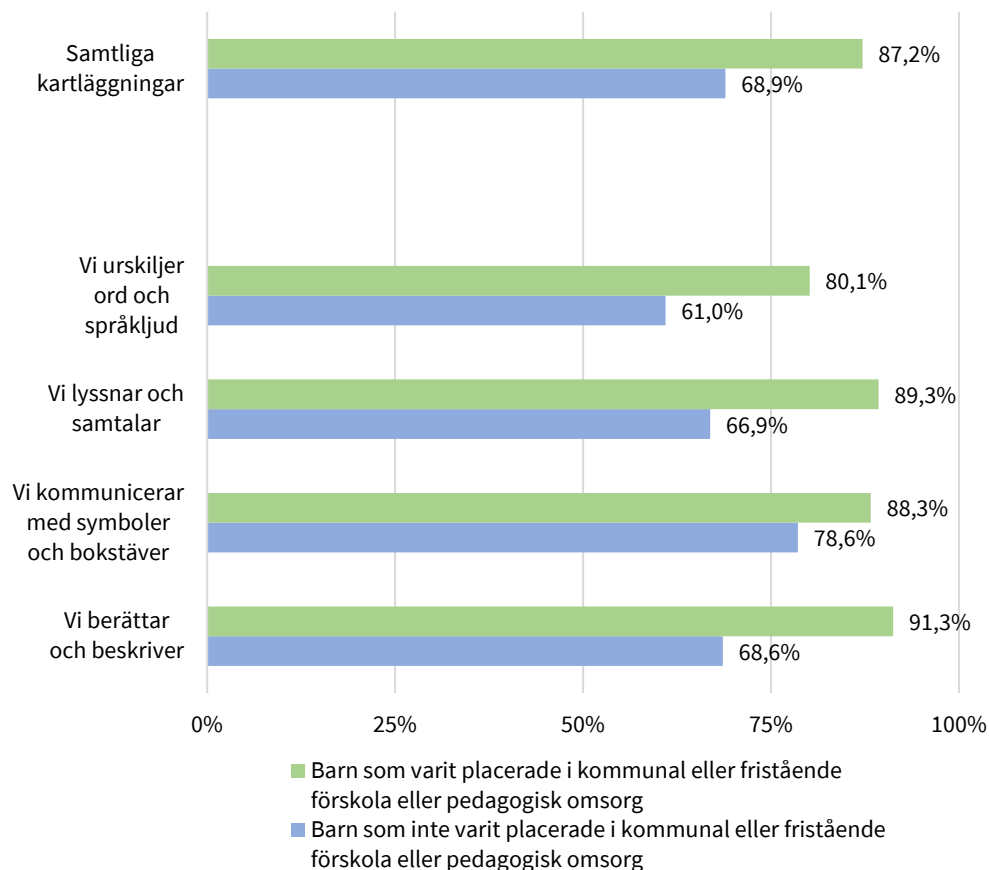

Källa: Uppsala kommun

Resultat från genomförandet av kartläggningsmaterialets aktiviteter registreras i Uppsala kommun i lärplattformen Unikum. De första kartläggningarna gjordes under hösten 2019 och resultaten har använts i både förskolans och grundskolans kvalitetsarbete 2020. För förskolan används kartläggningsmaterialet i kvalitetsarbetet genom att återkoppla resultaten från kartläggningarna till de placeringar som barn hade i förskola eller pedagogisk omsorg inom kommunen under vårterminen det år kartläggningarna genomfördes. På så sätt är det möjligt att beräkna hur stor andel av

barn från en viss förskola som har uppmärksammats göra vad som anges i de olika aktiviteterna i Skolverkets kartläggningmaterial.

Diagram 5.2b Resultat kartläggningmaterial förskoleklass, språk: Andel (%) som uppmärksammats göra vad som anges i de olika aktiviteterna per kategori. Barn som varit placerade respektive ej placerade i förskola eller pedagogisk omsorg 2019.

Källa: Uppsala kommun

I diagram 5.2a och 5.2b redovisas resultat från kartläggningmaterialen för matematik och språk för barn som varit placerade respektive inte varit placerade i kommunala eller fristående förskolor eller pedagogisk omsorg. Resultaten gällande kartläggningmaterialet i matematik (diagram 5.2a) tolkas exempelvis som att i 87,3 procent av kartläggningarna som genomfördes med barn som varit placerade på förskola eller pedagogisk omsorg så uppmärksammades barnen att göra vad anges i de olika aktiviteterna, vilket kan jämföras med att 76,4 procent av barnen som inte varit placerade i förskola eller pedagogisk omsorg.¹⁴ Det är alltså stor skillnad i utfallet av kartläggningarna beroende på om barn varit placerade i förskola eller pedagogisk omsorg eller inte innan de började förskoleklass. Sambandet gäller för samtliga kategorier, och skillnaden mellan grupperna av barn som varit placerade respektive inte varit placerade är ungefär lika stor i de olika kategorierna.

En motsvarande jämförelse för kartläggningmaterialet i språk redovisas i diagram 5.2b. Här framgår att skillnaden mellan barn som varit placerade i förskola eller pedagogisk omsorg och barn som inte varit placerade är ännu större. Det skiljer drygt

¹⁴ Barn som varit placerade i förskola eller pedagogisk utanför Uppsala kommun inkluderas i gruppen som *inte* varit placerade eftersom Uppsala kommun inte har information om placeringar utanför kommunen.

20 procentenheter mellan grupperna av barn som varit placerade respektive inte varit placerade vad gäller andelen barn som uppmärksammas göra vad som anges i de olika aktiviteterna. I diagrammet framgår att det finns vissa kategorier där skillnaden mellan de två grupperna av barn är ännu större än 20 procentenheter. Återigen tycks det alltså finnas ett tydligt samband mellan att ha varit placerad på förskola eller pedagogisk omsorg och resultatet på kartläggningsmaterialet i förskoleklass.

Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att de båda grupperna barn, de som varit respektive inte varit placerade inte är helt jämförbara. De barn som inte gått i förskola tillhör familjer där de socioekonomiska utmaningarna är större. Det handlar bland annat om högre grad av arbetslöshet och lägre utbildningsnivå. Resultaten visar tydligt att förskolans undervisning gör skillnad.

5.3 Sammanfattning förskola

Resultaten från förskoleenkäten ligger överlag på ungefär samma nivå 2020 som 2019. En förbättring har dock skett gällande resultaten om barns matematik- och språkutveckling. Fortfarande finns en stor spridning i resultaten mellan förskolorna, och spridningen har fortsatt att öka något mellan 2020 och 2019.

I rapporten har även resultat från kartläggningsmaterialet som elever i förskoleklass genomför redovisats. Resultaten från kartläggningsmaterialet visar på att barn som har varit placerade på förskola eller pedagogisk omsorg innan de börjar förskoleklass uppmärksammas i högre utsträckning genomföra de olika aktiviteterna i kartläggningsmaterialet, jämfört med barn som inte varit placerade i förskola eller pedagogisk omsorg innan de började förskoleklass. Med andra ord pekar dessa resultat på att förskola och pedagogisk omsorg tycks vara mycket positivt för barns utveckling inom språk och matematik.

6 Metod och användning av data

Rapporten och den tillhörande resultatbilagan bygger på uppgifter i kommunens elevadministrativa system, nationell statistik och resultat från genomförda förskole- och elevenkäter.

6.1 Enkäter

I rapporten redovisas resultaten av de enkäter som används för vårdnadshavare med barn i förskolan medan övriga enkätresultat återfinns i resultatbilagan. Uppsala kommun har sedan 2012 genomfört elevenkäter och enkäter riktade till vårdnadshavare med barn i förskolan. Arbetet med att ta fram enkätfrågorna samordnades med Sveriges kommuner och regioner (då SKL) som tidigare använde frågorna för nationella jämförelser.¹⁵ Frågorna har också inspirerats av enkätfrågor som Skolinspektionen ställer i samband med sin tillsyn.¹⁶ Samtliga enkätfrågor är i möjligaste mån lika formulerade mellan skolformer så att de blir möjliga att jämföra med varandra.

Följande grupper har svarat på enkäter 2020:

- vårdnadshavare med barn i förskolan
- elever i förskoleklass
- elever i fritidshem, årskurs 2 och 3
- elever i grundskolans årskurs 5 och 8
- elever i gymnasiesärskola

Både kommunala och fristående förskolor och skolor deltar i enkätundersökningarna. Enheter med en svarsfrekvens under 45 procent och/eller färre än tio svarande räknas bort för att få tillförlitliga resultat.

Enkäten i förskoleklass genomfördes för första gången 2019. För fritidshemmet används sedan 2019 en ny enkät där frågorna anpassats till den nya läroplanen för fritidshemmet. Gymnasieskolan och grundsärskolan genomförde inte enkäten under 2020.

I tabell 6.1 redovisas svarsfrekvenserna för de enkäter som genomfördes 2020 och som presenteras i rapporten eller resultatbilagan, med 2018 och 2019 som jämförelseår. Svarsfrekvenser presenteras inte för elever i grundsärskola och gymnasiesärskola.

---

¹⁵ SKR har sedan 2017 valt att lämna de frågebatterier som tidigare använts i årskurs 5 och 8 och istället övergått till att redovisa enkätresultat för de elevenkäter Skolinspektionen skickar ut i samband med att tillsyn ska genomföras. Det betyder att möjligheten till nationell jämförelse tagits bort. Utbildningsförvaltningen har valt att fortsätta med enkäten med den utformning den haft sedan 2011, då de jämförelser som är möjliga att göra både mellan årskurser, skolor och över tid är värdefulla.

¹⁶ Förutom detta har enkätfrågorna också testats på elever i årskurs 2, 3 och 5 och av en referensgrupp med personal från samtliga skolformer, både kommunala och fristående.

Tabell 6.1: Svarsfrekvens enkäter, uppföljning 2018–2020

Verksamhet	2018	2019	2020
Förskola	56%	58%	60%
Förskoleklass		87%	89%
Fritidshem	83%	83%	79%
Grundskola, årskurs 5	86%	81%	84%
Grundskola, årskurs 8	76%	74%	74%
Gymnasiet, årskurs 2	64%	62%	-

I presentationen av enkätsvaren är det främst andelen positiva svar som används. Som positiva svar räknas både svarsalternativet ”stämmer helt och hållet” och ”stämmer ganska bra”. (I enkäter för förskoleklass, grundsärskola och gymnasiesärskola finns enbart ”Ja” som positivt svarsalternativ.) I vissa fall redovisas också vet ej-svaren för att få en bild av vilka påståenden som haft en hög andel sådana svar. I de påstående som är formulerade som negationer används de negativa svaren ”stämmer inte alls” och ”stämmer ganska dåligt”, eftersom de i sammanhanget utgör positiva svarsalternativ. Ett exempel är påståendet ”I min skola förekommer kränkande behandling”.

6.2 Användning och återkoppling av enkätresultaten

En viktig utgångspunkt är att verksamheterna själva ges möjlighet att använda resultaten, därför görs återkopplingar på olika sätt. Enhetsansvariga fick den egna enhetens enkätresultat och de sammantagna enkätresultaten för kommunen i mitten av april 2020. Enkätresultaten redovisades med samtliga svarsalternativ och på enhets- respektive klassnivå till varje förskola och skola. En jämförelse mellan pojkars och flickors svar på skolnivå återkopplades till grund- och gymnasieskola. Resultaten för de frågor som tidigare ingått i SKR:s öppna jämförelser används i Uppsala kommuns webbtjänst Hitta & jämför.

Utbildningsnämnden tar del av resultaten i form av denna rapport, resultatredovisning i bokslut och via andra kontinuerliga presentationer i nämnden.

6.3 Officiell statistik

Det är främst statistik från Skolverket och Kommun- och landstingsdatabasen som används vid jämförelse och som redovisas i rapporten. Uppgifterna har skolor och kommuner själva lämnat in (uppgifterna levereras till SCB).

Exempel på statistik från Skolverket samt Kommun- och landstingsdatabasen är betygsresultat och andel behöriga till gymnasie- respektive högskolestudier, och genomströmning i gymnasiet. Annan statistik från SCB och kommunens elevadministrativa system Extens, IST administration har också använts. När det är möjligt görs jämförelser med riket och liknande kommuner, det vill säga kommuner som liknar varandra vad gäller storlek och socioekonomisk sammansättning.

7 Bilagor

7.1 Enkätfrågor för förskolan (enkät för vårdnadshavare)

Frågor med fet stil ingår i kommunens webbtjänst Hitta & jämför. Samtliga frågor har svarsalternativen Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls och Vet inte.

- 1. Jag känner mig trygg när mitt barn är på förskolan**
2. Mitt barn trivs på förskolan
3. Det märks att alla barn är lika mycket värda på mitt barns förskola
4. På mitt barns förskola får pojkar och flickor lika möjligheter att utvecklas
5. Personalen på mitt barns förskola hanterar konflikter mellan barnen på ett bra sätt
- 6. Personalen på mitt barns förskola tar hänsyn till mitt barns åsikter**
7. Mitt barns förskola anpassar sina öppettider efter våra behov
- 8. Jag vet vad mitt barns förskola vill med sin verksamhet**
- 9. Förskolan ger mitt barn det stöd som det behöver**
- 10. Jag får bra information om hur mitt barn utvecklas på förskolan**
- 11. Förskolan stimulerar mitt barns lust att lära**
- 12. Personalen på mitt barns förskola förväntar sig att mitt barn kan lära sig nya saker**
13. Förskolan uppmuntrar barnen att samarbeta med varandra
14. Personalen hjälper mitt barn att utveckla sitt språk
15. Personalen hjälper mitt barn att utveckla sin matematiska förmåga
16. Jag skulle rekommendera mitt barns förskola till andra

7.2 Enkätfrågor förskoleklass

Samtliga frågor har svarsalternativen Ja, Nej och Vet inte

1. Känner du dig trygg i skolan?
2. Hjälper lärarna dig med ditt arbete i skolan om du behöver det?
3. Lyssnar personalen på dig?
4. Är arbetet i skolan roligt?
5. Gör arbetet i skolan att du vill lära dig mer?
6. Har du arbetsro när du behöver det?
7. Märker du att alla är lika värda i skolan?
8. Får du vara med och bestämma vad ni ska göra i skolan?

7.3 Enkätfrågor grundskola årskurs 5 och årskurs 8

Frågor med fet stil ingår i kommunens webbtjänst Hitta & jämför. Samtliga frågor har svarsalternativen Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls och Vet inte.

1. Jag vet vem som är rektor i min skola
2. I min skola märks det att alla är lika mycket värda
3. I min klass är eleverna med och bestämmer hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter
4. I min skola kan elever göra elaka saker mot varandra utan att de vuxna gör något åt det
5. I min skola kan lärare göra elaka saker mot elever utan att de vuxna gör något åt det
6. I min skola uppmuntras vi elever att vara kreativa
7. I min skola samarbetar (vi) elever med varandra
- 8. Jag känner mig trygg i skolan**
9. Jag kan arbeta i lugn och ro i skolan
10. Vi elever får vara med i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling
- 11. Jag vet vad som krävs för att nå kunskapskraven i de olika ämnena**
- 12. Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer**
- 13. Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet**
- 14. Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter**
15. Lärarna lyssnar på mig
- 16. Lärarna i min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det**
- 17. Mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen**

7.4 Enkätfrågor fritidshem

Frågor med fet stil ingår i kommunens webbtjänst Hitta & jämför. Samtliga frågor har svarsalternativen Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls och Vet inte.

- 1. Jag mår bra när jag är på mitt fritidshem**
2. Det finns roliga saker att göra på mitt fritidshem
3. Personalen på mitt fritidshem hjälper mig om jag behöver det
4. Om någon skulle göra elaka saker mot ett barn på mitt fritidshem, så finns det personal som gör något åt det
5. Vi barn får vara med i arbete mot diskriminering och kränkande behandling.
6. På mitt fritidshem får vi pröva våra egna idéer
7. På mitt fritidshem får vi träna på att lösa problem
- 8. På mitt fritidshem kan vi göra saker i lugn och ro**
9. På mitt fritidshem får vi träna på att samarbeta
- 10. På mitt fritidshem får vi träna på att använda språket på olika sätt**
- 11. På mitt fritidshem får vi träna på olika sorters skapande, till exempel bild, slöjd, teater och dans**
- 12. På mitt fritidshem får vi träna på att undersöka saker inom teknik och naturen**
- 13. På mitt fritidshem får vi tillfällen att röra oss på olika sätt**
14. På mitt fritidshem pratar vi om vad som leder till bra hälsa
15. På mitt fritidshem märks det att alla är lika mycket värda
- 16. På mitt fritidshem är barnen med och bestämmer vad vi ska göra**

Resultatbilaga 2020

Bilaga till Sammanfattande resultatrapport
lägeskommun 2020

Utbildningsförvaltningen, UBF

Mars 2021

Gymnasieskola

Kunskapsresultat

Gymnasieskola

Kunskapsresultat endast på övergripande nivå

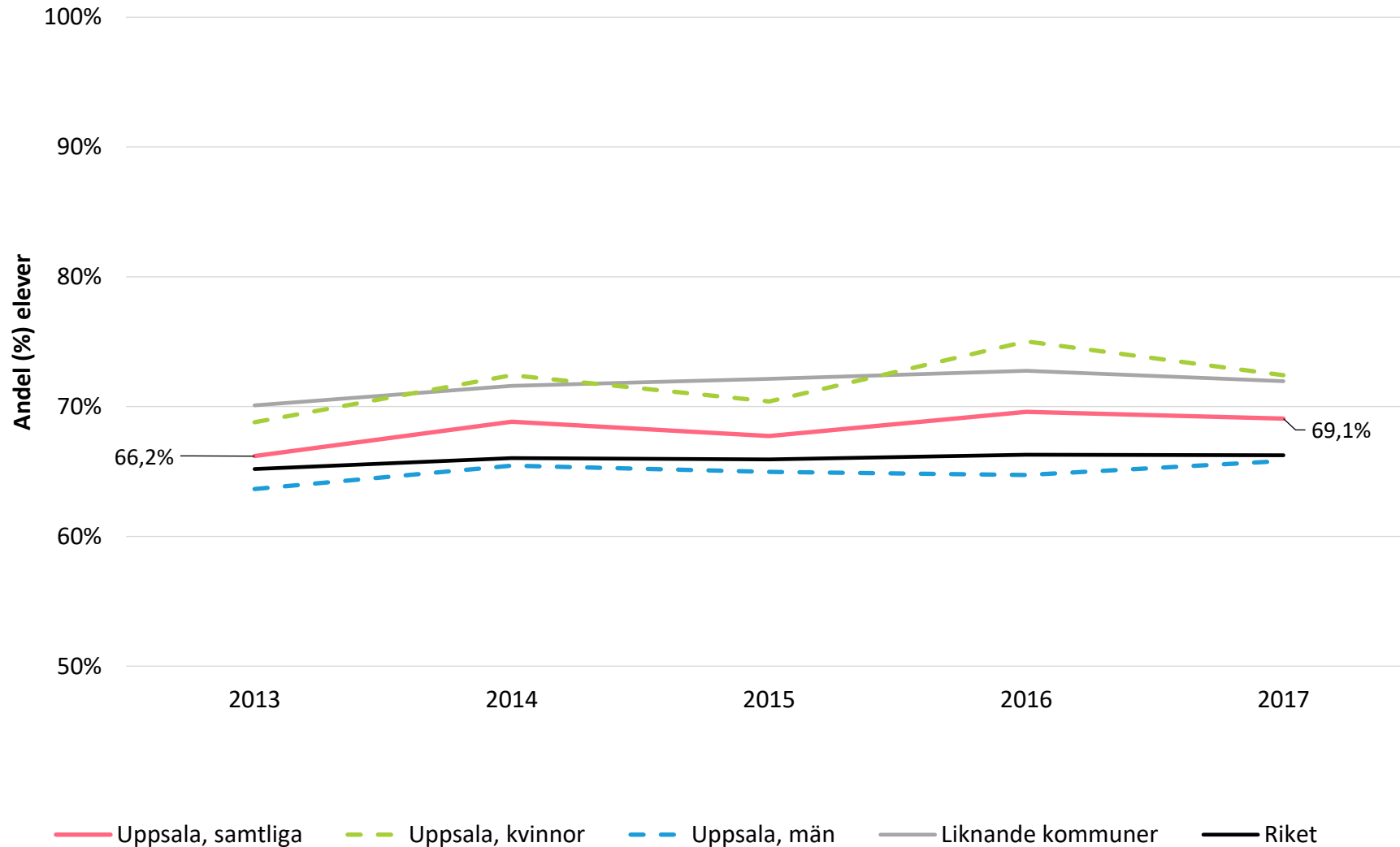
Ändrad sekretesspolicy från SCB

Statistik endast på aggregerad nivå – fristående huvudmän som grupp

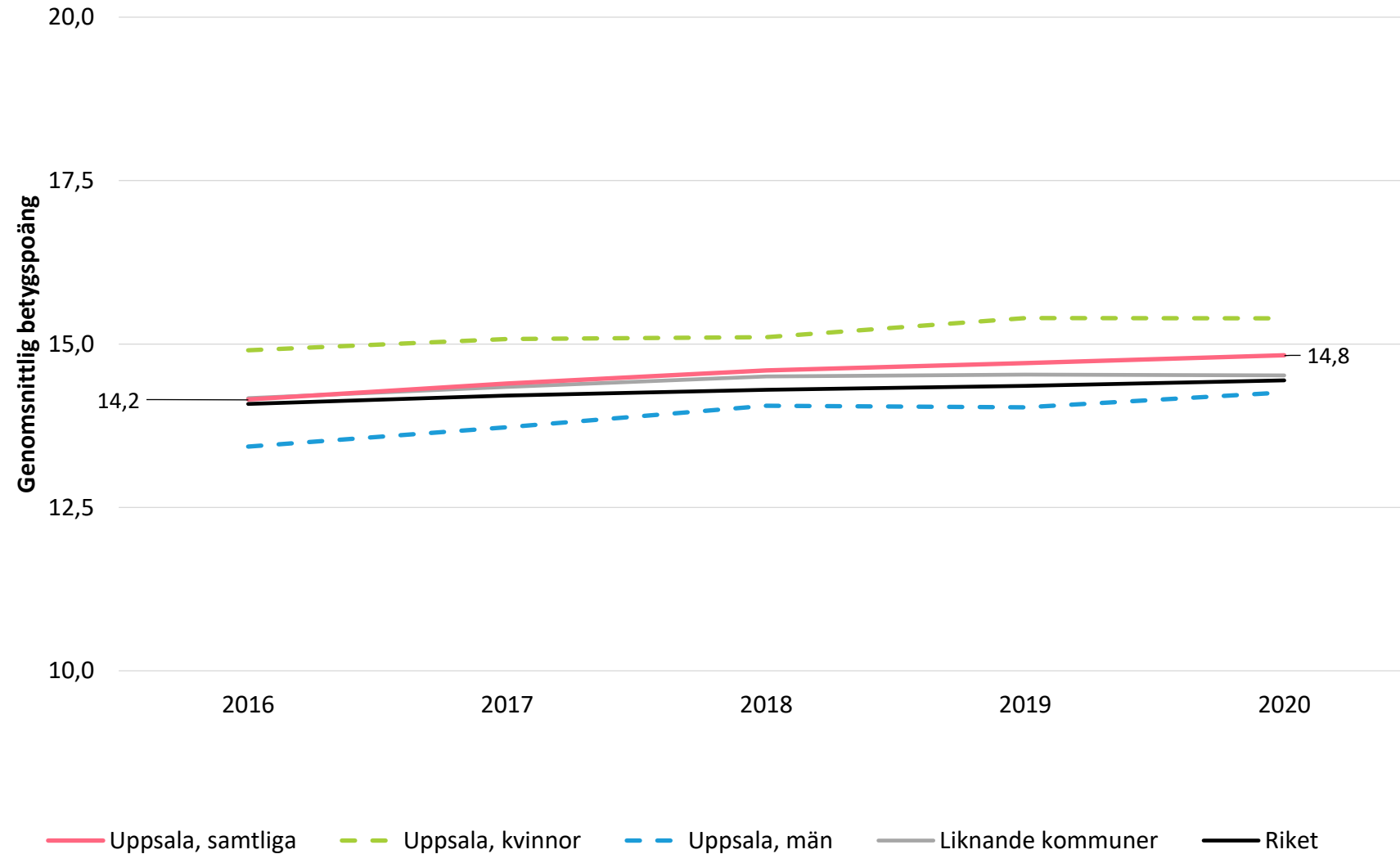
Inte möjligt att se resultat per program

Genomströmning gymnasieskola

Andel (%) elever med gymnasieexamen inom tre år utifrån startläsår, kommunal och fristående gymnasieskola

Genomsnittlig betygspoäng gymnasieskola – Samtliga avgångselever, kommunal och fristående skola, 2016-2020

Enkätresultat

Gymnasieskola

Inga enkätresultat 2020

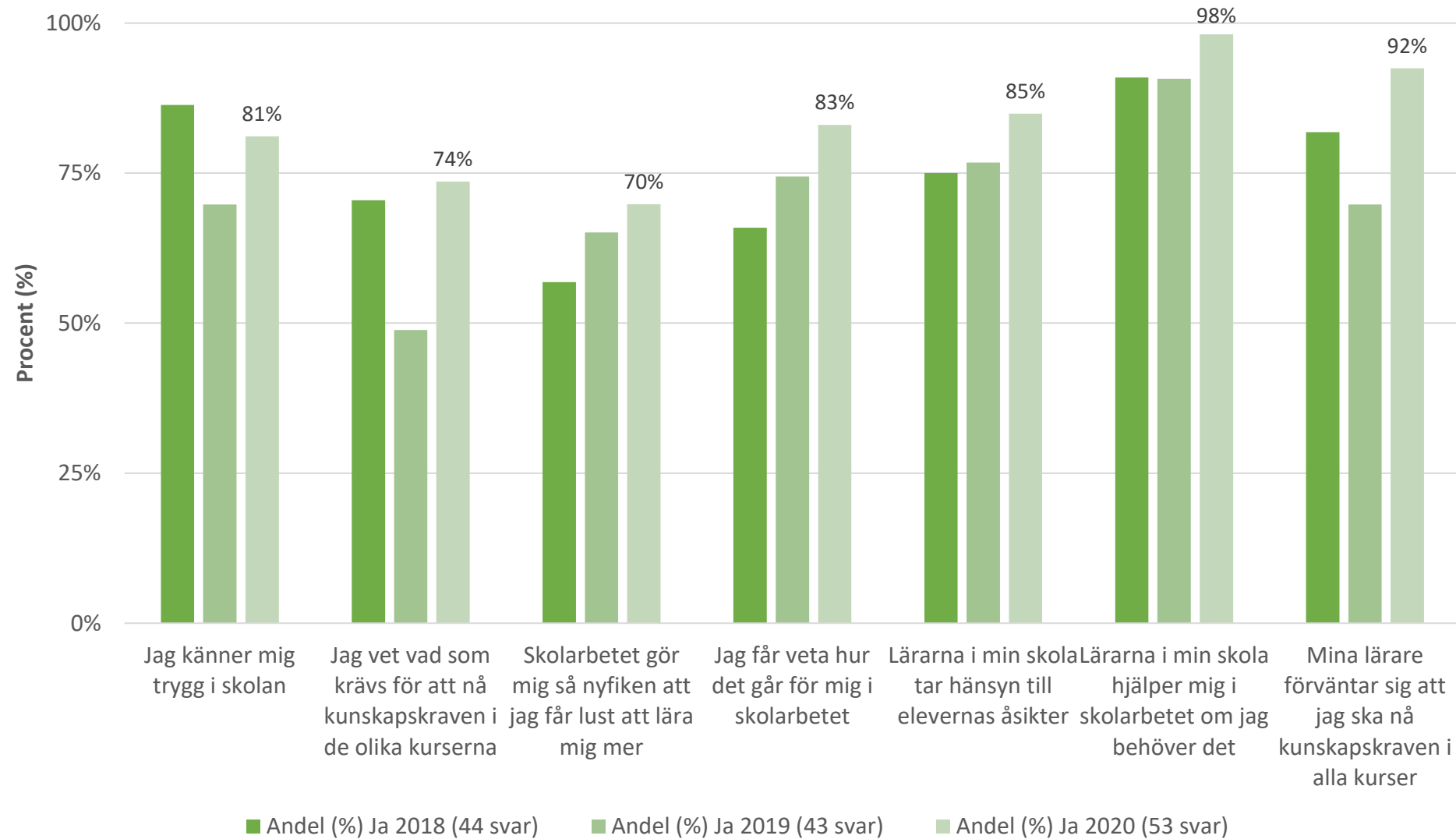
Elevenkäten i gymnasieskolan genomfördes inte under våren 2020.

Ett tekniskt fel upptäcktes efter några dagar och medförde att enkäten behövde göras om. Ett beslut fattades inom utbildningsförvaltningens ledningsgrupp om att rektorerna fick välja hur man skulle hantera enkäten. Majoriteten av gymnasieskolorna valde då att inte genomföra enkäten.

Gymnasiesärskola

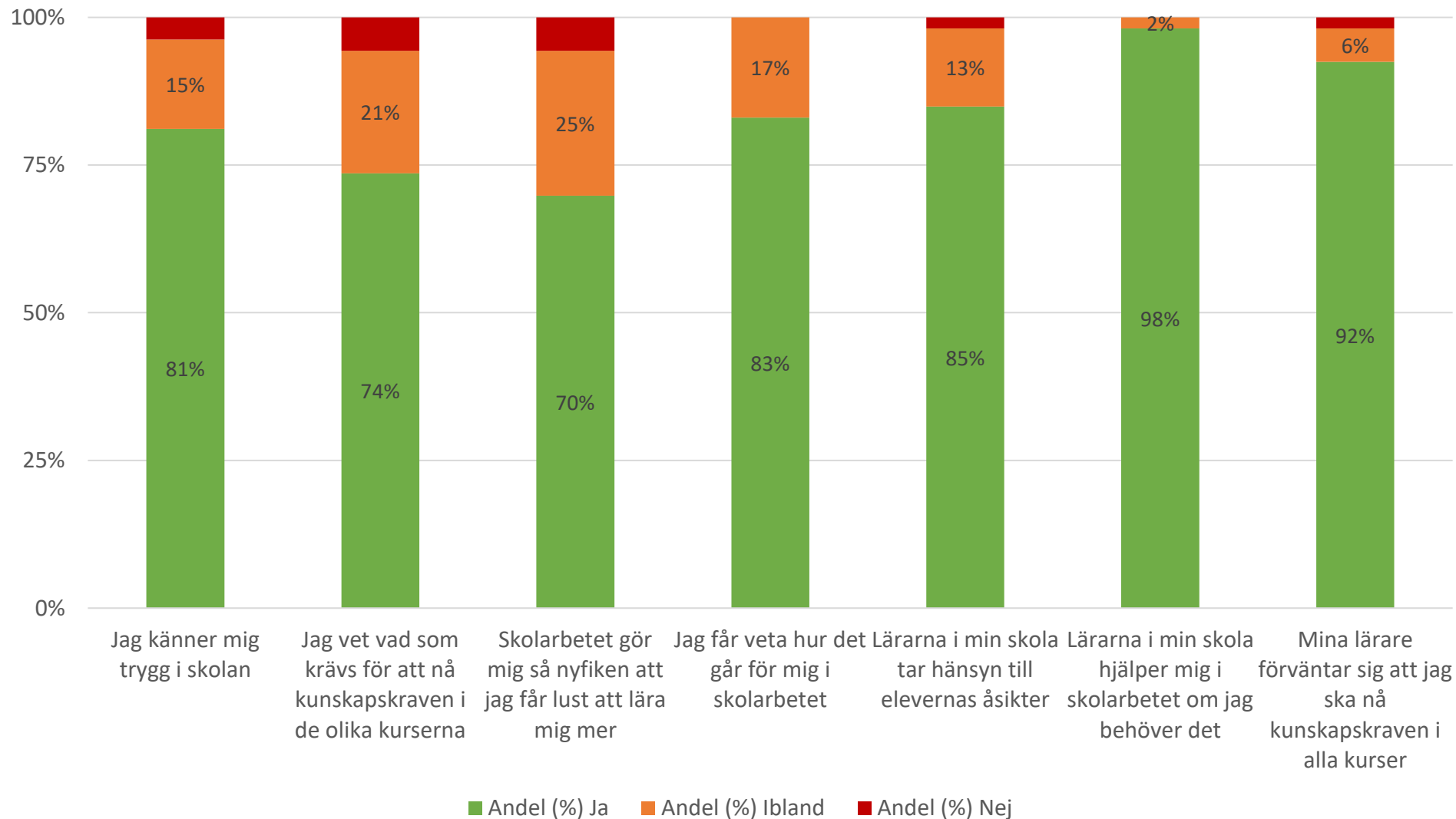
Enkätresultat gymnasiesärskola

(andel (%) positiva svar 2018-2020)

Fördelning av svar 2020 gymnasiesärskola

(totaltantalsvar53st)

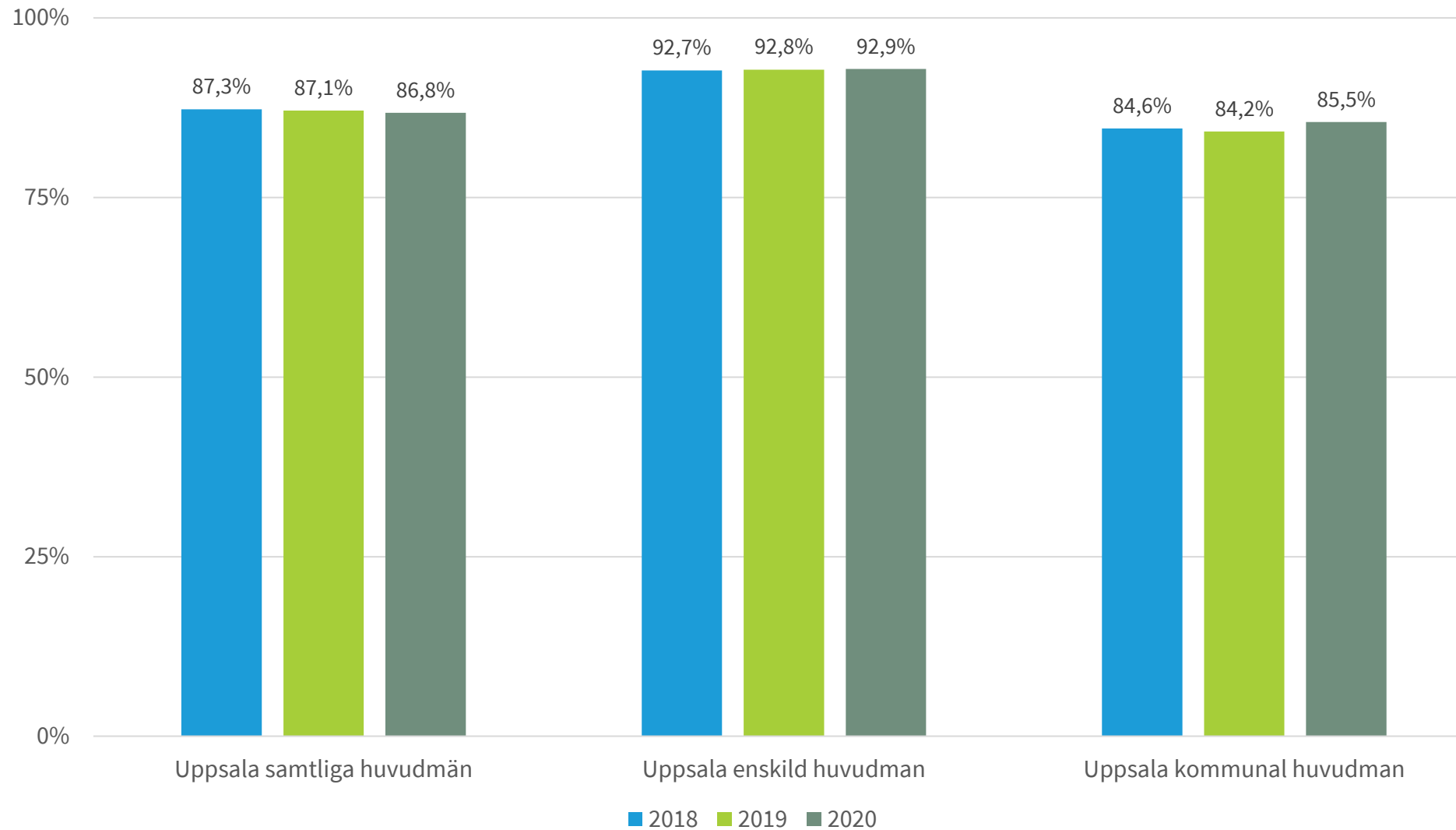

Grundskola

Kunskapsresultat

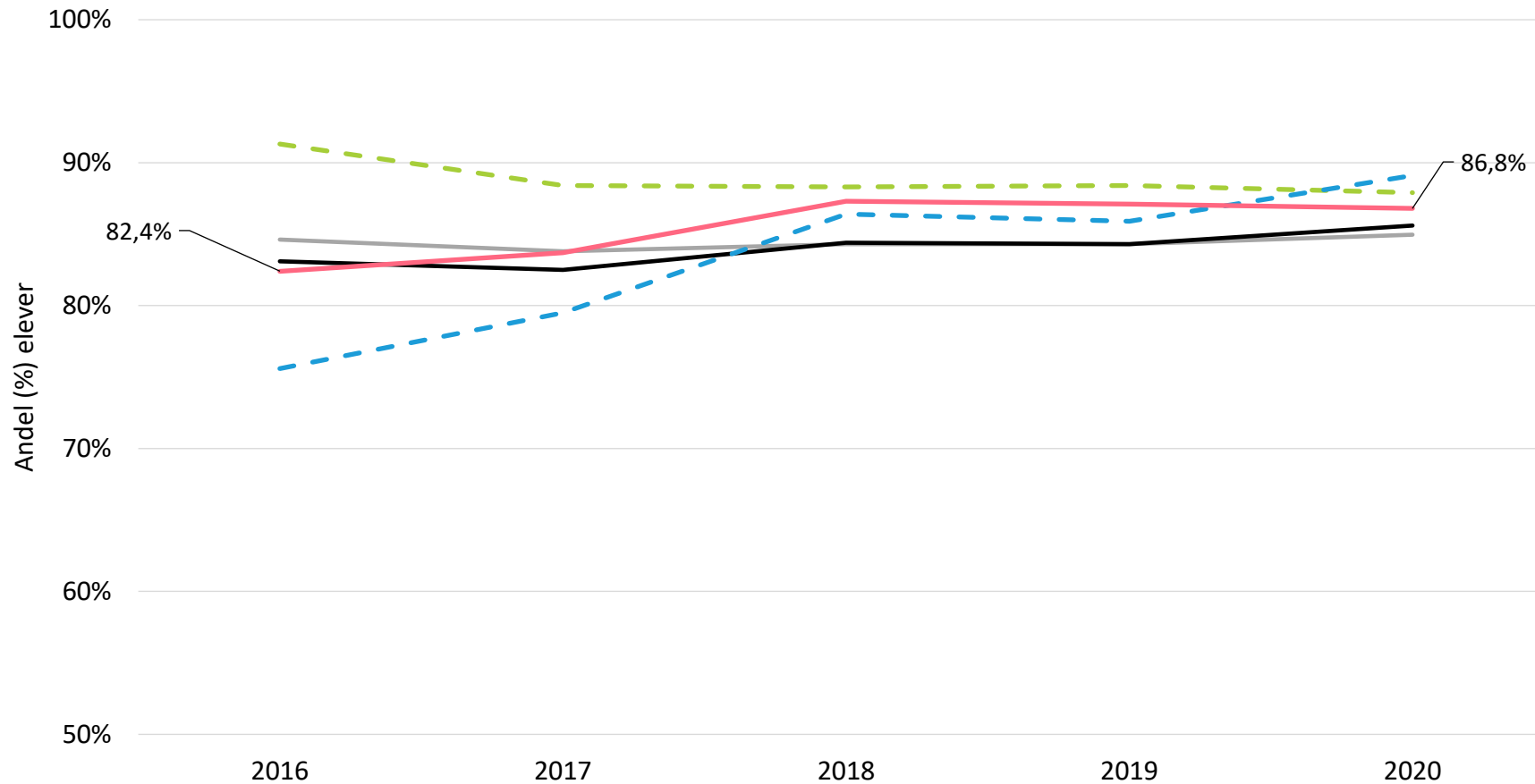
Grundskola

Gymnasiebehörighet 2018-2020, Uppsala totalt resp kommunal och fristående huvudman

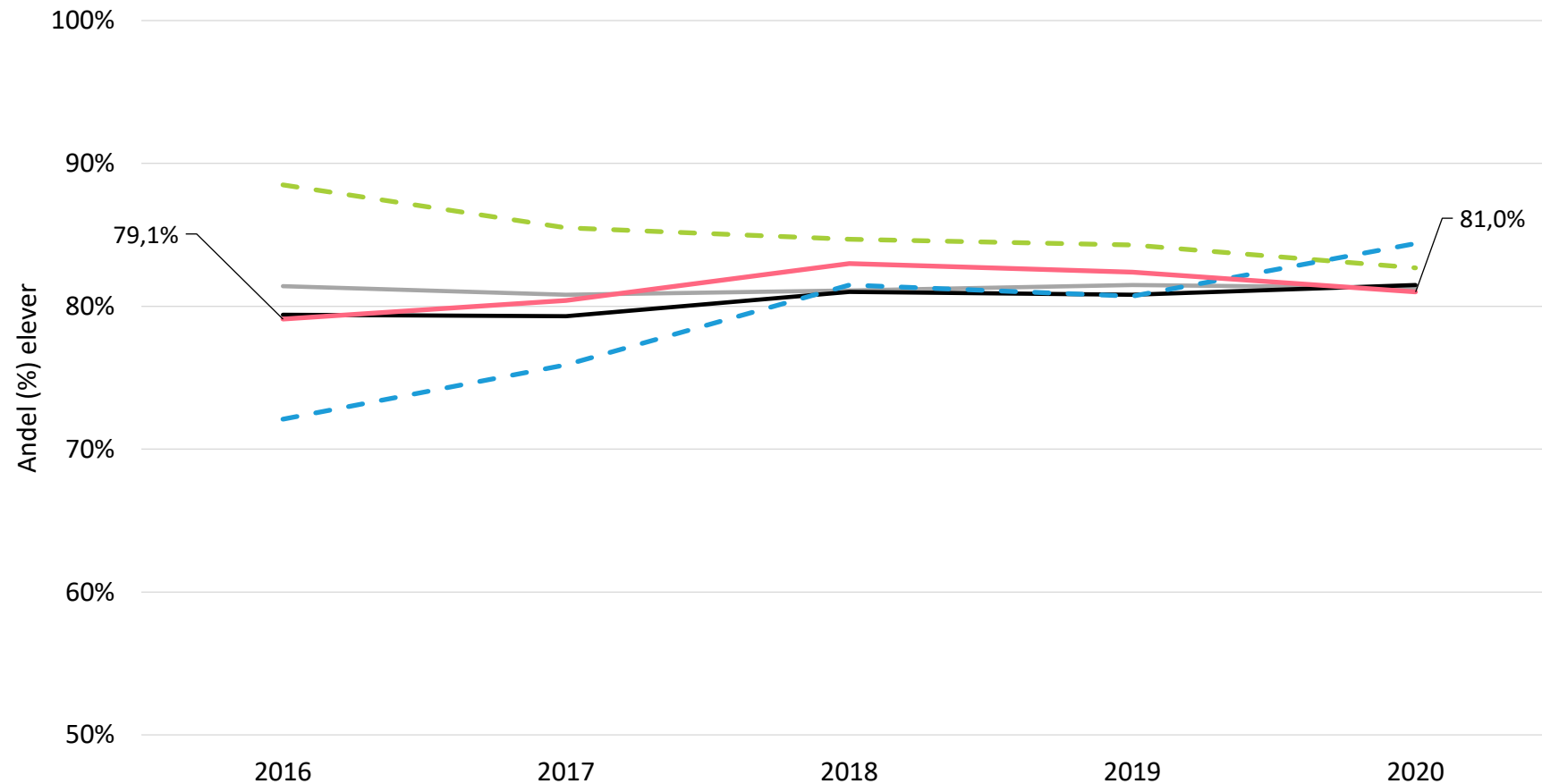
Gymnasiebehörighet – andel (%) elever behöriga till yrkesprogram 2016-2020, Uppsala, riket och liknande kommuner

OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50%

— Uppsala, samtliga   — Uppsala, flickor   - - Uppsala, pojkar   — Liknande kommuner   — Riket

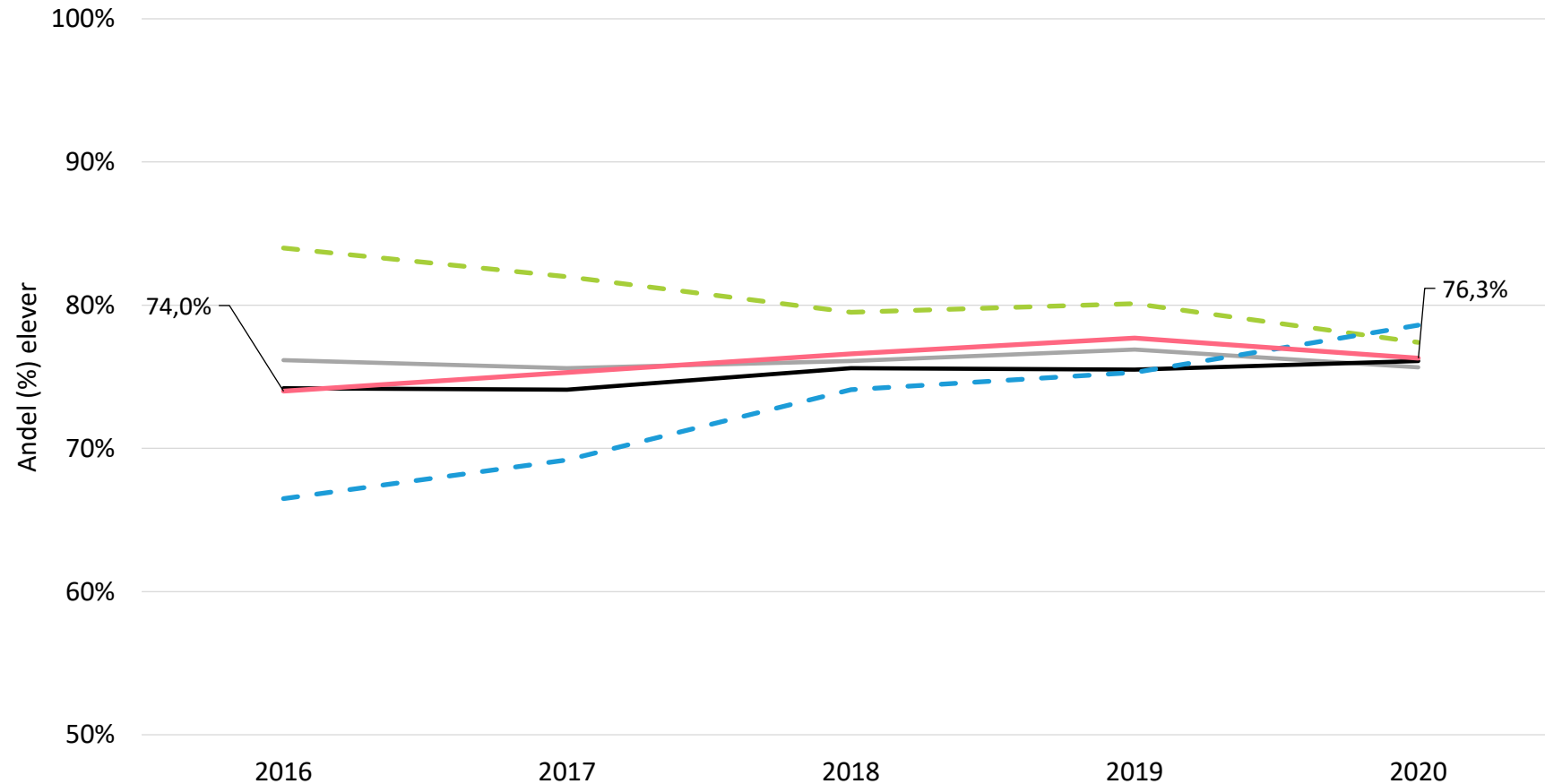
Gymnasiebehörighet – andel (%) elever behöriga till naturvetenskapligt resp tekniskt program 2016-2020, Uppsala, riket och liknande kommuner

OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50%

— Uppsala, samtliga   - - Uppsala, flickor   - - Uppsala, pojkar   — Liknande kommuner   — Riket

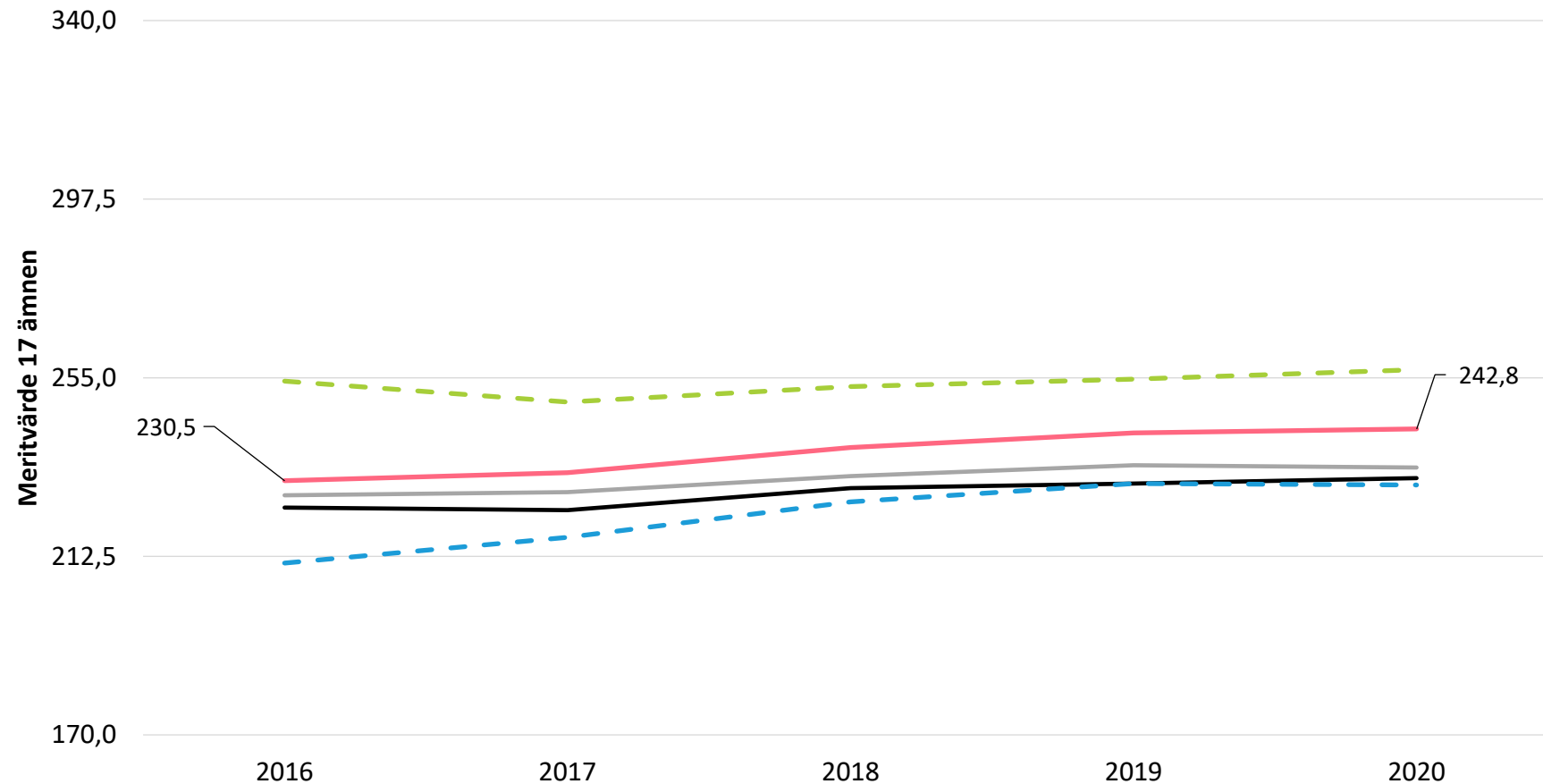
Godkänt alla ämnen – andel (%) elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, 2016-2020, Uppsala, riket och liknande kommuner

OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50%

— Uppsala, samtliga   - - Uppsala, flickor   - - Uppsala, pojkar   — Liknande kommuner   — Riket

Meritvärde 17 ämnen – meritmedelvärde 17 ämnen, 2015-2019, Uppsala, riket och liknande kommuner

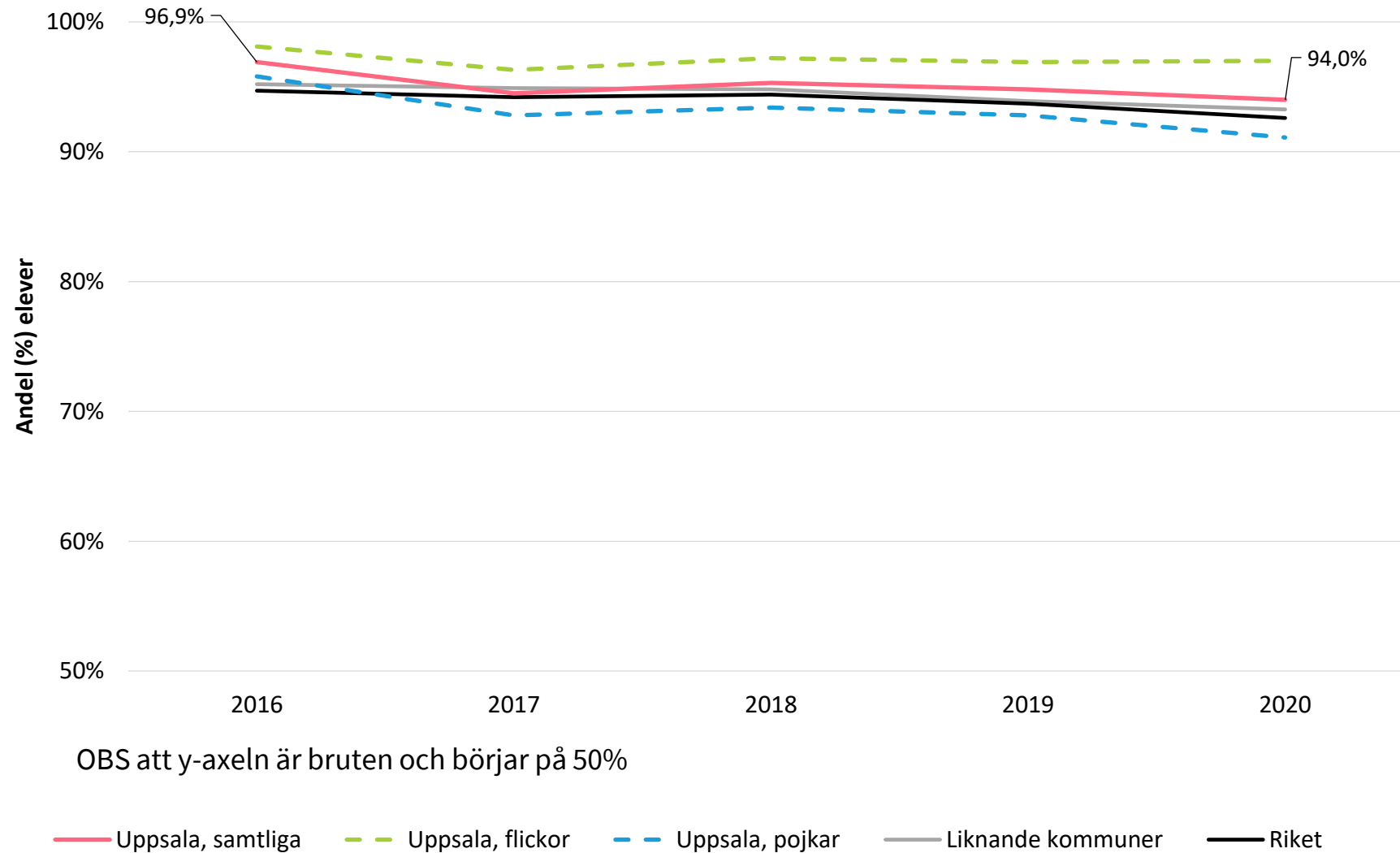
OBS att y-axeln är bruten och börjar på 170 (motsvarar E i alla ämnen)

— Uppsala, samtliga   - - - Uppsala, flickor   - - - Uppsala, pojkar   — Liknande kommuner   — Riket

Nationella prov

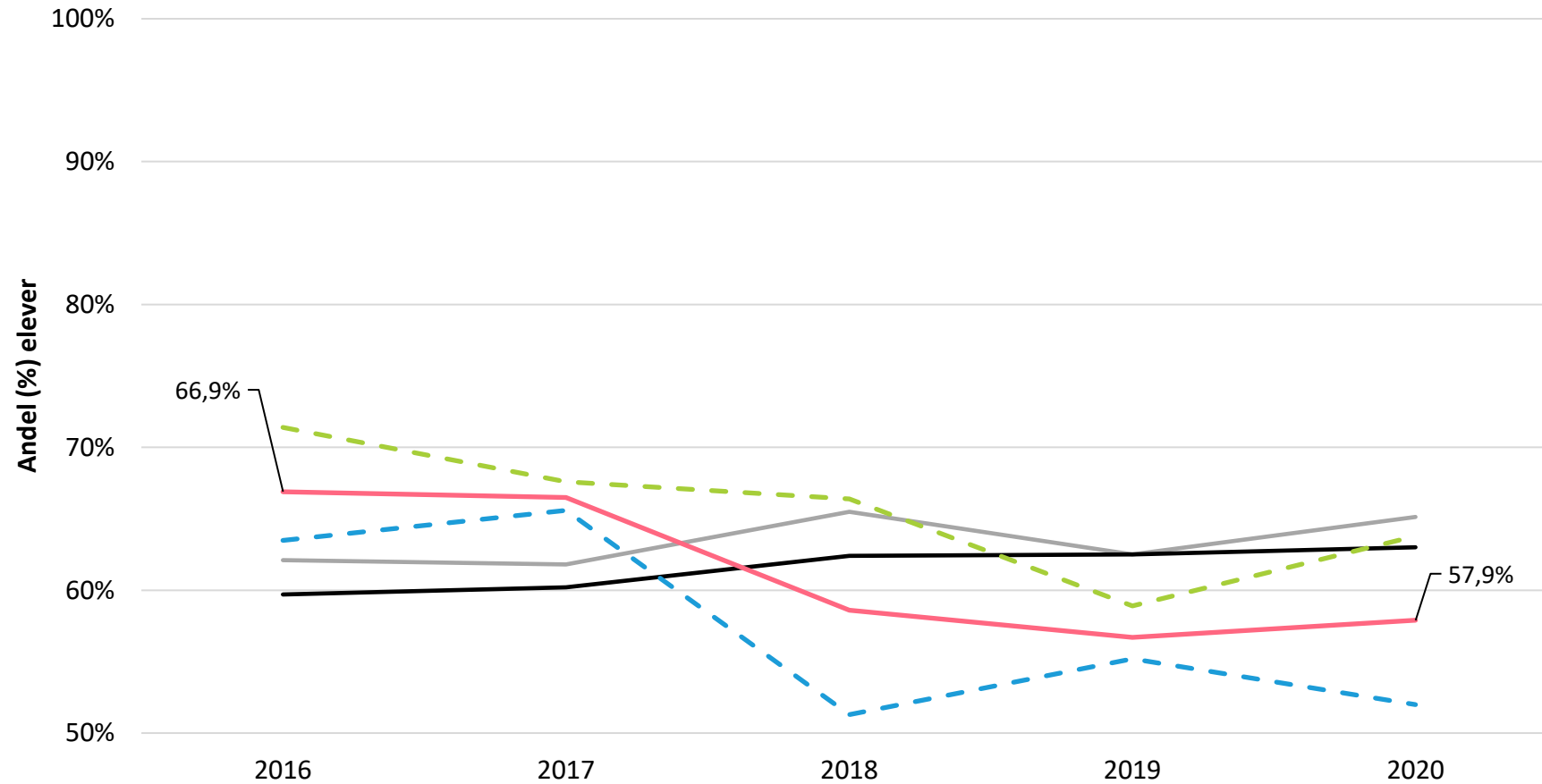
Inga nationella prov genomfördes i grundskolan under våren 2020

Betyg i svenska åk 6 – andel (%) elever med lägst betyg E, 2016-2020, Uppsala, riket och liknande kommuner

Betyg i svenska som andraspråk åk 6 –

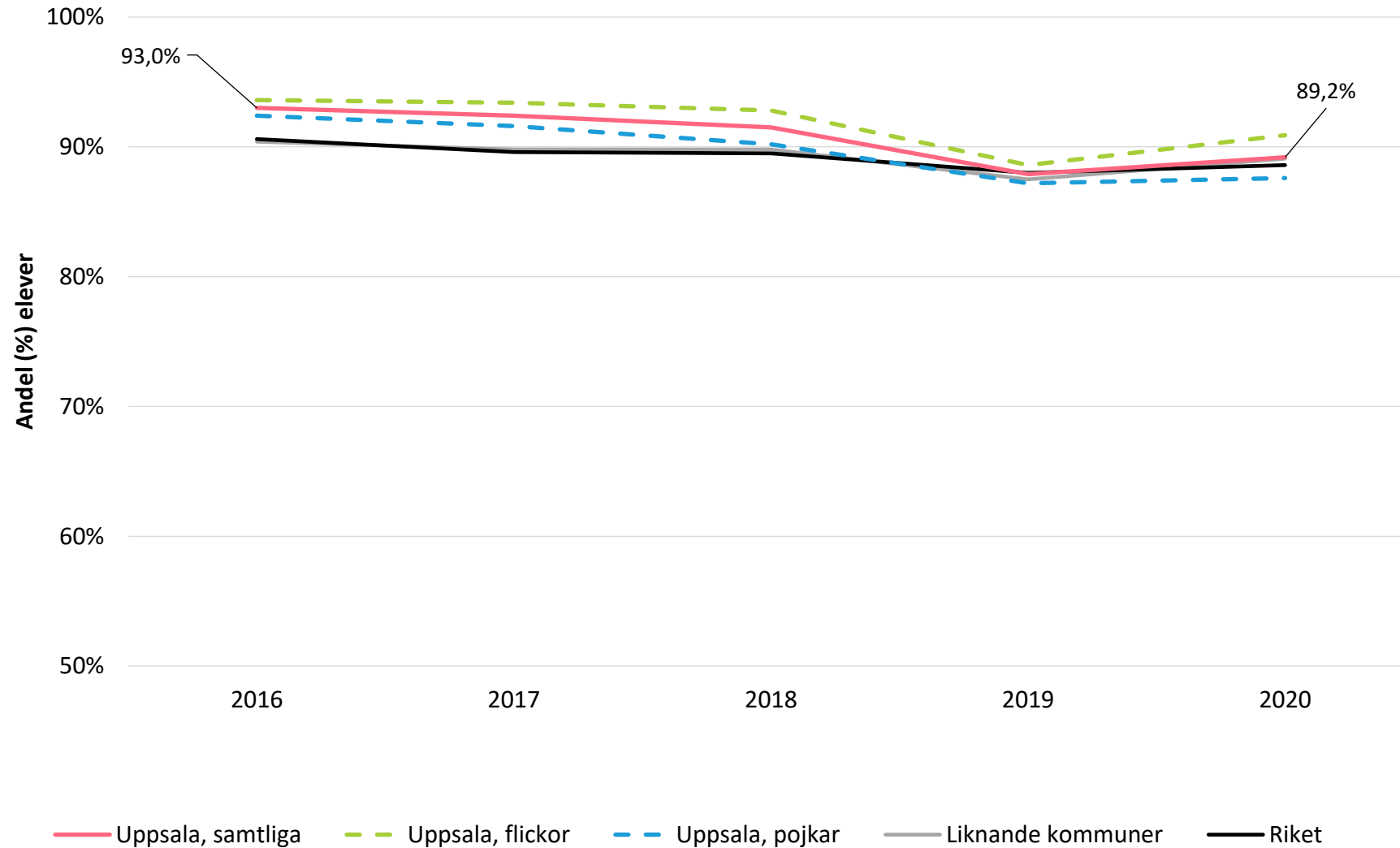
andel (%) elever med lägst betyg E, 2016-2020, Uppsala, riket och liknande kommuner

OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50%

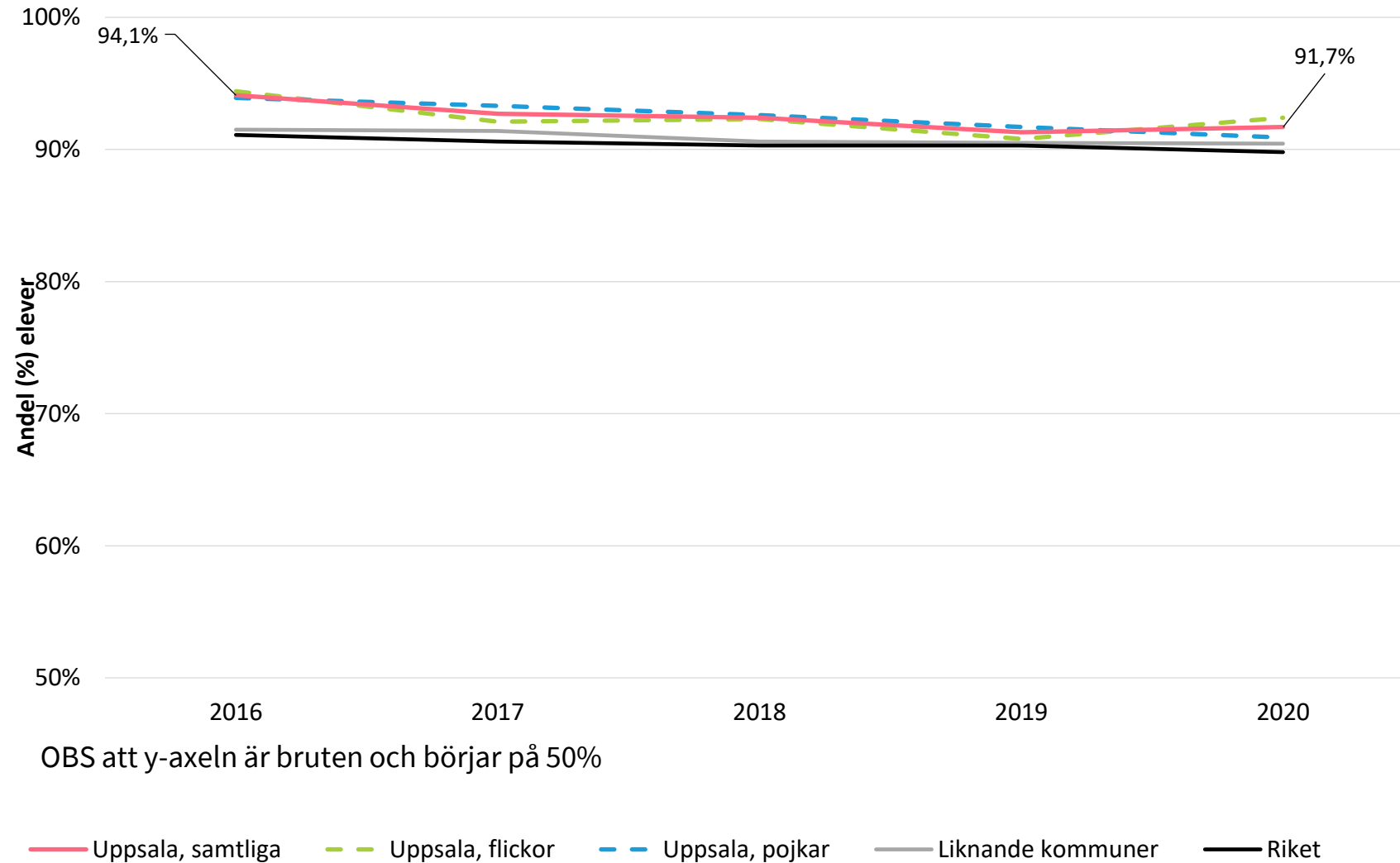
— Uppsala, samtliga   - - - Uppsala, flickor   - - - Uppsala, pojkar   — Liknande kommuner   — Riket

Betyg i matematik åk 6 – andel (%) elever med lägst betyg E, 2016-2020, Uppsala, riket och liknande kommuner

Betyg i engelska åk 6 – andel (%) elever med lägst betyg E, 2016-2020, Uppsala, riket och liknande kommuner

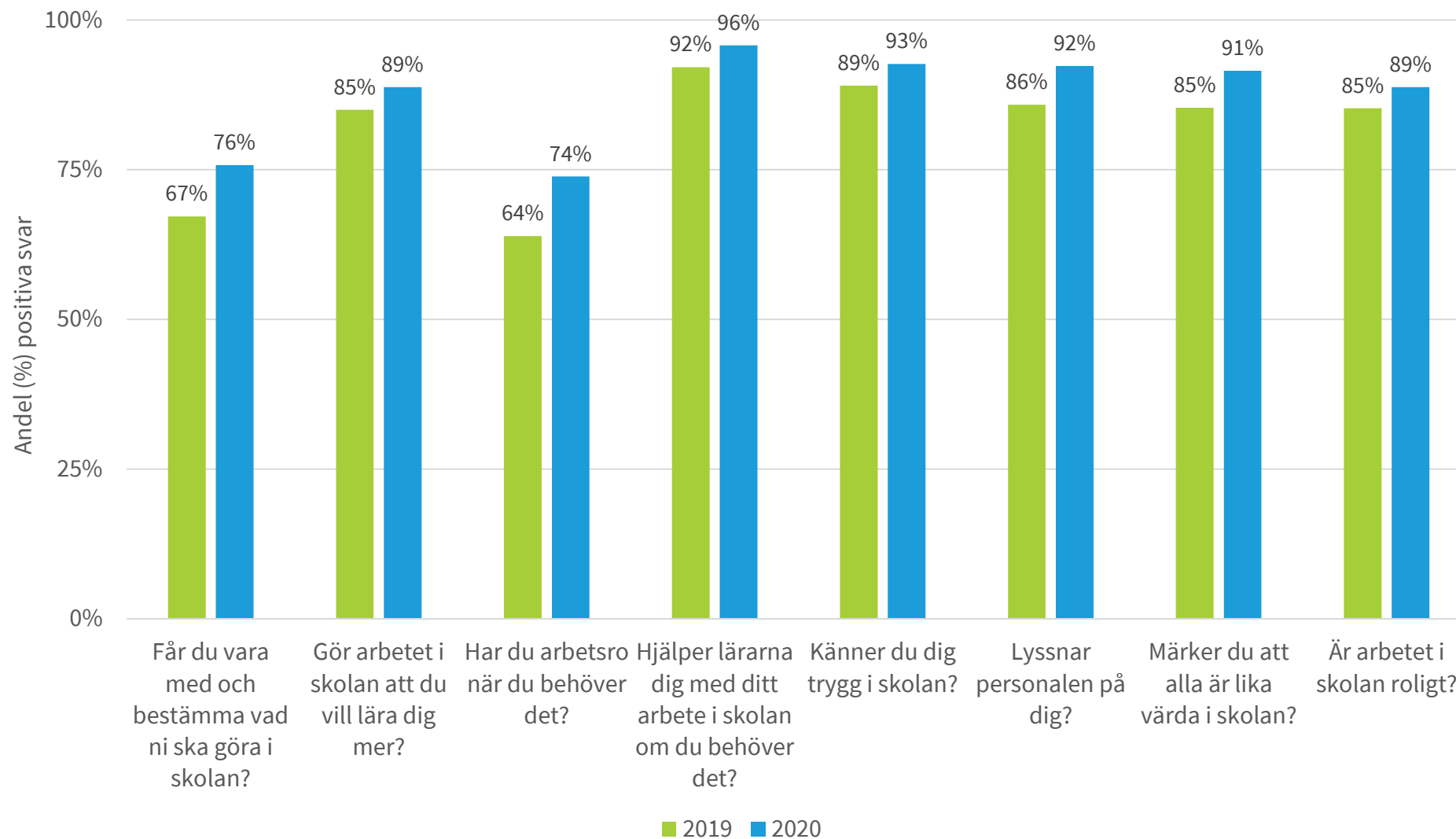

Enkätresultat

Förskoleklass

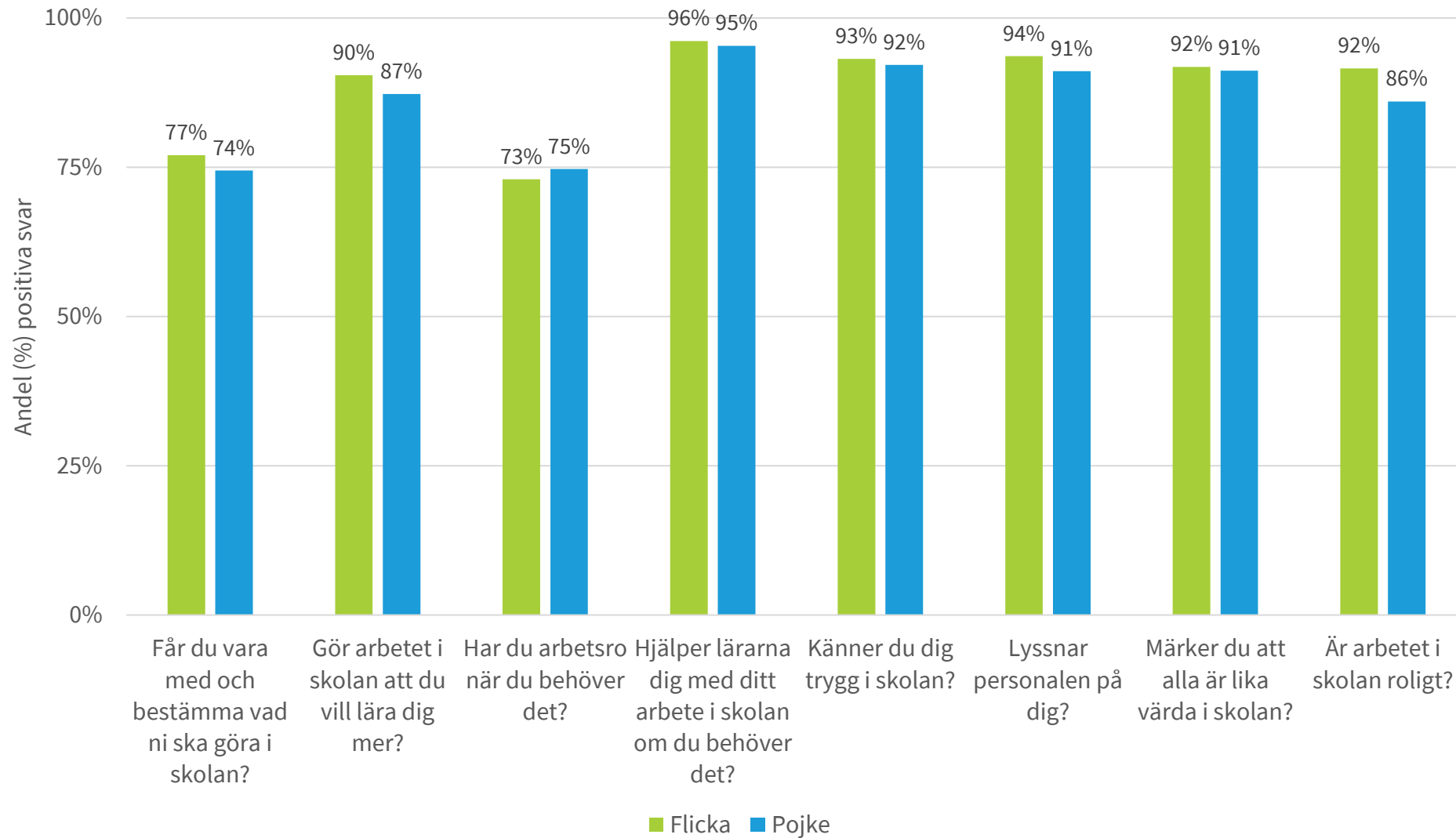
Andel positiva svar, förskoleklass

kommunen totalt, 2019-2020

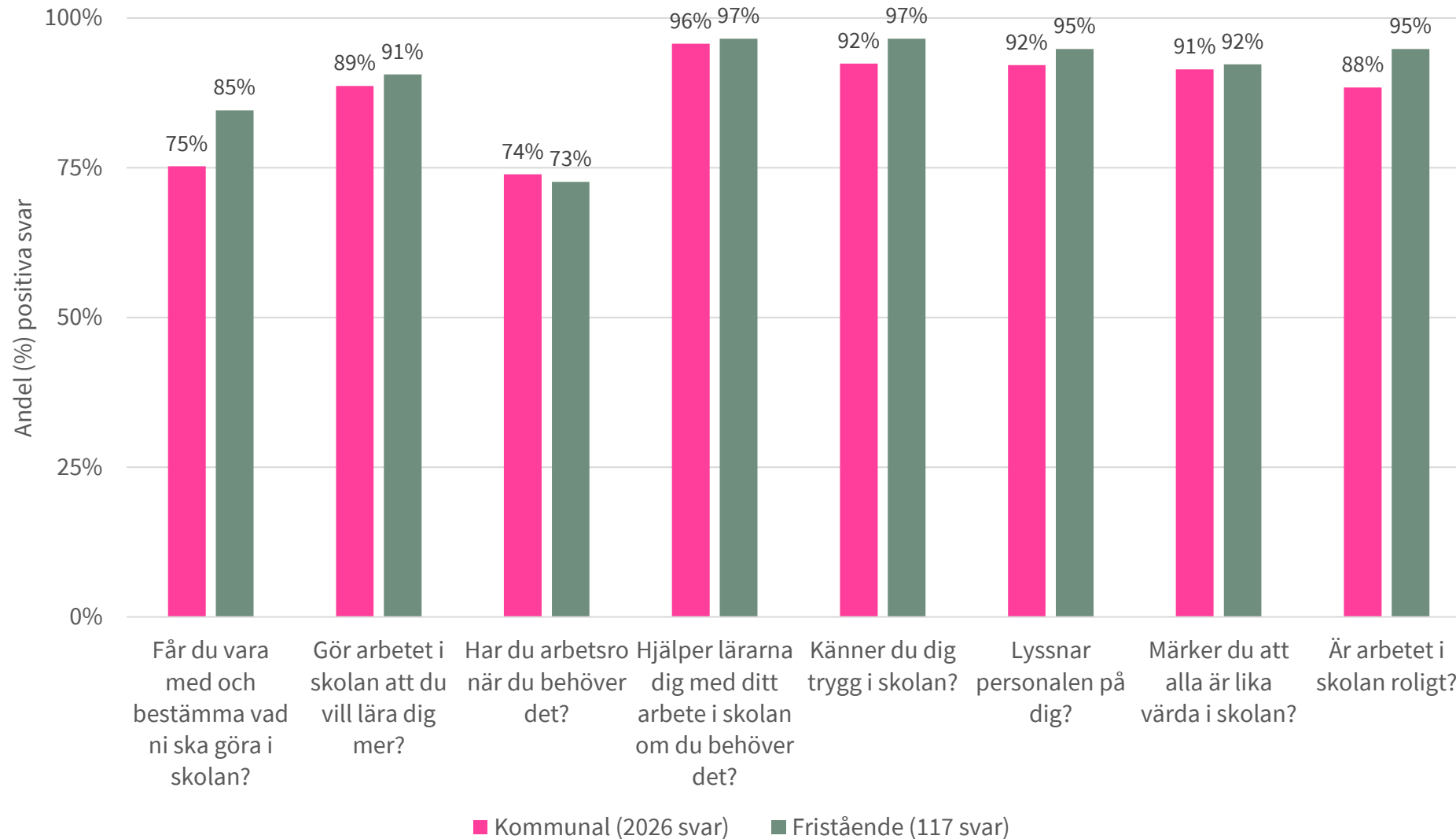
Flicka resp pojke

Andel positiva svar, flicka resp pojke 2020, totalt

Kommunal resp fristående förskoleklass

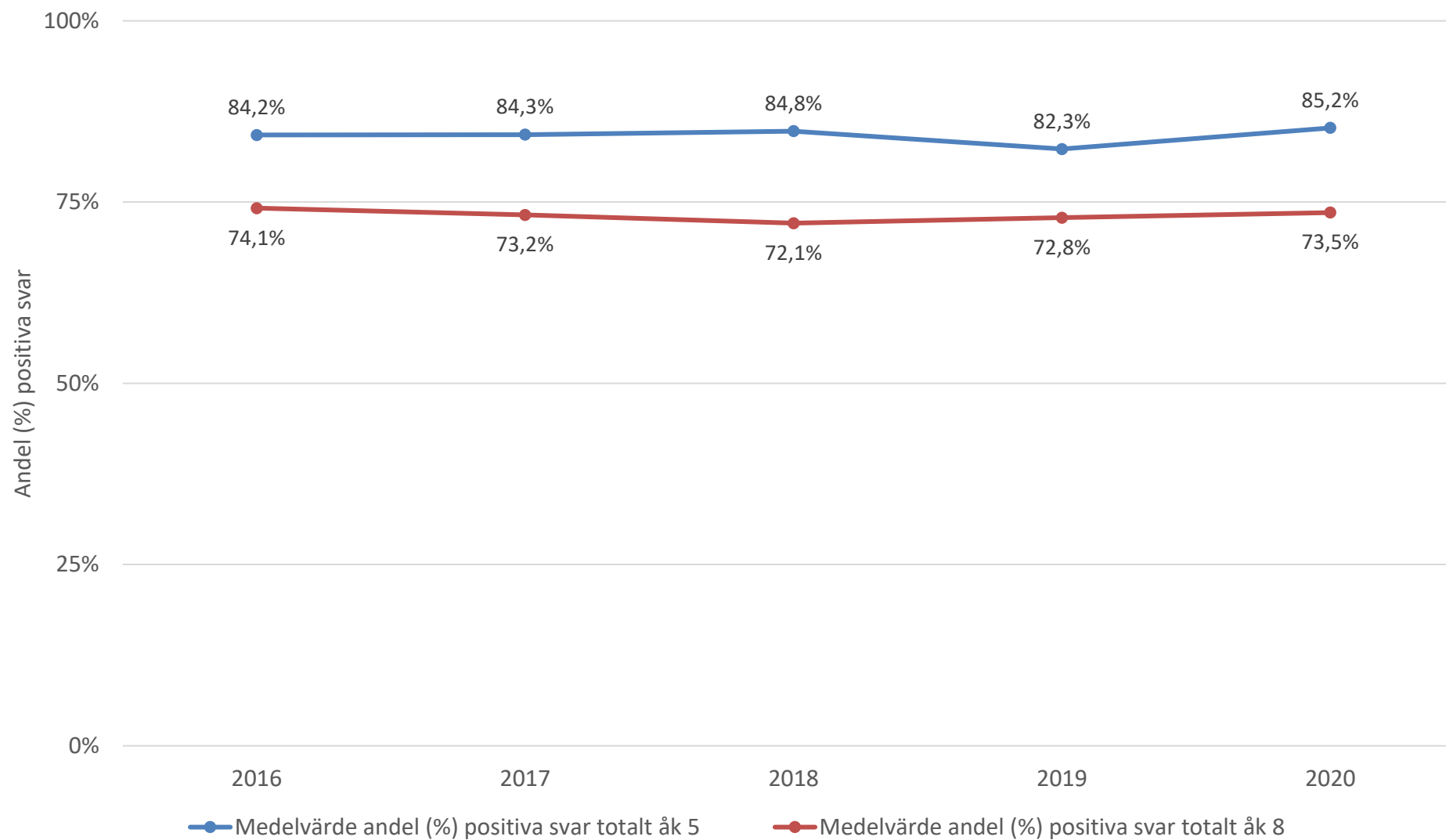
jämför andel (%) positiva svar 2020

Enkätresultat

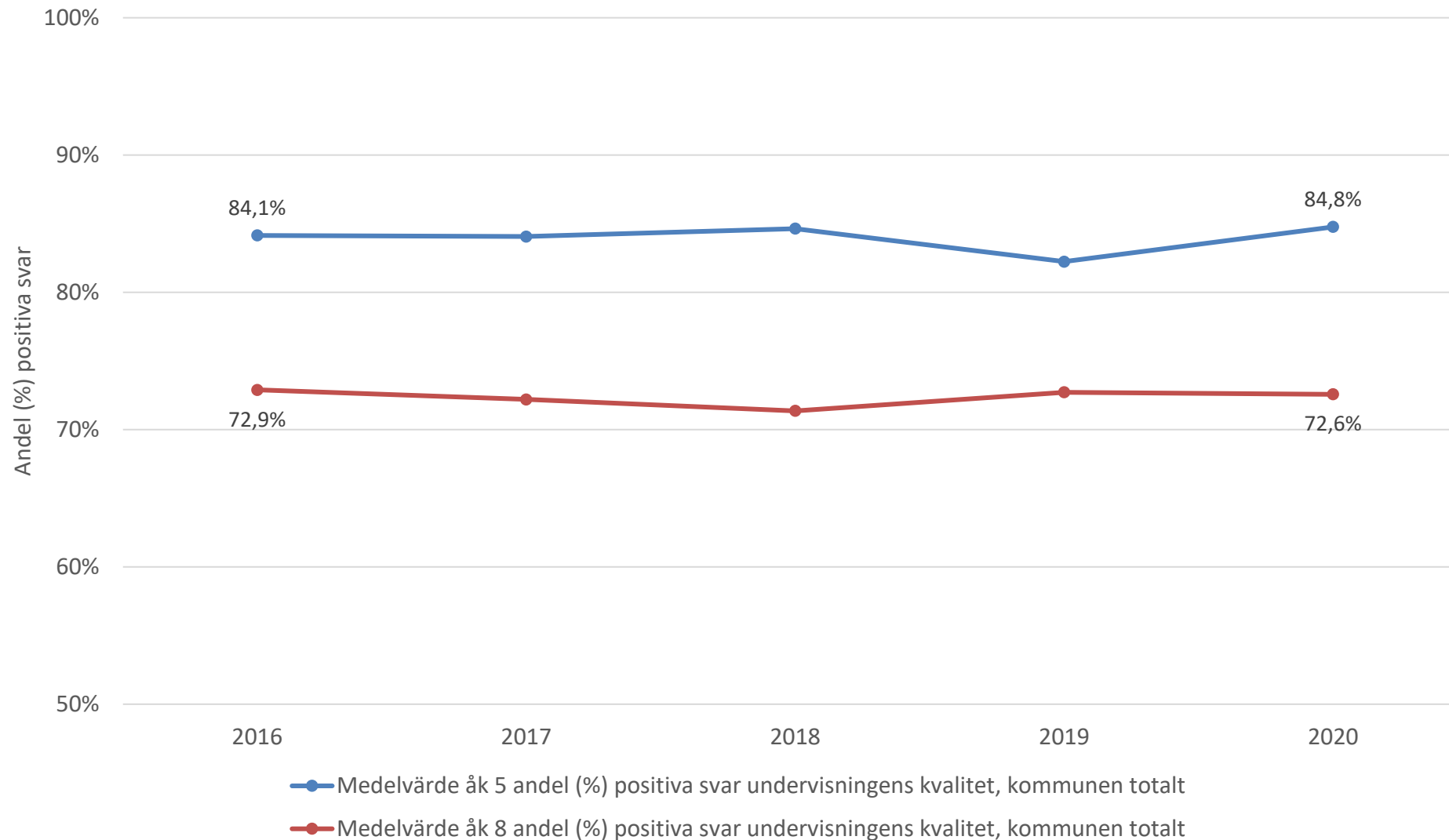
Grundskola

Andel (%) positiva svar kommunen totalt, åk 5 resp 8, 2016-2020

Enkätresultat undervisningens kvalitet

(andel positiva svar grundskola, åk 5 resp 8, medelvärde kommunen totalt 2016-2020)

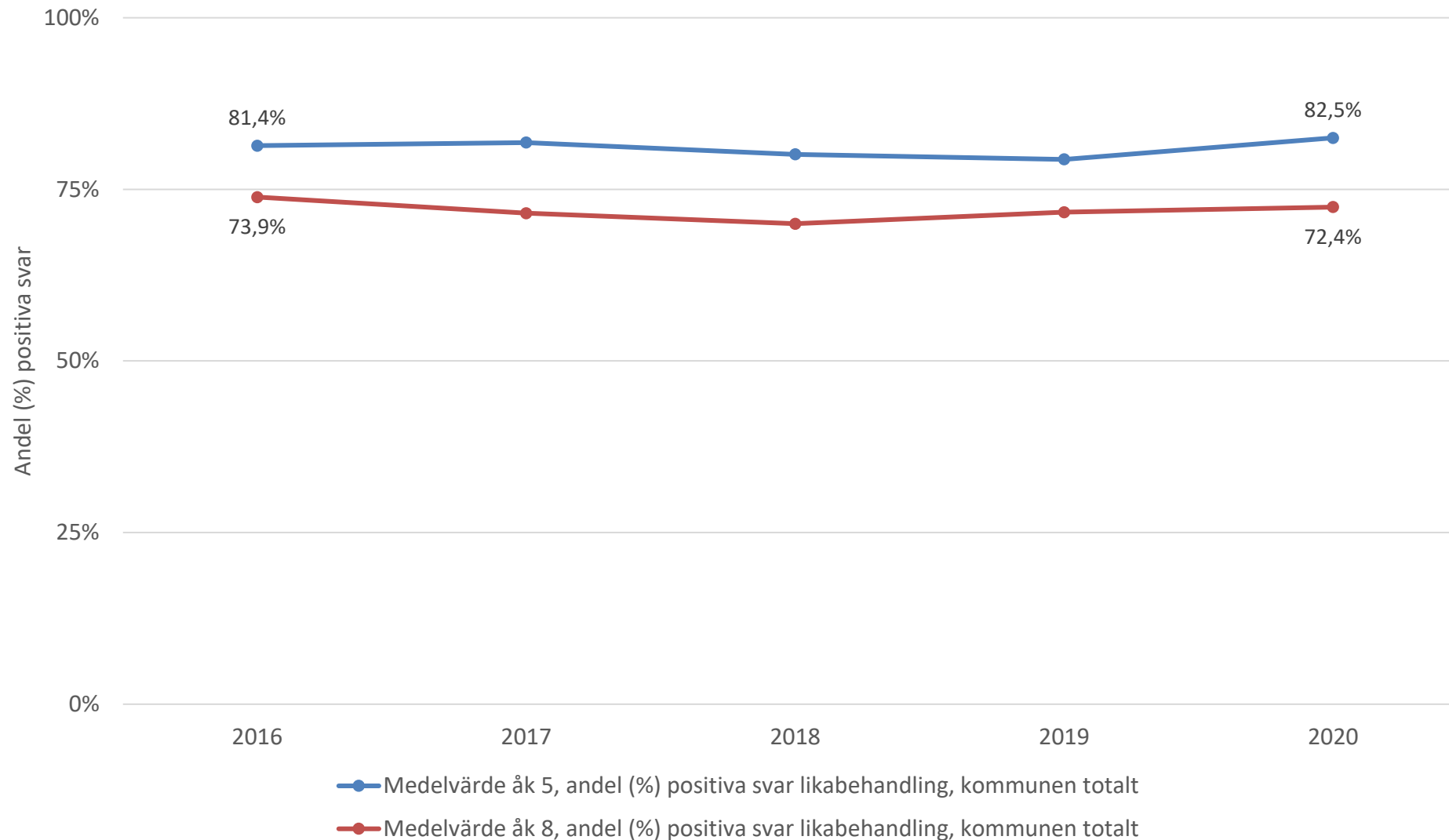

Enkätfrågor: I min skola uppmuntras vi elever att vara kreativa, Jag kan arbeta i lugn och ro i skolan, Jag vet vad jag ska kunna för att nå målen i de olika ämnena, Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer, Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet, Lärarna i min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det, Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen i alla ämnen.

Enkätresultat likabehandling

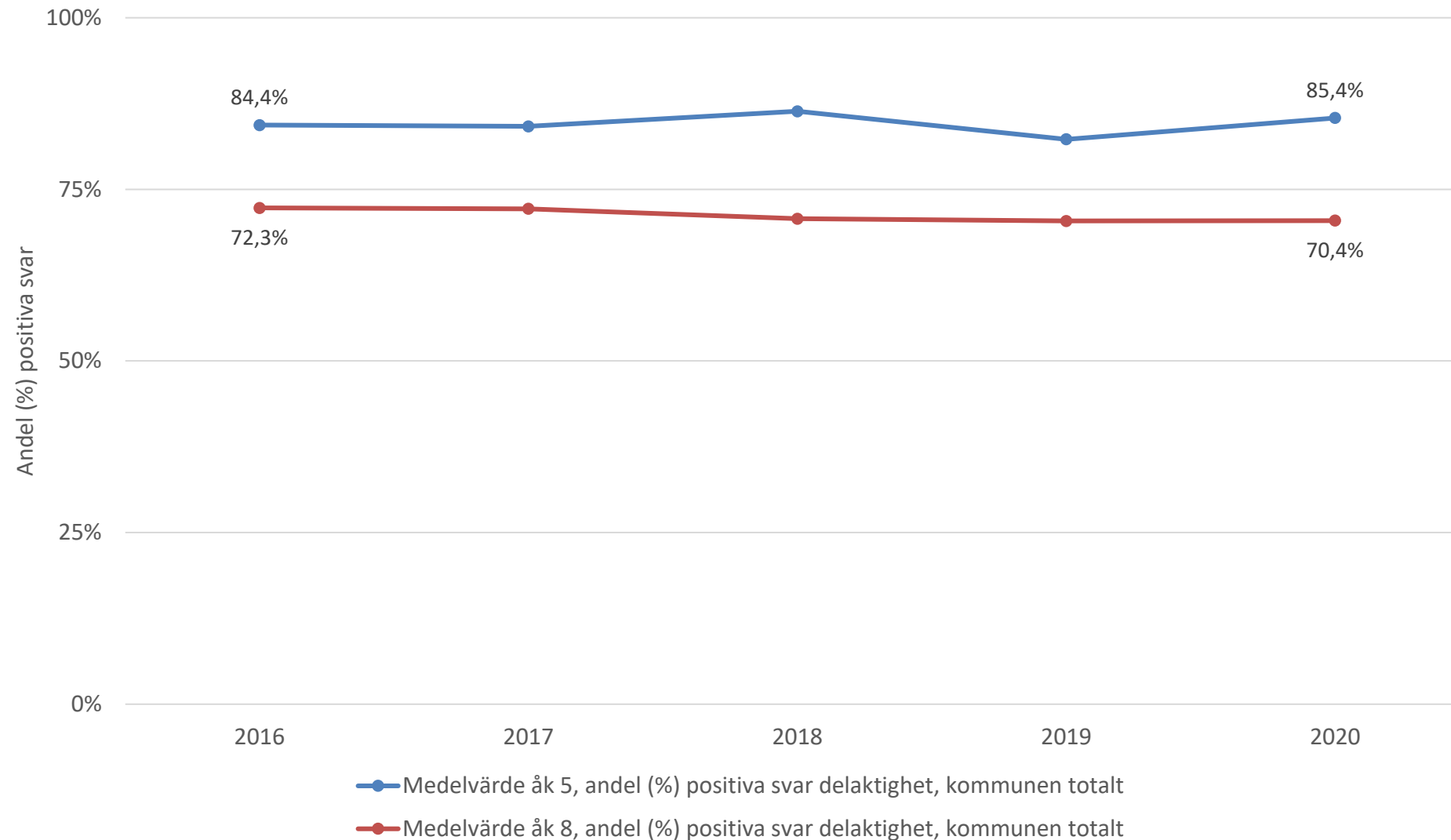
(andel positiva svar grundskola, åk 5 resp 8, medelvärde kommunen totalt 2016-2020)

Enkätfrågor: I min skola märks det att alla är lika mycket värda, I min skola kan elever göra elaka saker mot varandra utan att de vuxna gör något åt det (andel nej-svar), I min skola kan lärare göra elaka saker mot elever utan att de vuxna gör något åt det (andel nej-svar), Jag känner mig trygg i skolan.

Enkätresultat delaktighet

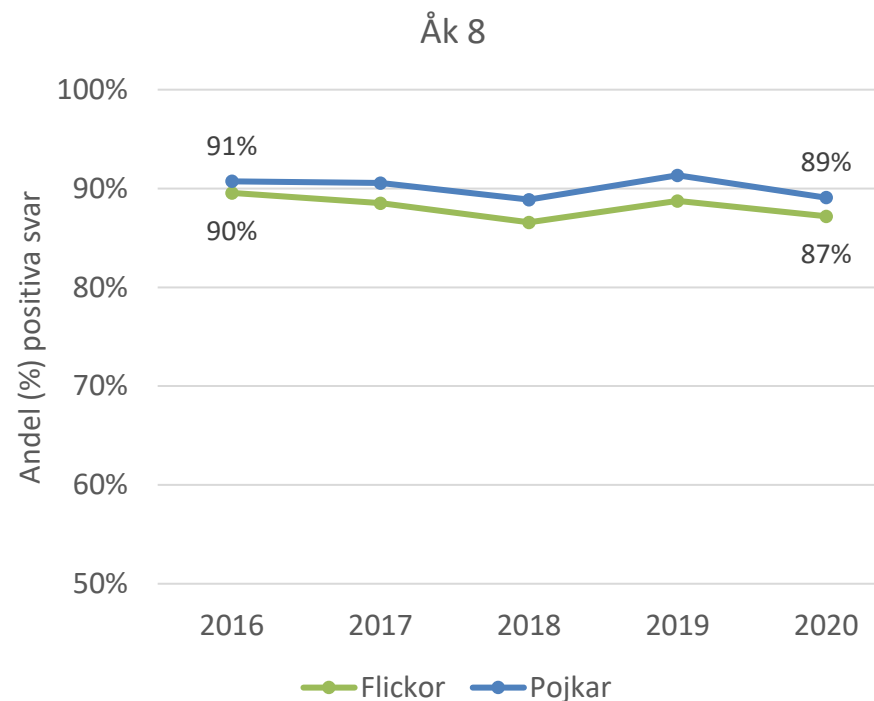
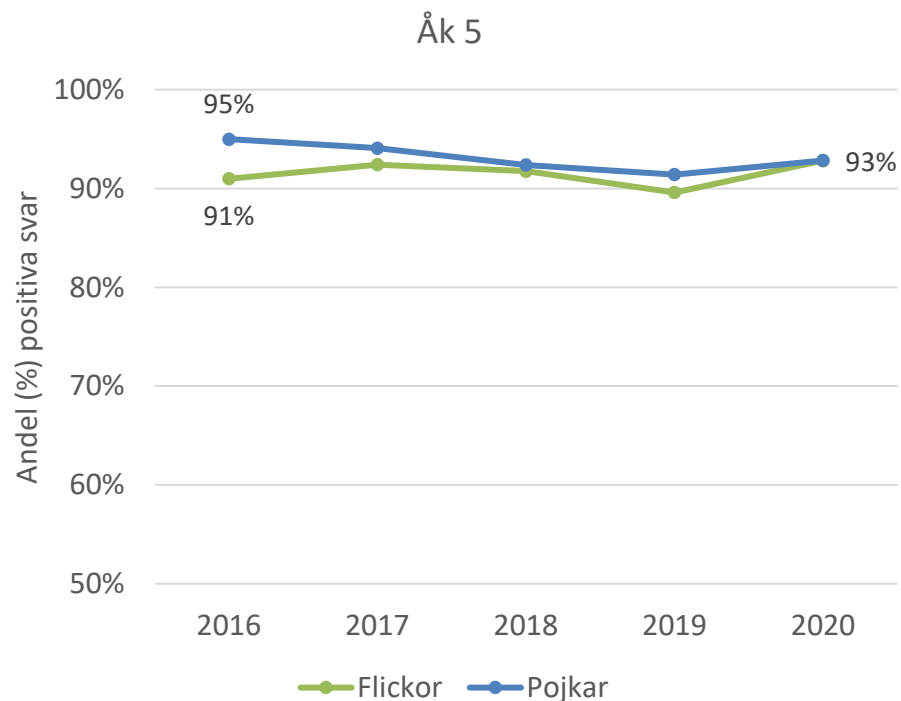
(andel positiva svar grundskola, åk 5 resp 8, medelvärde kommunen totalt 2016-2020)

Enkätfrågor: I min klass är eleverna med och bestämmer hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter, I min skola samarbetar (vi) elever med varandra, Vi elever får vara med i skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling, Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter, Lärarna lyssnar på mig

Jag känner mig trygg i skolan, åk 5 resp 8

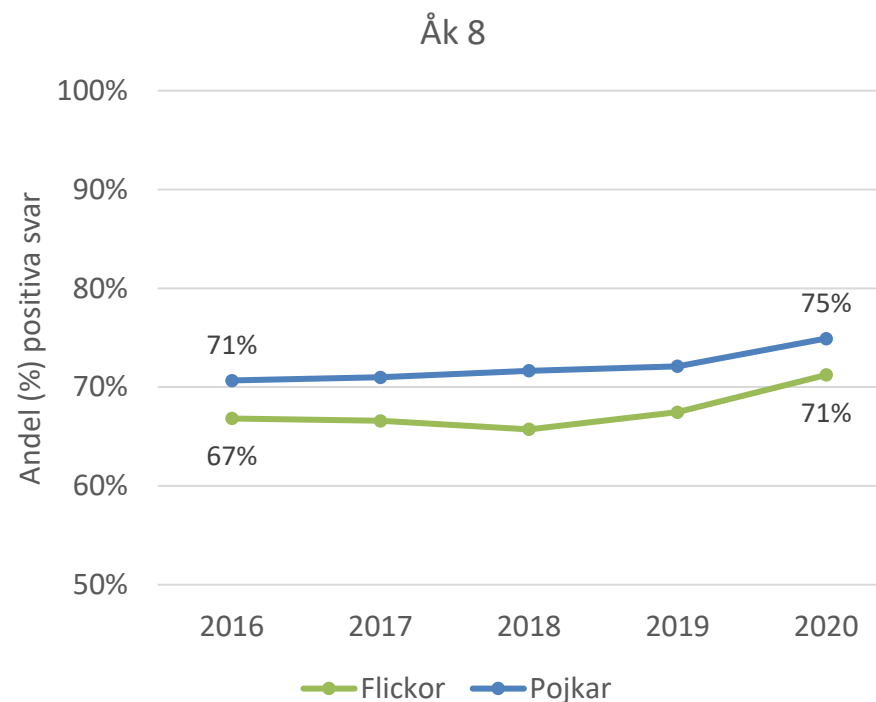
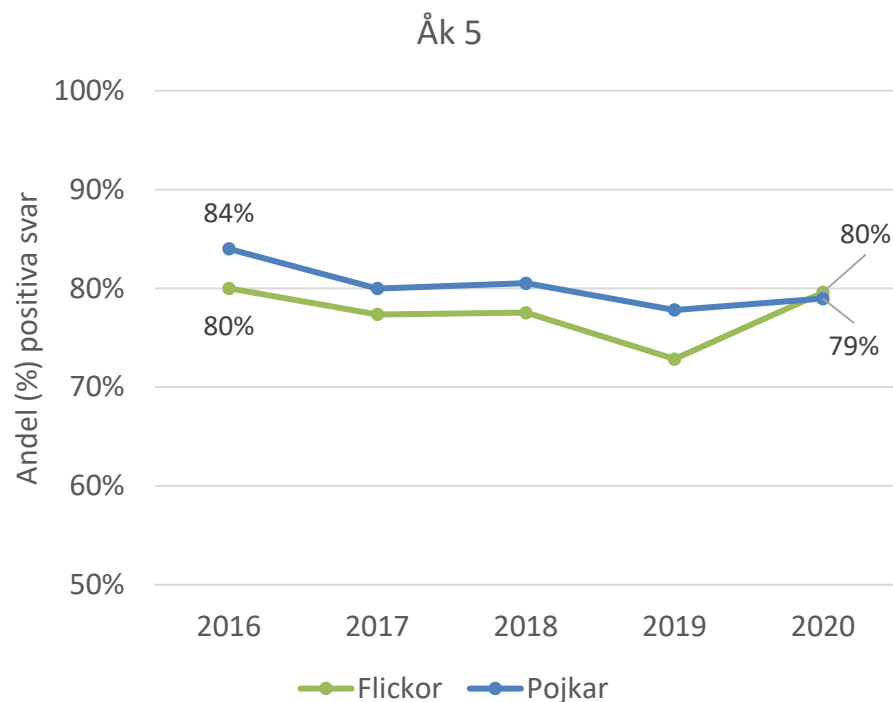
Andel (%) positiva svar, könsuppdelat, 2016-2020

OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50%

Jag kan arbeta i lugn och ro i skolan, åk 5 resp 8

Andel (%) positiva svar, könsuppdelat, 2016-2020

OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50%

Fritidshem

Enkätresultat

Fritidshem

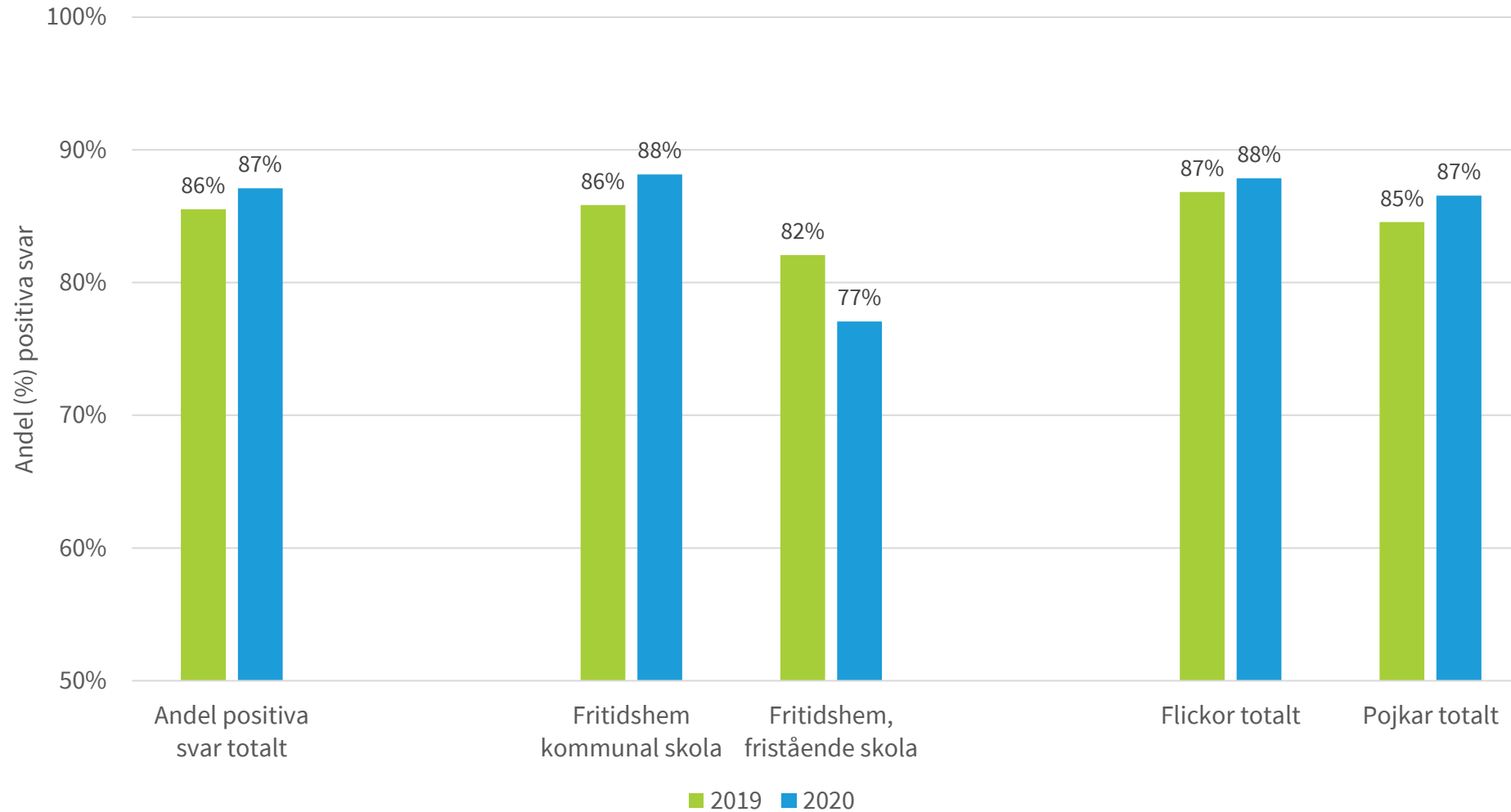
Ny enkät 2019

Från och med 2019 används en ny enkät i fritidshemmet där frågorna anpassats till den nya läroplanen för fritidshemmet.

Positiv utveckling i de flesta fall

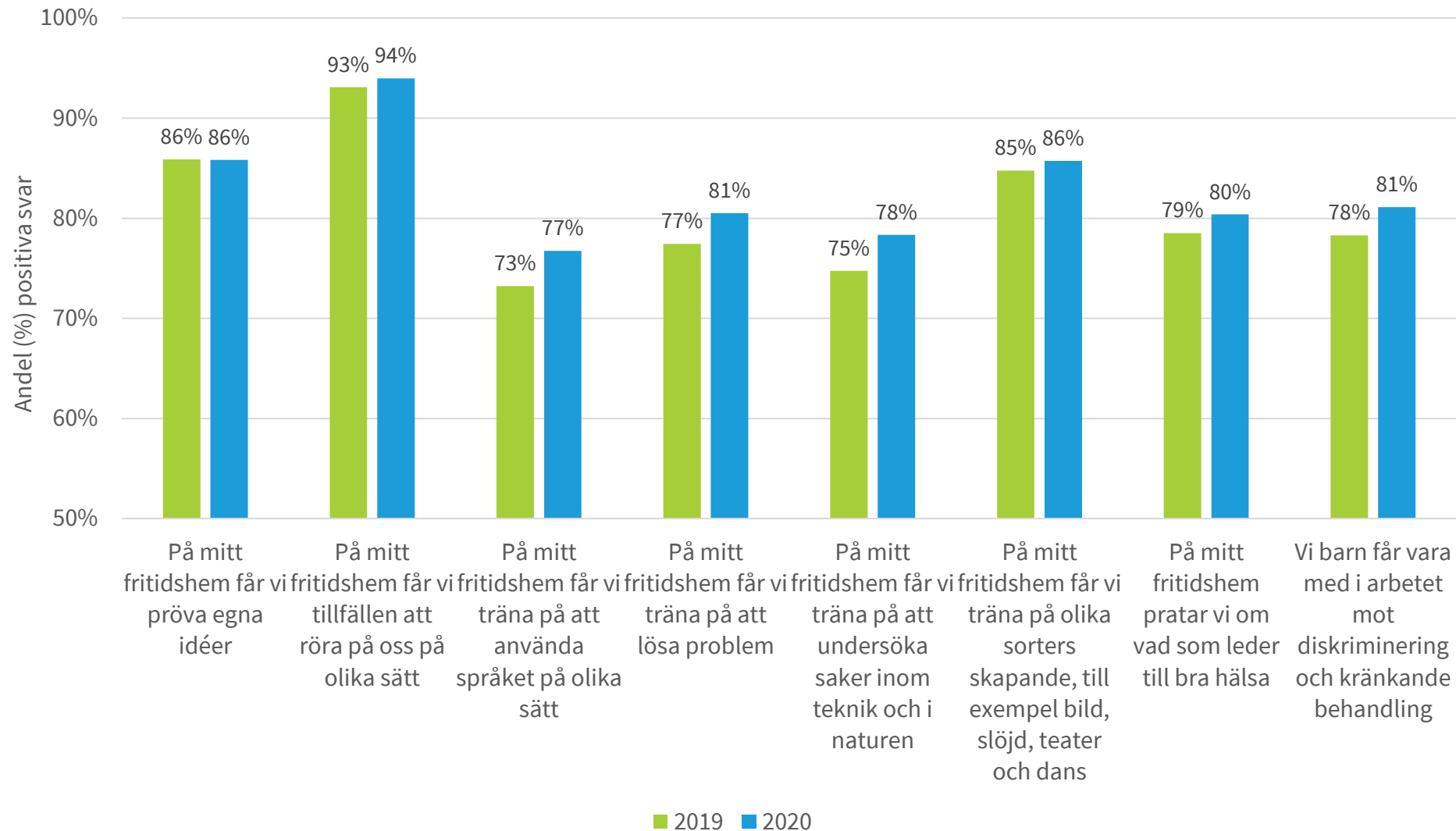
Andel (%) positiva svar kommunen totalt, jfr kommunala och fristående fritidshem samt pojkar och flickor, 2019-2020

Diagramrubrik

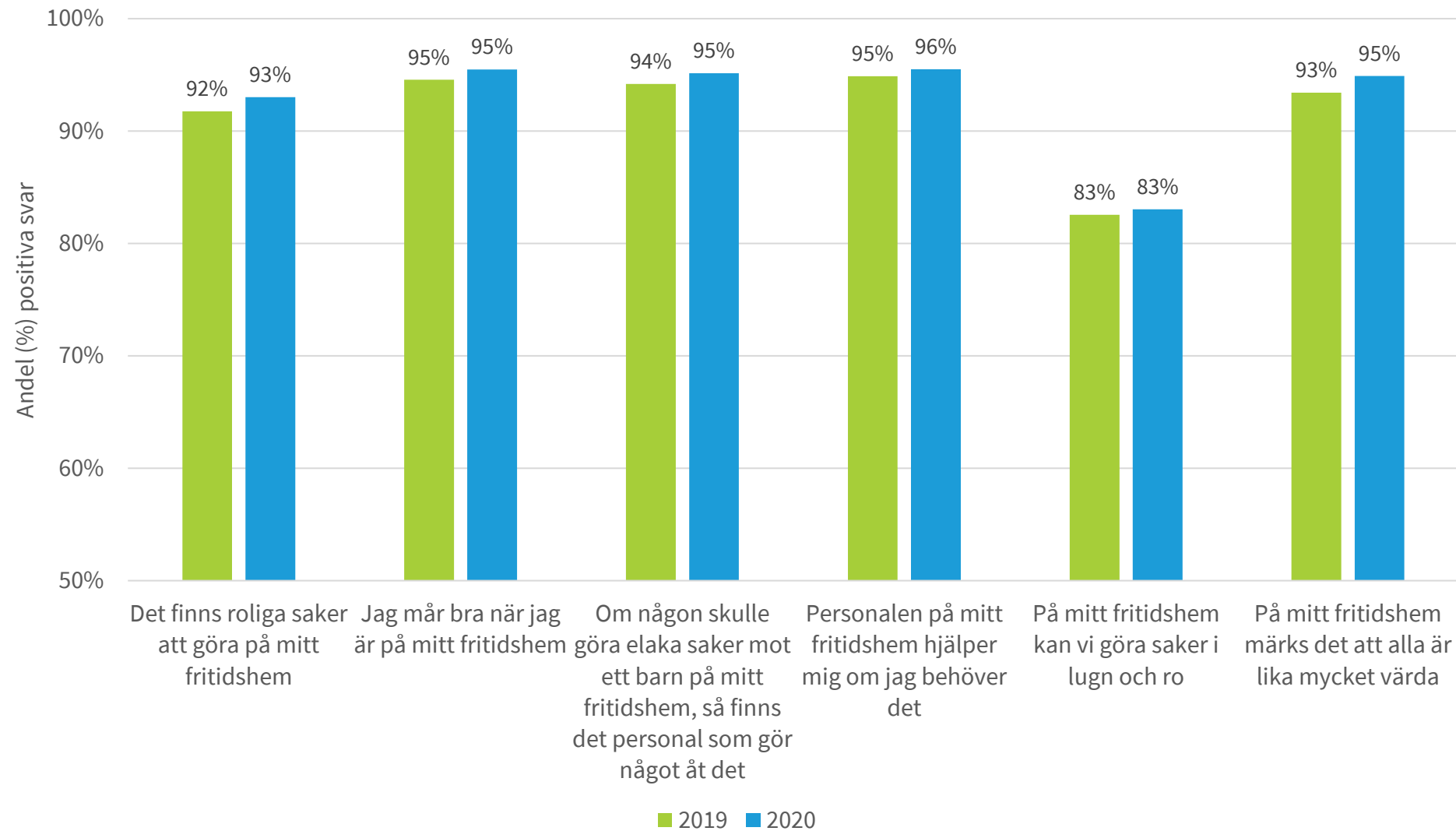

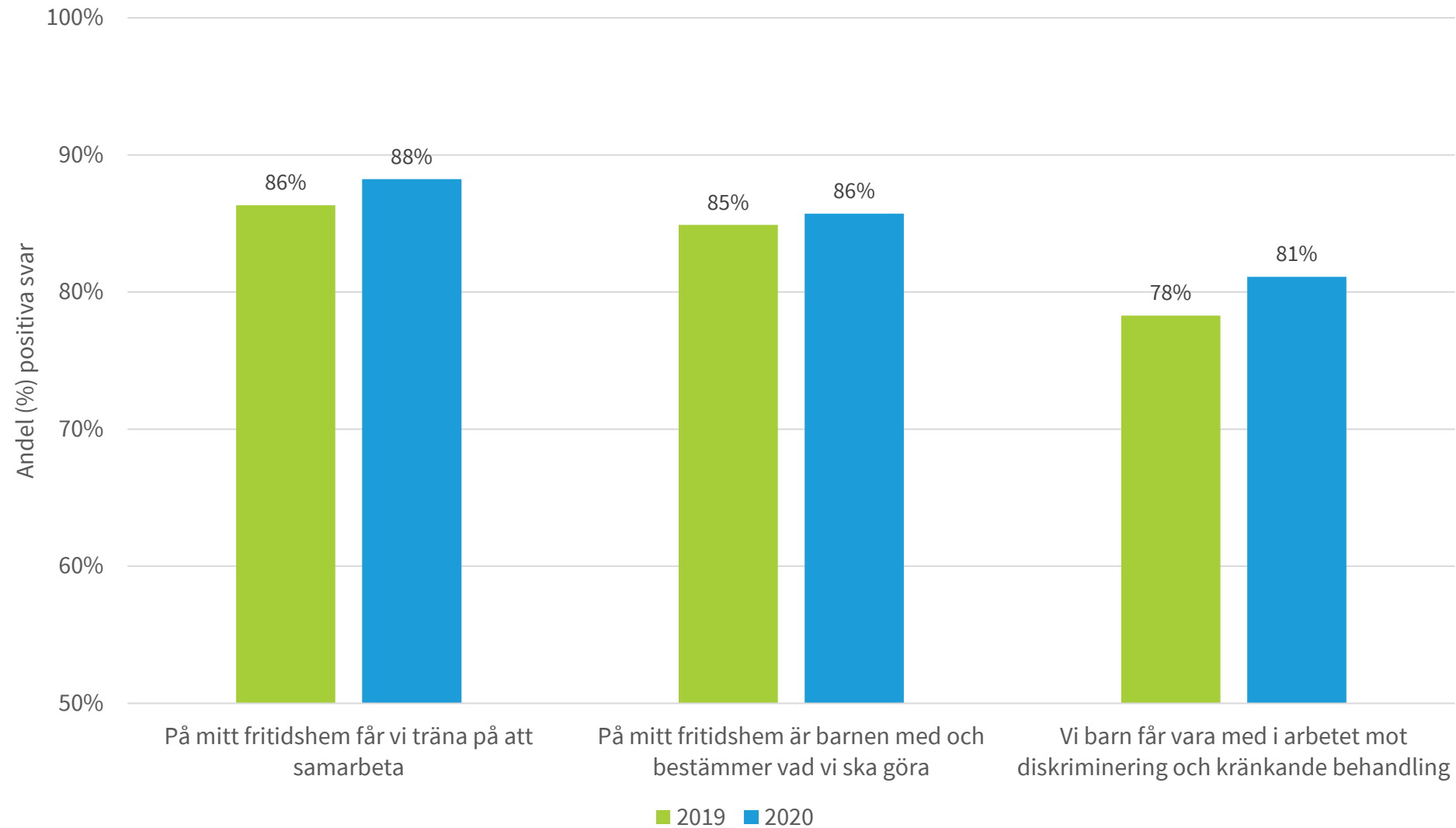
Läroplansfrågor, 2019 resp 2020

Trygghet och likabehandling, 2019 resp 2020

Delaktighet, 2019 resp 2020

Grundsärskola

Inga enkätresultat

Grundsärskolan genomförde ingen elevenkät under 2020

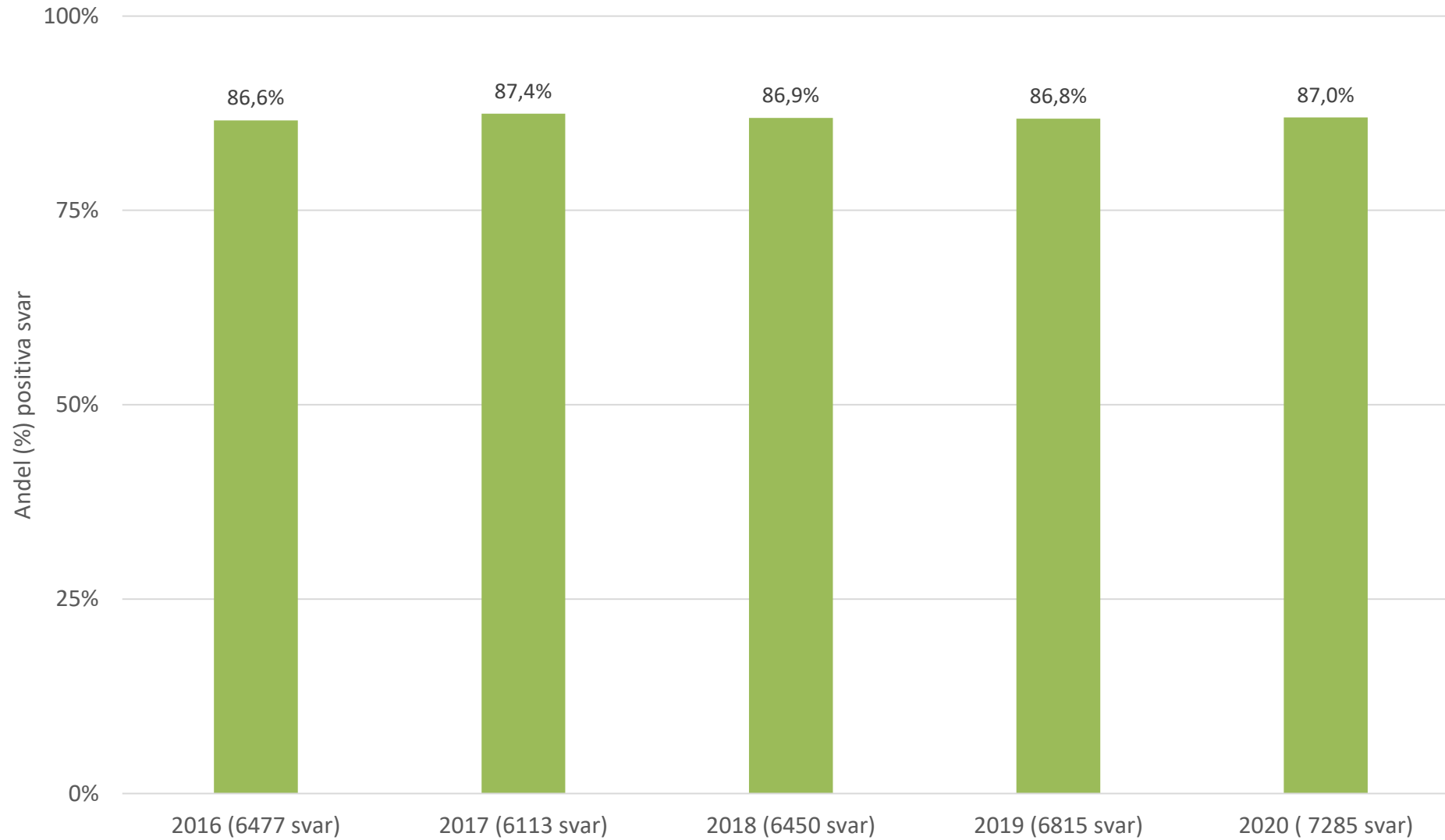
Förskola

Enkätresultat

Förskola

Enkätresultat förskola

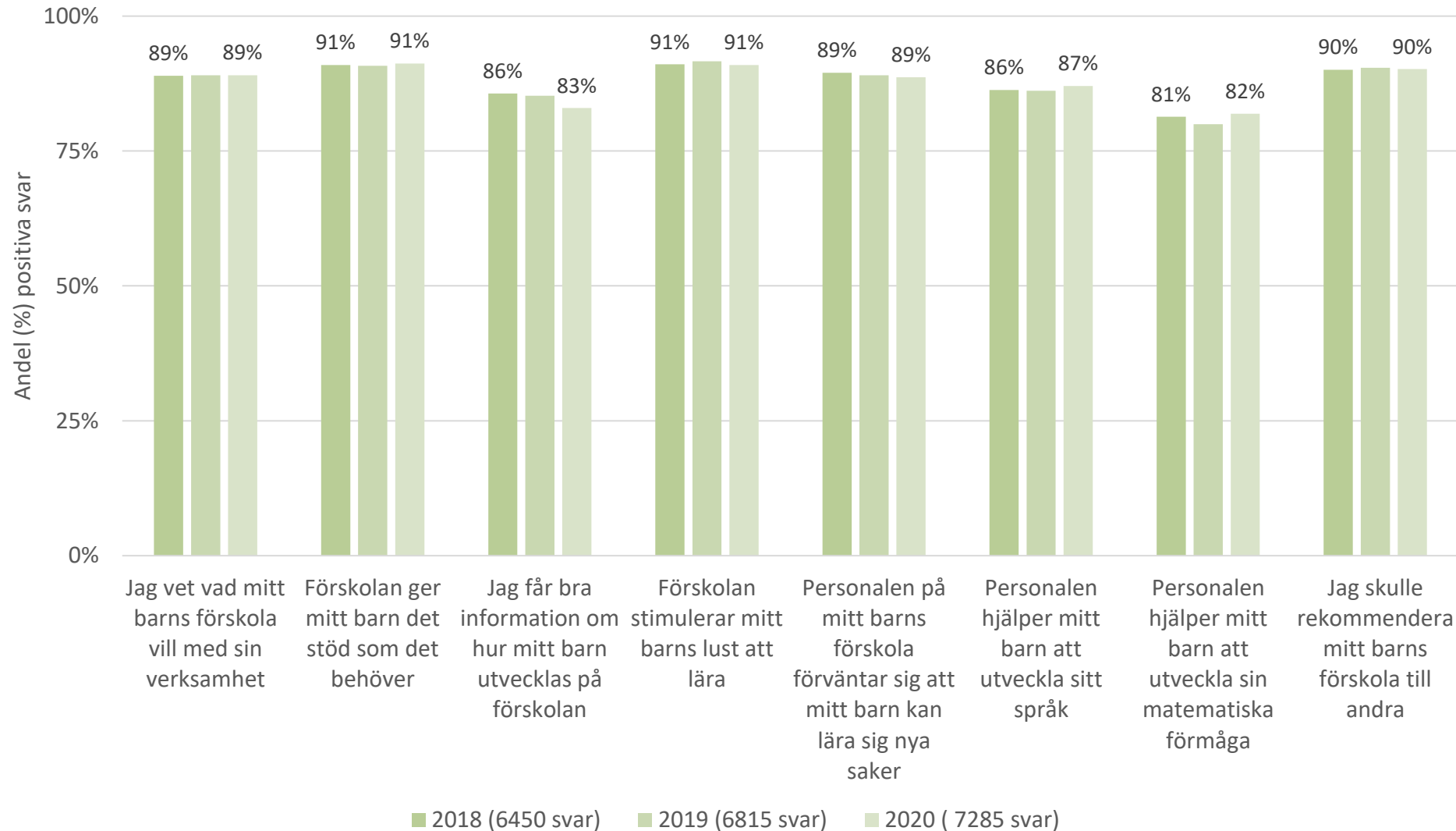
andel (%) positiva svar, medelvärde kommunen totalt

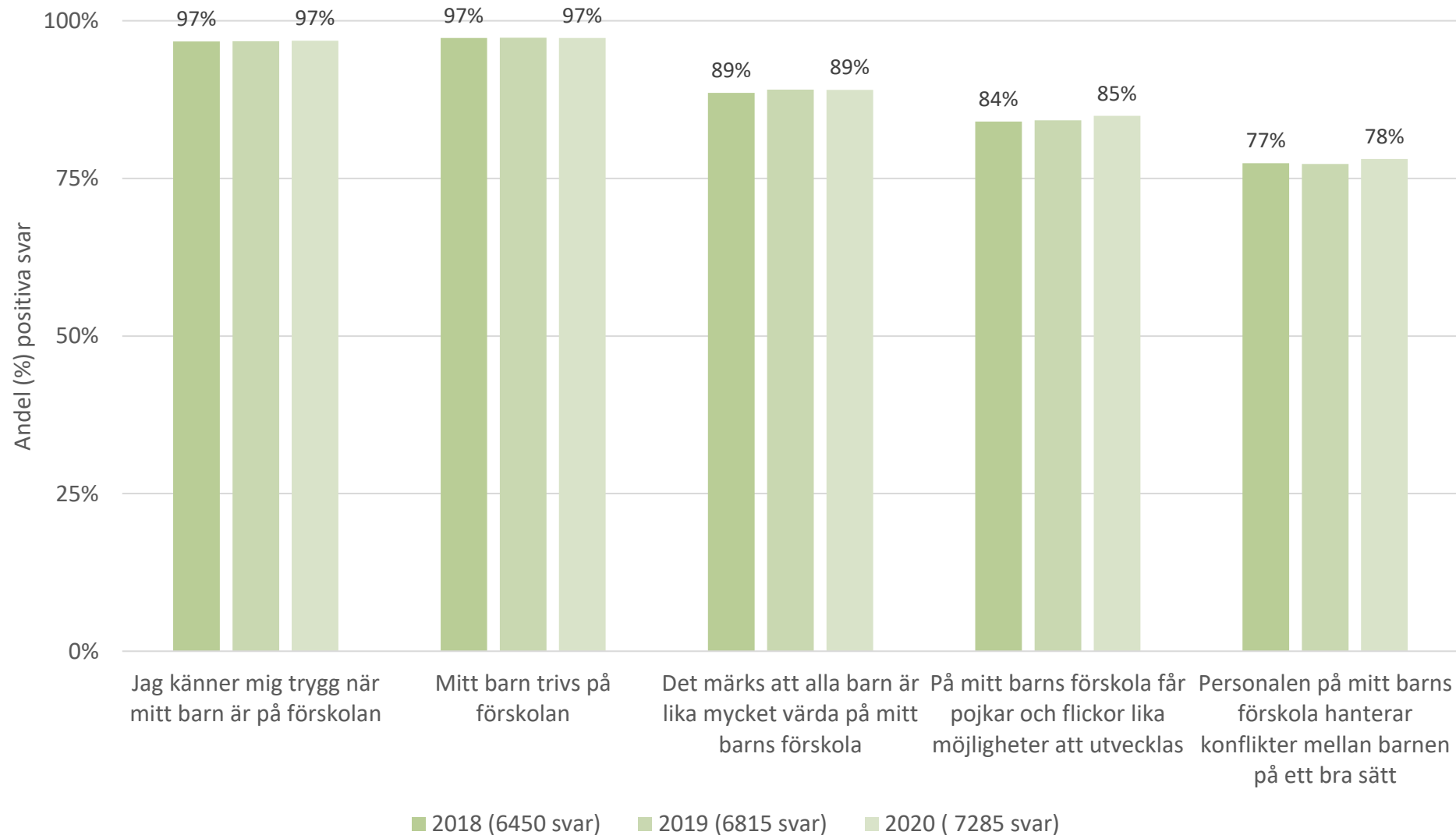
Enkätresultat utveckling och lärande

Andel (%) positiva svar, förskola, medelvärde kommunen totalt 2016-2018

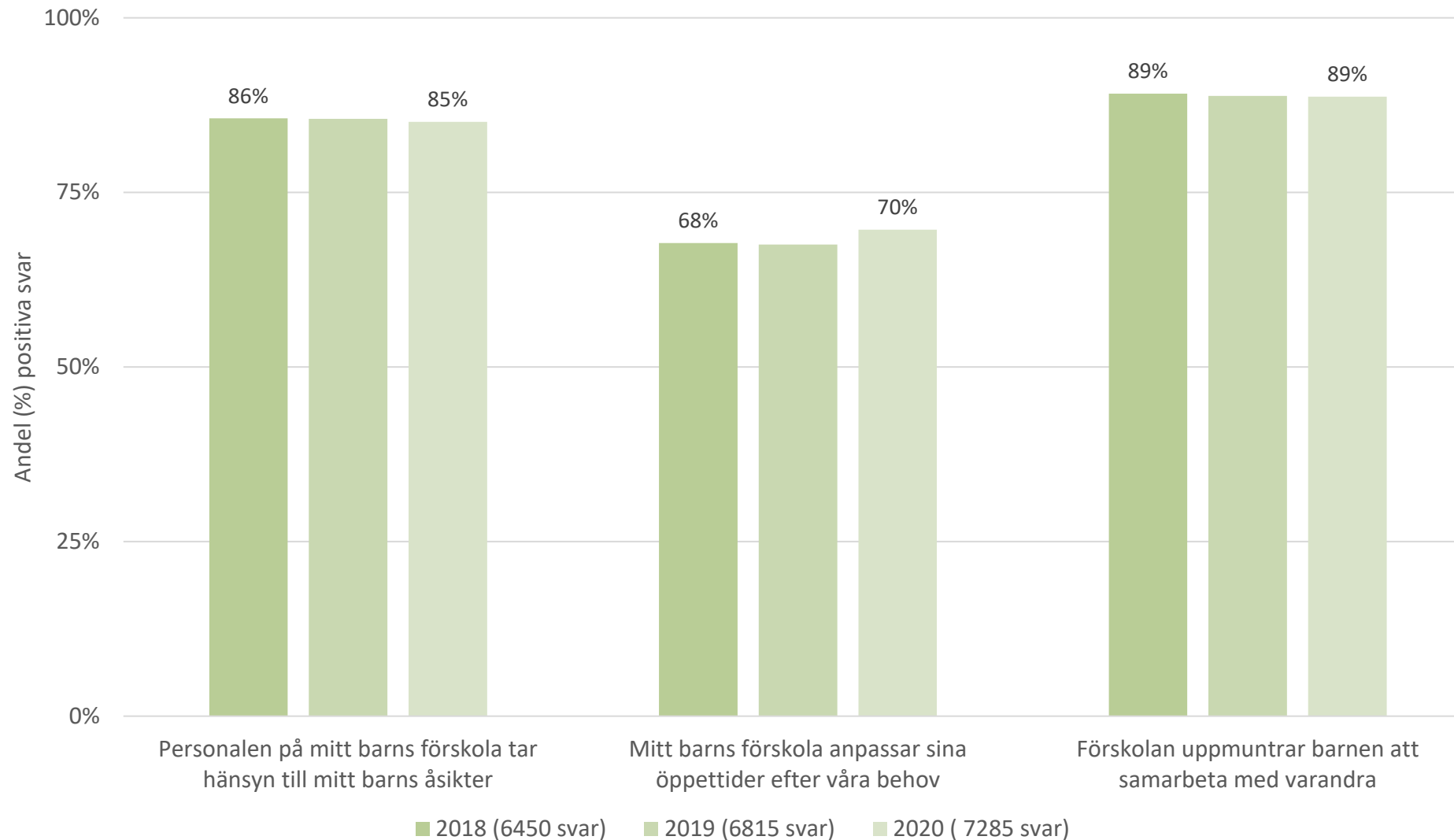
Enkätresultat likabehandling

Andel (%) positiva svar, förskola, medelvärde kommunen totalt 2017-2019

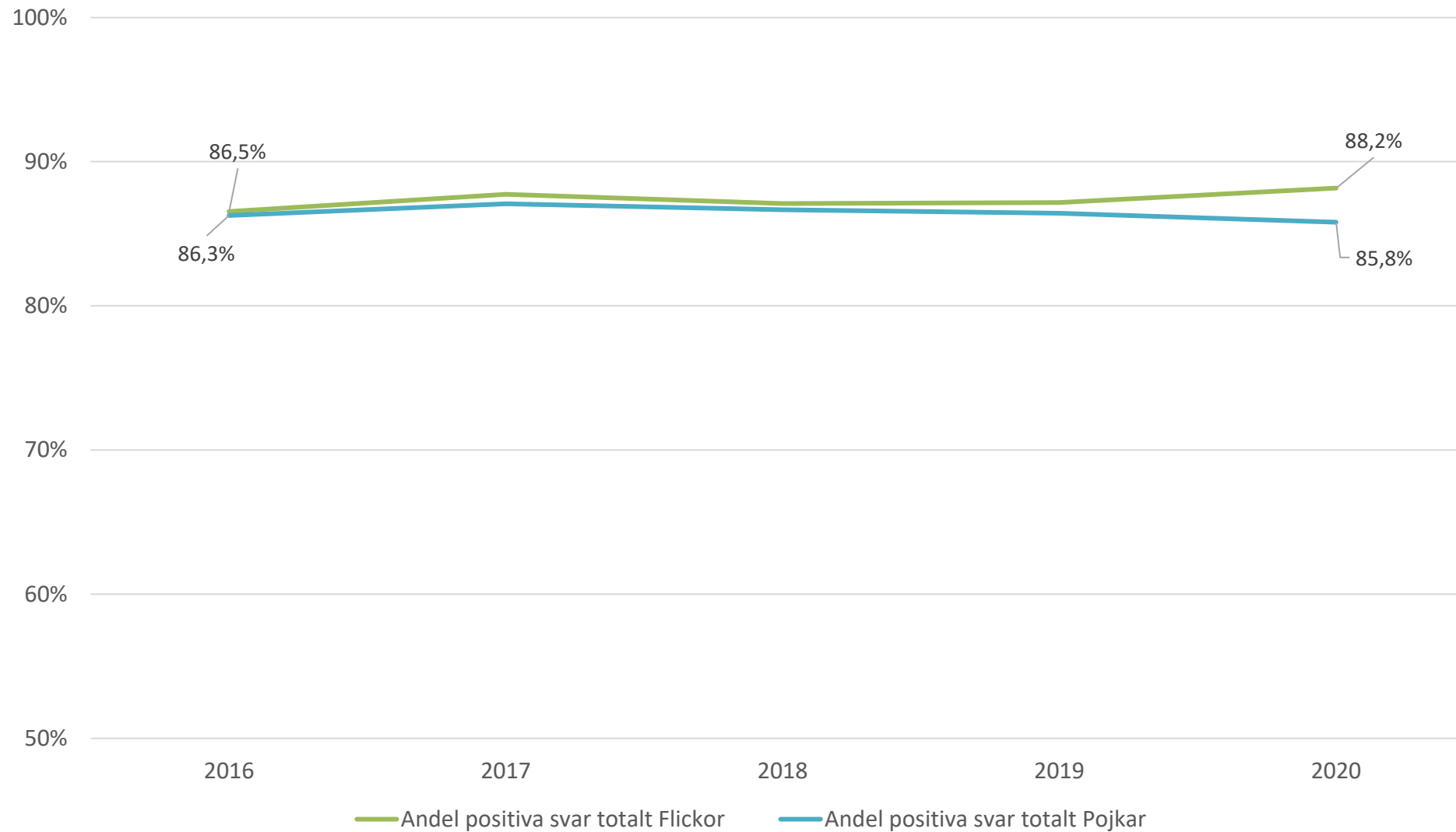
Enkätresultat delaktighet

Andel (%) positiva svar, förskola, medelvärde kommunen totalt 2016-2018

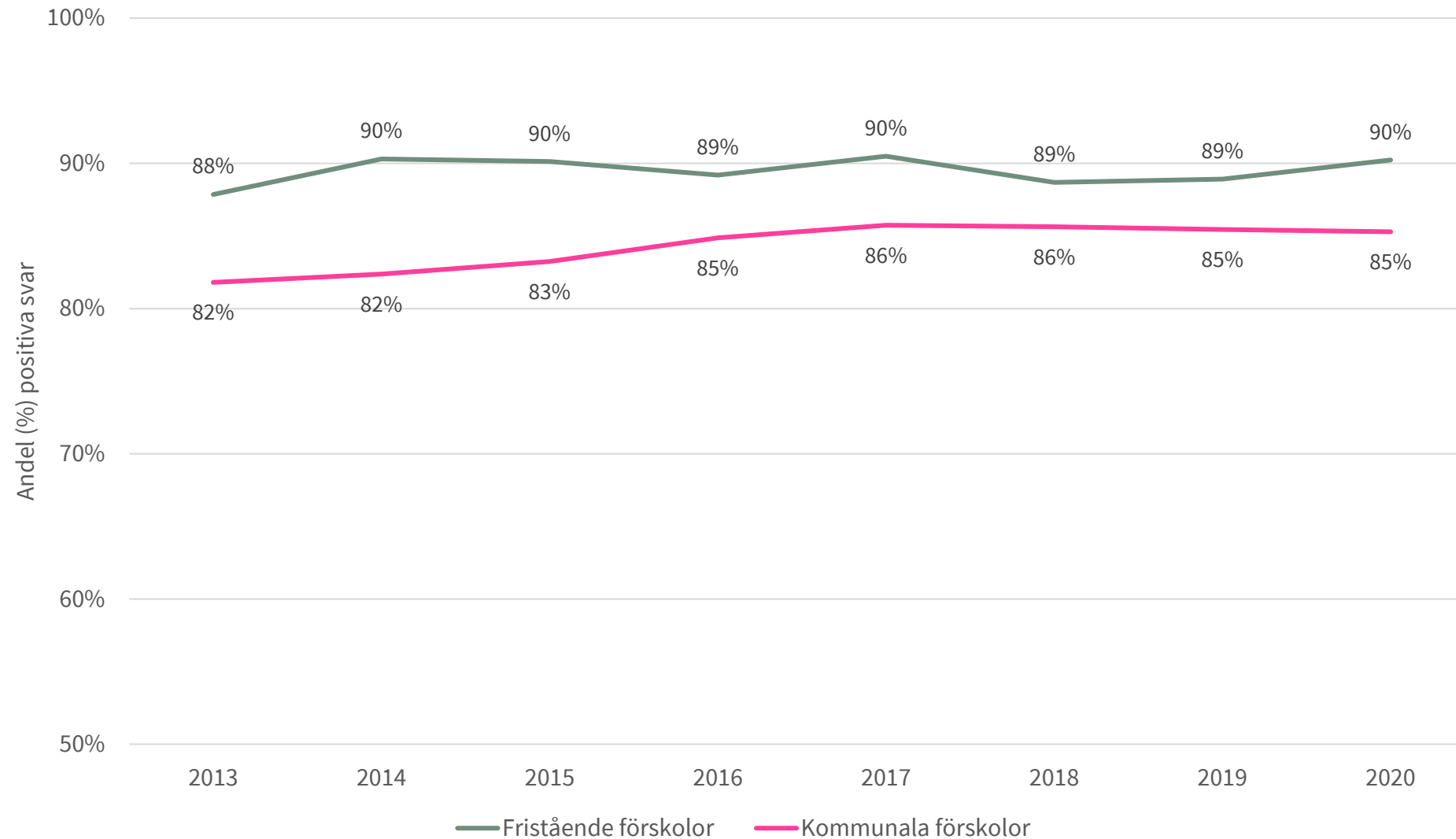
Jämför flickor och pojkar

Andel (%) positiva svar totalt, flickor resp pojkar, 2016-2020

Jämförelse fristående och kommunala förskolor

Andel (%) positiva svar totalt, fristående resp kommunal förskola, 2013-2020

OBS att y-axeln är bruten och börjar på 50%

